

Lagrådsremiss

EU:s gränskodex

Regeringen överlämnar denna remiss till Lagrådet.

Stockholm den 6 november 2014

Morgan Johansson

Alexandra Wilton Wahren
(Justitiedepartementet)

Lagrådsremissens huvudsakliga innehåll

Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (gränskodexen) är direkt tillämplig i Sverige. I lagrådsremissen lämnas förslag till ändringar i utlänningslagen som motiveras av gränskodexen. Ändringarna består i att vissa bestämmelser om gränspassage i utlänningslagen upphävs och att andra kompletteras med hänvisningar till kodexen. Vidare föreslås att utlänningslagen kompletteras med en bestämmelse om skyldighet att lämna fingeravtryck i situationer som följer av gränskodexen.

Lagrådsremissen innehåller också förslag på några andra ändringar av utlänningslagen. Dessa ändringar rör bl.a. bestämmelserna om s.k. uppskjuten invandringsprövning vid beviljande av uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Lagförslagen föreslås träda i kraft den 15 april 2015.

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)	5
3	Ärendet och dess beredning	11
4	Gränskodexen	11
4.1	Bakgrund	11
4.1.1	Schengensamarbetets huvudsakliga innehåll	11
4.1.2	De huvudsakliga ändringarna i förhållande till tidigare regelverk	12
4.2	Det huvudsakliga innehållet i gränskodexen	12
4.2.1	Avd. I Allmänna bestämmelser	12
4.2.2	Avd. II Yttre gränser	13
4.2.3	Avd. III Inre gränser	13
4.2.4	Avd. IV Slutbestämmelser	13
4.3	2013 års ändringar av gränskodexen	14
5	Nationella bestämmelser om gränspassage för personer	14
6	Ändringar i utlänningslagen med anledning av gränskodexen	16
6.1	Förhållandet till utlänningslagens bestämmelser	16
6.1.1	Hänvisning till gränskodexen	16
6.1.2	Ändrad hänvisning i bestämmelsen om otillåtet passerande av yttre gräns	16
6.2	Inresevillkor och nekad inresa	17
6.2.1	Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen	17
6.2.2	Beslut om avvisning enligt utlänningslagen	18
6.2.3	Polismyndighetens beslut om avvisning får överklagas till en migrationsdomstol i vissa fall	20
6.3	In- och utresekontroller	21
6.3.1	Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen	21
6.3.2	Genomförandet av in- och utresekontroller	24
6.3.3	Tagande av fingeravtryck	26
6.4	Passage av inre gräns och kontroller inom territoriet	29
6.4.1	Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen	29
6.4.2	Kontroll under vistelsen i Sverige	30
7	Ändringar i utlänningslagens bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning	31
7.1	Vissa ändringar i bestämmelsen om uppskjuten invandringssprövning	31
7.2	Hänvisningen i 5 kap. 3 a § utlänningslagen om uppehållstillstånd på grund av anknytning	35
8	Konsekvenser av förslagen	36
9	Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser	37

10	Författningskommentar	37
Bilaga 1	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006.....	43
Bilaga 2	Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 81/2009.....	75
Bilaga 3	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 265/2010.....	78
Bilaga 4	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 610/2013.....	82
Bilaga 5	Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1051/2013.....	100
Bilaga 6	Sammanfattning av departementspromemorian EU:s gränskodex (Ds 2011:28).....	110
Bilaga 7	Promemorians lagförslag.....	111
Bilaga 8	Förteckning av remissinstanser.....	117

1 Beslut

Regeringen har beslutat att inhämta Lagrådets yttrande över förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716).

2 Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 5 kap. 3 a och 8 §§, 9 kap. 1, 2 och 11 §§, 14 kap. 2 §, 16 kap. 9 §, 20 kap. 4 § och rubriken närmast före 9 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det ska införas två nya paragrafer, 1 kap. 16 § och 9 kap. 8 c §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

16 §

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

5 kap.

3 a §¹

Uppehållstillstånd får, om inte annat *anges i* 17 § andra stycket, *ges till*

1. en utlännings som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller *som* har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd *ges*,

2. en utlännings som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller *som* har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mel-

Uppehållstillstånd får, om inte annat *följer av* 17 § *första eller* andra stycket, *beviljas*

1. en utlännings som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd *beviljas*,

2. en utlännings som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mel-

¹ Senaste lydelse 2014:778.

lan släktingarna som fanns redan i hemlandet, lan släktingarna som fanns redan i hemlandet,

3. en utlänning som är förälder till och vårdnadshavare för samt sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige,

4. en utlänning som ska utöva umgänge, som inte är av begränsad omfattning, med ett barn som är bosatt i Sverige, och 4. en utlänning som ska utöva umgänge som inte är av begränsad omfattning med ett barn som är bosatt i Sverige, och

5. en utlänning som har svenskt ursprung eller som har vistats i Sverige under lång tid med uppehållstillstånd.

Om en utlänning har *getts* uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också *ges* till utlänningens ogifta barn.

Om en utlänning har *beviljats* uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också *beviljas* utlänningens ogifta barn.

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänning som

1. är adopterad i Sverige i vuxen ålder,
2. är anhörig till en utlänning som är flykting eller annan skyddsbehövande, eller
3. på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

8 §²

Ett uppehållstillstånd som *ges* en *make* enligt 3 § första stycket 1 skall vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, *om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands. Detsamma gäller när uppehållstillstånd i ett sådant fall beviljas utlänningens barn.*

Ett uppehållstillstånd som *beviljas* en *utlänning* enligt 3 § första stycket 1 *eller 3 a § första stycket 1* ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, *såvida inte*

1. *utlänningen sammanbott med sin make eller sambo under en längre tid utomlands, eller*
2. *det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.*

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 3 a § första stycket 1 eller andra stycket skall vid första beslutstillfället vara tidsbegränsat.

9 kap.

Kontroll i samband med inresa och utresa

Kontroll av personer enligt kodexen om Schengengränserna

Lydelse enligt SFS 2014:655

Föreslagen lydelse

1 §

Vid inresa eller utresa ska en

² Senaste lydelse 2006:220.

utlänning överlämna sitt pass till Polismyndigheten. En utlänning ska också lämna Polismyndigheten de upplysningar och överlämna de handlingar som är av betydelse för bedömningen av hans eller hennes rätt att resa in i och vistas i Sverige. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att överlämna pass.

Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa Polismyndigheten vid kontrollen av utlänningars inresa eller utresa enligt denna lag. Migrationsverket får efter överenskommelse med Polismyndigheten hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i Polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva kontroll av sjötrafiken.

När inresekontrollen sköts av särskilt förordnade passkontrollanter, tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen, ska pass och andra handlingar överlämnas till dem. Om Migrationsverket medverkar i kontroll vid inresa, ska pass och andra handlingar överlämnas till tjänstemannen vid Migrationsverket.

Nuvarande lydelse

Polismyndigheten ansvarar för kontroll av personer enligt kodexen om Schengengränserna. Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa Polismyndigheten vid en sådan kontroll. Migrationsverket får efter överenskommelse med Polismyndigheten hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i Polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva kontroll av sjötrafiken.

Föreslagen lydelse

2 §

En polisman får i samband med inresekontroll kroppsvisitera en utlänning och därvid undersöka hans eller hennes bagage, handresgods, handväskor och liknande, i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på utlänningens identitet. Sådana undersökningar får också göras för att ta reda på en utlänningens resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet. En polisman får i samband med inre-

En polisman får i samband med inresekontroll enligt kodexen om Schengengränserna kroppsvisitera en utlänning och undersöka hans eller hennes bagage, handresgods, handväskor och liknande, i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på utlänningens identitet. Sådana undersökningar får också göras för att ta reda på en utlänningens resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet. En

sekontrollen även undersöka bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel i syfte att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i *denna lag eller i en författning som har utfärdats med stöd av denna lag*.

När inresekontrollen sköts av särskilt förordnade passkontrollanter, tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen har de samma befogenheter som en polisman har enligt första stycket.

Kroppsvisitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *skall* iakttas. Om möjligt *skall* ett vittne närvara.

En kvinna får inte kroppsvisiteras av eller i närvaro av andra män än läkare eller legitimerade sjuksköterskor. Om en visitation innebär att enbart ett föremål som en kvinna har med sig undersöks, får visitationen dock genomföras och bevitnas av en man.

Protokoll *skall* föras över en kroppsvisitation. I protokollet *skall* anges vad som har förekommit vid visitationen.

polisman får i samband med inresekontrollen även undersöka bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel i syfte att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i *kodexen om Schengengränserna*.

Kroppsvisitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *ska* iakttas. Om möjligt *ska* ett vittne närvara.

Protokoll *ska* föras över en kroppsvisitation. I protokollet *ska det* anges vad som har förekommit vid visitationen.

8 c §

Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en

sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

11 §

En utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med *inresa* eller *utresa* eller i samband med kallelse eller hämtning enligt 9 §, dock inte längre än nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar. Detta gäller inte om ett beslut har meddelats om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 §.

En utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med *in-* eller *utresekontroll enligt kodexen om Schengengränserna* eller i samband med kallelse eller hämtning enligt 9 §, dock inte längre än nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar. Detta gäller inte om ett beslut har meddelats om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 §.

En polisman får hålla kvar en utlänning som vägrar att stanna kvar för utredning.

Lydelse enligt SFS 2014:655

Föreslagen lydelse

14 kap.

2 §

Polismyndighetens beslut om avvísning får överklagas till Migrationsverket.

Polismyndighetens beslut om avvísning får överklagas till Migrationsverket. *Om Polismyndighetens beslut om avvísning har fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av en Schengenvisering, överklagas dock avvísningsbeslutet till en migrationsdomstol.*

16 kap.

9 §

En migrationsdomstols beslut överklagas till Migrationsöverdomstolen. En migrationsdomstols beslut i mål om avvísning som i första instans prövats av Polismyndigheten får dock inte överklagas.

En migrationsdomstols beslut överklagas till Migrationsöverdomstolen. En migrationsdomstols beslut i mål om avvísning som i första instans prövats av Polismyndigheten får dock inte överklagas, *i andra fall än de som*

avses i 14 kap. 2 § andra mening-
en.

En migrationsdomstols beslut om förvar i annat fall än efter överklagande i förvarsfrågan, får överklagas särskilt till Migrationsöverdomstolen.

En migrationsdomstols beslut om förvar i annat fall än efter överklagande i förvarsfrågan får överklagas särskilt till Migrationsöverdomstolen.

Migrationsöverdomstolens beslut får inte överklagas.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

20 kap.

4 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms en utlänning som uppsåtligen på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt *Schengenkonventionen*.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms en utlänning som uppsåtligen på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt *kodexen om Schengen gränserna*.

Denna lag träder i kraft den 15 april 2015.

3 Ärendet och dess beredning

Europaparlamentet och Europeiska unionens råd antog den 15 mars 2006 förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (gränskodexen). Förordningen bifogas som *bilaga 1*. Gränskodexen har ändrats genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 81/2009 av den 14 januari 2009 om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 vad gäller användningen av informationssystemet för viseringar (VIS) enligt kodexen om Schengengränserna, *bilaga 2*, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) och genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 265/2010 av den 25 mars 2010 om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och av förordning (EG) nr 562/2006 vad gäller rörlighet för personer med visering för längre vistelse, *bilaga 3*.

Inom Justitiedepartementet har utarbetats en departementspromemoria, EU:s gränskodex (Ds 2011:28), med förslag till hur den svenska regleringen om gränspassage bör anpassas till EU-förordningen. I promemorian lämnas också förslag till förtydliganden av bestämmelserna om uppskjuten invandringsprövning vid uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning. En sammanfattning av promemorian och dess lagförslag finns i *bilagorna 6 och 7*. Promemorian har remissbehandlats. En förteckning över remissinstanserna finns i *bilaga 8*. En sammanställning av remissyttrandena finns tillgänglig i Justitiedepartementet (dnr Ju2011/5696/L7).

Lagrådsremissen innehåller regeringens överväganden och förslag med anledning av gränskodexen och lagförslagen i promemorian om uppskjuten invandringsprövning. Promemorians förslag i fråga om 2 kap. 3–4 §§ och 8 kap. 1 § har behandlats i prop. 2013/14:82 och prop. 2013/14:83. Gränskodexen har även genomgått ändringar efter det att promemorian (Ds 2011:28) remitterades. Europaparlamentet och rådet antog den 26 juni 2013 förordning (EU) nr 610/2013, *bilaga 4*, och den 22 oktober 2013 förordning (EU) nr 1051/2013, *bilaga 5*, om ändringar av gränskodexen. Ändringarna medför inte några närmare överväganden eller lagförslag i denna lagrådsremiss.

4 Gränskodexen

4.1 Bakgrund

4.1.1 Schengensamarbetets huvudsakliga innehåll

Frankrike, Tyskland och Beneluxstaterna ingick år 1985 ett avtal om att successivt avveckla personkontrollerna vid de gemensamma gränserna och utveckla det polisiära och rättsliga samarbetet mellan staterna. Avtalet, som är ett separat mellanstatligt avtal utanför EU, ingicks i gränsoften Schengen i Luxemburg och benämns därför Schengenavtalet.

År 1990 undertecknades tillämpningskonventionen till Schengenavtalet, kallad Schengenkonventionen, med bestämmelser om dels praktiska

åtgärder för att genomföra avvecklingen av personkontrollerna vid de inre gränserna, dels andra samarbetsåtgärder. Sverige anslöt sig till konventionen i december 1996 och deltar sedan den 25 mars 2001 fullt ut i samarbetet. För närvarande deltar 22 av EU:s 28 medlemsländer i detta samarbete. Bulgarien, Cypern, Irland, Kroatien, Rumänien och Storbritannien deltar endast i begränsad omfattning. Vidare har Norge, Island, Schweiz och Liechtenstein anslutit sig till samarbetet.

I samband med Amsterdamfördragets ikraftträdande den 1 maj 1999 införlivades Schengenregelverket avseende fri rörlighet för personer med EU-rätten. Det innebär att samarbetet numera äger rum i den vanliga EU-strukturen.

4.1.2 De huvudsakliga ändringarna i förhållande till tidigare regelverk

Bestämmelserna i gränskodexen och dess bilagor består till stora delar av omarbetade bestämmelser från den gemensamma handboken som kommissionen tog fram med anledning av Schengensamarbetet och från delar av Schengenkonventionen. Gränskodexen upphäver även delar av Schengenkonventionen. Genom gränskodexen har införts ett gemensamt regelverk för passage av yttre gränser. Genom gränskodexen ska också säkerställas att det inte förekommer någon gränskontroll av personer när de passerar inre gränser i enlighet med artikel 26 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt.

I förhållande till tidigare regelverk infördes i gränskodexen ett nytt villkor för inresa för tredjelandsmedborgare nämligen att en tredjelandsmedborgare inte får anses utgöra en risk för medlemsstaternas folkhälsa. En annan nyhet i gränskodexen är att resehandlingar för tredjelandsmedborgare ska stämpas vid inresa och utresa. Vidare är bestämmelserna rörande sjögränser något reviderade.

4.2 Det huvudsakliga innehållet i gränskodexen

4.2.1 Avd. I Allmänna bestämmelser

I avdelning I anges syfte, principer och tillämpningsområde för gränskodexen. Där lämnas också definitioner av vissa begrepp som används i kodexen.

Enligt *artikel 1* ska ingen gränskontroll ske av personer vid passage av de inre gränserna mellan EU:s medlemsstater. Vidare anges att det genom gränskodexen införs regler för gränskontroll av personers passage av EU-medlemsstaternas yttre gränser.

I *artikel 2* lämnas definitioner av bl.a. begreppen inre och yttre gränser, in- och utresekontroller samt gränskontroll.

Av *artikel 3* framgår att förordningen ska tillämpas på varje person som passerar medlemsstaternas inre eller yttre gränser, dock utan att det påverkar rättigheterna för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten eller rättigheterna för flyktingar och personer som ansöker om internationellt skydd.

4.2.2 Avd. II Yttre gränser

I *artiklarna 4* och *5* regleras passage av yttre gränser och inresevillkor för tredjelandsmedborgare.

Artiklarna 6–13 innehåller bestämmelser om kontroll av yttre gränser och om nekad inresa. Genom förordning (EG) nr 81/2009 har gjorts vissa tillägg till bestämmelserna om kontroll av yttre gränser i artikel 7.3 i gränskodexen. Tilläggen reglerar användning av informationssystemet för viseringar vid in- och utresekontroller enligt Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen).

Artiklarna 14–16 handlar om personal och resurser för gränskontroller, genomförande av kontroller och samarbete mellan medlemsstaterna.

Artikel 17 rör medlemsstater som inte avskaffat gränskontroller vid de inre gränserna. Enligt artikeln kan medlemsstater som inte tillämpar artikel 20 om passage av inre gränser gemensamt kontrollera sina gemensamma landgränser och i detta syfte träffa bilaterala överenskommelser.

I *artikel 18* hänvisas till de särskilda bestämmelser som finns i bilaga VI angående olika typer av gränser och de olika transportmedel som används för passage av de yttre gränserna.

I *artikel 19* hänvisas till de särskilda bestämmelser som finns i bilaga VII angående kontroller av vissa personkategorier, bl.a. gränsarbetare och sjömän.

4.2.3 Avd. III Inre gränser

Artiklarna 20–22 innehåller bl.a. bestämmelser om avskaffande av gränskontroll vid de inre gränserna och om kontroller inom respektive medlemsstats territorium.

Artiklarna 23–31 innehåller bestämmelser som i undantagsfall möjliggör för en medlemsstat att tillfälligt införa gränskontroll vid de inre gränserna. I dessa artiklar regleras även förfarandet vid sådant införande av tillfällig gränskontroll.

4.2.4 Avd. IV Slutbestämmelser

Artiklarna 32–33 innehåller bestämmelser om ändring av bilagorna och kommittéförfarande.

I *artikel 34* anges i vilka avseenden som medlemsstaterna ska göra anmälningar till kommissionen. Det gäller bl.a. förteckningar över gränsövergångsställen och nationella myndigheter som ansvarar för gränskontroll.

Artiklarna 35–38 innehåller bl.a. bestämmelser om meddelande till kommissionen och rapport till Europaparlamentet och rådet.

Artikel 39 handlar om upphävanden av rättsakter m.m. till följd av ikraftträdandet av gränskodexen. Där anges också att hänvisningar till strukna artiklar och upphävda rättsakter ska tolkas som hänvisningar till gränskodexen.

I *artikel 40* anges att förordningen träder i kraft den 13 oktober 2006.

Till gränskodexen finns fogat ett antal *bilagor* (I–VIII) som i huvudsak innehåller närmare anvisningar av betydelse för gränskontrollen.

4.3 2013 års ändringar av gränskodexen

Under 2013 har två ändringar gjorts av gränskodexen. Den första antogs genom förordning (EU) nr 610/2013 och trädde ikraft den 19 juli 2013. Den innehåller ändringar i förtydligande syfte och vissa tillägg för att lösa praktiska problem i gränskontrollen. Ändringen innehåller bl.a. en precisering av artikel 12 i fråga om de åtgärder som får vidtas mot personer som har passerat en gräns olagligt och som inte har rätt att vistas i landet. En sådan person får bli föremål för ett omhändertagande inför ett eventuellt återvändande. Vidare innehåller ändringsförordningen en rättslig grund för bilaterala överenskommelser mellan medlemsstater och deras grannländer om gemensamma gränskontroller av personer som passerar gränsen med fordon.

Dessutom innefattar ändringsförordningen en anvisning om hur den tidsgräns för inresevillkor som anges i artikel 5 ska beräknas, krav på viss giltighetstid för resehandlingar, möjlighet att vid gränsövergångsställen inrätta särskilda köer för tredjelandsmedborgare som inte behöver ha visering samt möjlighet att göra undantag i fråga om inresa och utresa för räddningsmanskap, polis och brandkår.

Den andra ändringen av gränskodexen antogs den 22 oktober 2013 genom förordning (EU) nr 1051/2013. Ändringen förtydligar och utvecklar bestämmelserna om tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna om det förekommer allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten. Dessutom innehåller ändringarna bestämmelser om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna i händelse av allvarliga brister i kontrollen av de yttre gränserna.

5 Nationella bestämmelser om gränspassage för personer

I Sverige utförs gränskontrollen av Polismyndigheten, Tullverket och Kustbevakningen. Polismyndigheten har huvudansvaret för personkontroll i samband med inresa och utresa. Tullverket, Kustbevakningen och Migrationsverket bistår Polismyndigheten vid sådan kontroll. Kustbevakningen har dessutom i uppgift att på egen hand utöva personkontroll i samband med inresa och utresa som sker genom sjötrafik.

Nationella bestämmelser om gränspassage för utlänningar finns främst i utlänningslagen (2005:716), förkortad Utll, och utlänningsförordningen (2006:97), förkortad Utlf.

I 1 kap. 5 och 6 §§ Utll finns definitioner av begreppen inresa och utresa. Med inresa avses att en utlänning passerar in över gränsen för svenskt territorium och med utresa att en utlänning passerar ut över en sådan gräns.

I 2 kap. UtL anges villkor för att en utlänning ska få resa in, vistas och arbeta i Sverige. I 2 kap. 1 § UtL föreskrivs att en utlänning vid inresa och vistelse i Sverige ska ha pass. I 2 kap. 3 § UtL anges att en utlänning som reser in i Sverige som huvudregel ska ha visering.

Grunder för att neka en utlänning inresa i Sverige finns i bestämmelserna om avvisning i 8 kap. UtL. I 8 kap. 2 § UtL finns de formella grunderna för avvisning, dvs. sådana grunder som har samband med den generella utlänningskontrollen. Enligt 8 kap. 2 § första stycket 5 UtL får en utlänning avvisas om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i gränskodexen. I 8 kap. 3 § UtL finns grunder för avvisning som har samband med den individuella utlänningskontrollen och omständigheter hänförliga till utlänningens person. I 8 kap. 17 § UtL anges i vilka fall Migrationsverket respektive Polismyndigheten prövar frågan om avvisning. I 14 kap. 2 § UtL anges att Polismyndighetens beslut om avvisning får överklagas till Migrationsverket. Enligt 14 kap. 3 § UtL får Migrationsverkets beslut överklagas till en migrationsdomstol om beslutet innebär avvisning eller utvisning. Beslut om upphävande eller återkallelse av en Schengenvisering överklagas till en migrationsdomstol enligt 14 kap 5 a § UtL.

9 kap. UtL innehåller bestämmelser om kontroll och tvångsåtgärder. I 9 kap. 1 och 2 §§ UtL regleras vilka kontroller som får göras i samband med inresa och utresa och under vilka förutsättningar en kroppsvsitation får utföras. Kontroll av utlänningar under vistelse i Sverige regleras i 9 kap. 9 § UtL. Bestämmelser om en utlännings skyldighet att stanna kvar för utredning i samband med inresa och utresa finns i 9 kap. 11 § UtL.

20 kap. 4 § UtL innehåller en straffbestämmelse om otillåtet passerande av en yttre gräns enligt Schengenkonventionen.

Ytterligare bestämmelser om gränspassage finns i utlänningsförordningen. I 1 kap. 3 § UtL finns definitioner av begreppen inre och yttre gräns. 2 kap. UtL innehåller bestämmelser om resehandlingar. I 3 kap. UtL finns bl.a. undantag från kravet på visering.

I 6 kap. UtL finns bl.a. bestämmelser om gränskontroll och passage av gräns. I 6 kap. 1 och 2 §§ UtL finns bestämmelser om inresa och utresa över yttre gräns. Därefter följer bestämmelser om gränskontroll i 6 kap. 3–5 §§ UtL. Av 6 kap. 5 § UtL framgår att en inre gräns får passeras utan att någon kontroll äger rum. Om det är nödvändigt med hänsyn till allmän ordning eller rikets säkerhet kan dock kontroll under en begränsad tid få genomföras även vid en inre gräns.

Bestämmelser om vilka krav på dokument som gäller för svenska medborgare vid gränspassage finns i passlagen (1978:302).

6 Ändringar i utlänningslagen med anledning av gränskodexen

6.1 Förhållandet till utlänningslagens bestämmelser

6.1.1 Hänvisning till gränskodexen

Regeringens förslag: Det ska tas in en ny paragraf i utlänningslagen som upplyser om att det finns bestämmelser om gränspassage för personer i gränskodexen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Gränskodexen innebär att det i Sverige gällande regelverket för bl.a. personkontroll i samband med gränspassage innefattar såväl svenska nationella bestämmelser som bestämmelser på EU-nivå. Det förhållandet bör tydliggöras.

Merparten av de nationella bestämmelserna om gränspassage för personer finns i utlänningslagen och utlänningsförordningen. I utlänningslagen bör det tas in en bestämmelse som hänvisar till bestämmelserna i gränskodexen. Det är mot bakgrund av gränskodexens centrala karaktär och den systematik som används i utlänningslagen lämpligt att placera den nya bestämmelsen i lagens första kapitel.

6.1.2 Ändrad hänvisning i bestämmelsen om otillåtet passerande av yttre gräns

Regeringens förslag: I utlänningslagens straffbestämmelse om otillåtet passerande av yttre gräns ska hänvisningen till Schengenkonventionen ersättas med en hänvisning till gränskodexen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag: Enligt artikel 4.3 i gränskodexen ska medlemsstaterna i enlighet med sin nationella lagstiftning införa sanktioner för passage utan tillstånd av de yttre gränserna utanför gränsövergångsställena och de fastställda tiderna för öppethållande. Sanktionerna ska vara effektiva, proportionella och avskräckande.

I svensk rätt finns en straffsanktion för otillåtet passerande av yttre gräns i 20 kap. 4 § UtL. En utlänningsperson som uppsåtligt på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt Schengenkonventionen ska dömas till böter eller fängelse i högst ett år. Bestämmelsen tillkom i samband med Sveriges anslutning till Schengensamarbetet (prop. 1999/2000:64).

Eftersom passerande av yttre gräns numera regleras i gränskodexen bör hänvisningen i 20 kap. 4 § UtL justeras.

6.2 Inresevillkor och nekad inresa

6.2.1 Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen

Bestämmelser i gränskodexen om inresevillkor för tredjelandsmedborgare

I artikel 5.1 i gränskodexen anges inresevillkor för tredjelandsmedborgare avseende planerade vistelser som inte varar mer än 90 dagar under en period på 180 dagar. För inresa i sådana fall krävs en giltig resehandling som tillåter passage av gränsen. Resehandlingen ska enligt huvudregeln vara giltig i minst tre månader efter planerat datum för utresan från medlemsstaternas territorium och måste ha utfärdats under den senaste tioårsperioden. Dessutom uppställs i vissa fall krav på giltig visering. Tredjelandsmedborgaren ska också kunna styrka syftet med och villkoren för den avsedda vistelsen. Vidare ska tillräckliga medel för uppehållet finnas eller på laglig väg kunna anskaffas för planerad vistelse och återresa. En ytterligare förutsättning för inresa är att tredjelandsmedborgaren inte är registrerad i Schengens informationssystem (SIS) i syfte att nekas inresa. Vidare ställs krav på att tredjelandsmedborgaren inte utgör en risk för någon av medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser.

Bestämmelser i gränskodexen om nekad inresa

Enligt artikel 13.1 i gränskodexen ska en tredjelandsmedborgare som inte uppfyller villkoren för inresa enligt artikel 5.1 som huvudregel nekas inresa till medlemsstaternas territorium. Bestämmelsen om nekad inresa ska dock inte påverka tillämpningen av de särskilda bestämmelserna om rätt till asyl och internationellt skydd eller utfärdande av viseringar för längre vistelser.

I artikel 13.2 föreskrivs att inresa endast får nekas genom ett motiverat beslut med uppgift om de exakta skälen för nekad inresa. Beslutet ska fattas av den myndighet som är behörig enligt nationell lagstiftning och det ska ges omedelbar verkan. Beslutet ska lämnas med användande av ett standardformulär som utformats i enlighet med del B i bilaga V till gränskodexen. Av formuläret framgår att det ska göras en hänvisning till nationell lagstiftning för aktuellt fall av nekad inresa. Personer som nekats inresa ska ha rätt att överklaga beslutet i enlighet med nationell rätt. Närmare föreskrifter för nekad inresa finns i del A i bilagan.

Bestämmelser i utlänningslagen om krav på pass och visering vid inresa

I 2 kap. UtL finns bestämmelser om villkoren för att en utlänning ska få resa in i samt vistas och arbeta i Sverige. Där anges bl.a. huvudregeln att en utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha pass och visering (2 kap. 1 och 3 §§ UtL). Undantag från pass- och viseringskraven finns i 2 kap. UtL samt 2 och 3 kap. UtF. Undantagen omfattar bl.a. personer som har rätt till fri rörlighet enligt EU-lagstiftningen.

Bestämmelser i utlänningslagen om avvissning

I 8 kap. 2 § UtlL finns, som framgår ovan, de formella grunderna för avvissning av en utlänning, dvs. sådana grunder som har samband med den generella utlänningskontrollen. Enligt 8 kap. 2 § första stycket 5 UtlL får en utlänning avvisas om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i gränskodexen. Den avvissningsgrunden tillkom i samband med Sveriges anslutning till Schengensamarbetet. I det lagstiftningsärendet konstaterades att bestämmelserna i Schengenkonventionen avseende inresevillkor och de nationella bestämmelserna om avvissning i stora delar överensstämde. För att helt svara mot konventionens krav ansågs dock att en ny formell grund för avvissning, som motsvarade inresevillkoren i Schengenkonventionen, skulle införas (prop. 1999/2000:64 s. 70 f.). Hänvisningen till Schengenkonventionen har senare bytts ut mot en hänvisning till gränskodexen i lagen (2014:198) om ändring i utlänningslagen (2005:716).

I lagstiftningsärendet om anslutning till Schengensamarbetet ansågs det vara förenligt med Schengenkonventionen att i den aktuella bestämmelsen behålla uttryckssättet att en utlänning *får avvisas*. Det anfördes att undantagen i konventionen medger för myndigheterna samma handlingsfrihet i det enskilda fallet som följer av utlänningslagens uttryckssätt.

Bestämmelserna om inresevillkor och nekad inresa i artiklarna 5.1 och 13.1 i gränskodexen överensstämmer i allt väsentligt med regleringen i Schengenkonventionen.

I 8 kap. 3 § UtlL finns grunder för avvissning av en utlänning som har samband med den individuella utlänningskontrollen. Paragrafen innehåller bestämmelser som gör det möjligt att avlägsna en person som på grund av bristande försörjning, kriminalitet eller någon annan omständighet hänförlig till utlännings person inte anses önskvärd i landet.

6.2.2 Beslut om avvissning enligt utlänningslagen

Regeringens bedömning: Det behövs inte någon särskild lagbestämmelse som upplyser om att det som föreskrivs om avvissning i utlänningslagen även gäller i tillämpliga delar för beslut om nekad inresa.

Promemorians förslag innebär att det i 1 kap. 9 a § UtlL ska tas in en ny bestämmelse som föreskriver att bestämmelserna om avvissning ska gälla i tillämpliga delar också för beslut om nekad inresa enligt gränskodexen.

Remissinstanserna: *Migrationsverket* ifrågasätter vilken funktion 8 kap. 2 § 3 UtlL om förhållandet till de nordiska länderna fyller då Sverige numera är medlem i Europeiska unionen och operativt deltar i Schengensamarbetet. *Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd (FARR)* anser att bestämmelserna i 8 kap. 2 § UtlL står i strid med bestämmelserna i gränskodexen.

Skälen för regeringens bedömning

Beslut om avvísning vid nekad inresa

Enligt artikel 13.1 i gränskodexen ska som framgår ovan en tredjelandsmedborgare som inte uppfyller kraven för inresa enligt artikel 5.1 nekas inresa. Ett beslut om nekad inresa ska meddelas i ett separat beslut med användande av det särskilda standardformuläret i bilaga V till gränskodexen. Begreppet nekad inresa förekommer inte i utlänningslagen. Enligt 8 kap. 2 § UtlL får en utlänning som inte uppfyller kraven i artikel 5 i gränskodexen avvisas. Enligt promemorian bör det tas in en ny bestämmelse i utlänningslagen som föreskriver att bestämmelser om avvísning ska gälla i tillämpliga delar vid beslut om nekad inresa. Syftet med förslaget är enligt promemorian att tydliggöra att reglerna om bl.a. förvar, överklagande och omedelbar verkställighet kan tillämpas när en tredjelandsmedborgare nekas inresa. Regeringen anser dock att någon sådan bestämmelse inte behövs. Eftersom ett separat beslut om avvísning blir aktuellt i ett sådant fall är reglerna om bl.a. förvar, överklagande och omedelbar verkställighet tillämpliga utan någon ytterligare reglering.

Övrigt

FARR anför att paragrafen upprepar bestämmelser om inresevillkor som redan finns reglerade i artiklarna 5.1 och 5.4 i gränskodexen. FARR anser att paragrafen därför måste skrivas om och göras tydligare.

Gränskodexens bestämmelser om inresevillkor gäller enligt artikel 5.1 för tredjelandsmedborgare och för vistelser som inte varar mer än 90 dagar. Utlänningslagens bestämmelser om inresa har ett vidare tillämpningsområde, t.ex. innefattar de även villkor för vistelser som varar längre än 90 dagar. Den nuvarande utformningen av utlänningslagen är nödvändig för att kunna bibehålla ett sammanhållet och heltäckande regelverk som omfattar samtliga de villkor som är tillämpliga vid inresa. Regeringen delar därför inte FARR:s uppfattning.

Migrationsverket ifrågasätter vilken funktion 8 kap. 2 § 3 UtlL fyller då Sverige är medlem i Europeiska unionen och deltar i Schengensamarbetet.

I 8 kap. UtlL finns bestämmelser som saknar motsvarighet i gränskodexen bl.a. 8 kap. 2 § 3 som tillåter att inte bara svenska intressen beaktas utan även motsvarande intressen hos de övriga nordiska länderna. Denna bestämmelse är en följd av det nordiska samarbetet med det gemensamma nordiska passkontrollområdet och den nordiska passöverenskommelsen från år 1957. Enligt rådets beslut 2000/777/EG av den 1 december 2000 ska Schengenregelverket tillämpas i de fem nordiska länder som ingår i den nordiska passunionen. Regeringen kan i och för sig hålla med Migrationsverket om att förhållandet mellan de regler som hänger samman med den nordiska passunionen och Schengenreglerna skulle behöva ses över i syfte att ta reda på om det finns regler som bör mönstras ut till följd av att samtliga nordiska länder deltar i Schengensamarbetet. Tillräckligt beredningsunderlag för att gå vidare med den frågan i detta lagstiftningsärende finns emellertid inte. Analysen får göras i annat lämpligt sammanhang.

6.2.3 Polismyndighetens beslut om avvisning får överklagas till en migrationsdomstol i vissa fall

Regeringens förslag: Polismyndighetens beslut om avvisning som fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering ska överklagas till en migrationsdomstol i stället för till Migrationsverket.

Promemorians förslag: Frågan behandlas inte i promemorian.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* påtalar att det är ett problem att Polismyndighetens beslut om upphävande eller återkallande av Schengenvisering överklagas till Migrationsdomstolen i Göteborg, medan Polismyndighetens beslut om avvisning överklagas till Migrationsverket.

Skälen för regeringens förslag: *Rikspolisstyrelsen* uppmärksammar i sitt remissvar ett forumproblem när det gäller överklagande av å ena sidan Polismyndighetens beslut om avvisning och å andra sidan myndighetens beslut om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering. Efter tillkomsten av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) kan Polismyndigheten upphäva eller återkalla en Schengenvisering vid yttre gräns, varefter utlännningen kan avvisas, eftersom kraven i gränskodexen för inresa inte längre är uppfyllda. Beslut om upphävande eller återkallande av en visering överklagas till Migrationsdomstolen i Göteborg (14 kap. 5 a § UtIL och 7 f § förordningen [1977:937] om allmänna förvaltningsdomstolars behörighet m.m.). Polismyndighetens beslut om avvisning överklagas däremot till Migrationsverket (14 kap. 2 § UtIL). Rikspolisstyrelsen anser att regeringen bör se över reglerna och lämpligheten i att besluten i denna situation överklagas till två olika instanser.

Regeringen delar Rikspolisstyrelsens uppfattning att det framstår som en mindre lyckad ordning att Polismyndighetens beslut om avvisning respektive upphävande och återkallelse av visering överklagas till skilda instanser. Det gäller åtminstone i de fall Polismyndigheten fattat de båda besluten i ett sammanhang. Regeringen anser att det ur ett rättssäkerhets- och effektivitetsperspektiv är lämpligast att beslut av aktuellt slag som fattats i samband med varandra i underinstans också överprövas tillsammans.

Som framgår ovan överprövas Polismyndighetens avvisningsbeslut av Migrationsverket medan beslut om upphävande eller återkallelse av visering överprövas av Förvaltningsrätten i Göteborg, i dess egenskap av migrationsdomstol. Enligt regeringens bedömning är den bästa lösningen att låta dessa ärenden följa den sedvanliga ordningen i migrationsprocessen, vilket innebär att den gemensamma prövningen i dessa fall bör göras av en migrationsdomstol. Regeringen föreslår därför att Polismyndighetens beslut om avvisning, i de fall det fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering, ska överklagas till en migrationsdomstol.

En bestämmelse om att Polismyndighetens beslut om avvisning, som fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av Schengenvisering, ska överklagas till en migrationsdomstol bör tas in i 14 kap. 2 § UtIL. Till följd av ett sådant tillägg behövs även en ändring

av överklagandebestämmelsen i 16 kap. 9 § UtL. Enligt den bestämmelsen får en migrationsdomstols beslut i mål om avvisning inte överklagas om målet i första instans prövats av Polismyndigheten. När nu Polismyndighetens avvisningsbeslut, enligt förslaget, inte längre ska överklagas till Migrationsverket utan till en migrationsdomstol bör nämnda bestämmelse ändras så att en migrationsdomstols beslut i sådana ärenden får överklagas till Migrationsöverdomstolen. I annat fall går klaganden miste om en överprövningsmöjlighet.

6.3 In- och utresekontroller

6.3.1 Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen

Bestämmelser i gränskodexen om genomförande av in- och utresekontroller

I artikel 7.1 i gränskodexen anges att gränstrafiken vid de yttre gränserna ska kontrolleras av gränskontrolltjänstemän. Artikel 2.13 innehåller en definition av gränskontrolltjänsteman. I artikel 7.1 anges vidare att kontrollerna ska utföras i enlighet med bestämmelserna i kapitel II (artiklarna 6–13). Det anges också att kontrollerna kan omfatta transportmedel och föremål som medförs av personer vid gränspassagen samt att nationell lagstiftning ska tillämpas vid all kroppsvisitation och genomsökning. Vid utförandet av gränskontrollen ska alla åtgärder som vidtas av gränskontrolltjänstemän vid deras tjänsteutövning stå i proportion till de syften som eftersträvas (artikel 6.1). I artikel 6.2 finns en bestämmelse som förbjuder diskriminering på grund av kön, ras eller etnisk tillhörighet, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

I artikel 7.2 anges att alla personer som passerar de yttre gränserna ska underkastas en minimikontroll för fastställande av identiteten genom uppvisande av resehandlingar. Vid behov ska kontrollen göras med hjälp av tekniska anordningar och sökning i relevanta databaser. Sökningen ska avse enbart information om stulna, förskingrade, borttappade och ogiltigförklarade handlingar. En minimikontroll är huvudregel beträffande personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionslagstiftningen.

Artikel 7.3 reglerar kontroll av tredjelandsmedborgare vid inresa och utresa. Vid inresa ska det noggrant kontrolleras att tredjelandsmedborgarna uppfyller de villkor för inresa som gäller enligt artikel 5.1. Det anges närmare i artikel 7.3 hur kontrollen ska genomföras. Det föreskrivs bl.a. att resehandlingen ingående ska granskas i syfte att upptäcka tecken på förfälskning och att den i erforderliga fall åtföljs av en visering.

I artikel 8 anges att in- och utresekontroller vid de yttre gränserna får förenklas vid exceptionella och oförutsedda omständigheter. Sådana omständigheter ska anses föreligga om oförutsebara händelser leder till en sådan trafikintensitet att väntetiden vid gränsövergångsstället blir alltför lång och alla resurser när det gäller personal, medel och organisation har uttömts. Inresekontroller ska i princip ges företräde framför utresekontroller.

Artikel 10 behandlar påförande av in- och utresestämplar i tredjelandsmedborgares resehandlingar. Där anges huvudregeln att tredje-

landsmedborgares resehandlingar systematiskt ska stämpas vid inresa och utresa.

2009 års ändringar av gränskodexen

Som framgår av avsnitt 4.2.2 har i artikel 7.3 i gränskodexen, genom förordning (EG) nr 81/2009, lagts till bestämmelser om användning av informationssystemet för viseringar (VIS) vid in- och utresekontroll av tredjelandsmedborgare.

Bestämmelser om upptagande av biometri (fingeravtryck och foto) finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex). Enligt viseringskodexen ska biometri lämnas vid varje förstagångsansökan om visering och uppgifterna ska föras in i informationssystemet VIS. Viseringskodexen omfattar endast Schengenviseringar. Nationella viseringar enligt 3 kap. 4 § UtL faller utanför och registreras inte i VIS. Behandlingen av de biometriska uppgifterna i informationssystemet VIS regleras i VIS-förordningen. VIS-förordningen har föranlett författningsändringar i bl.a. utlänningsförordningen och förordningen (2001:720) om behandling av personuppgifter i verksamhet enligt utlännings- och medborgarskapslagstiftningen.

VIS-förordningen innehåller en s.k. broklausul, som medger att brottsbekämpande myndigheter och Europol ges tillgång till uppgifter i VIS för att förhindra, upptäcka eller utreda terroristbrott och andra grova brott. Villkoren för åtkomst till VIS i detta syfte har fastställts i rådets beslut 2008/633/RIF. Riksdagen har godkänt utkastet till rådsbeslut (prop. 2007/08:132, bet. 2007/08:Ju27, rskr. 2007/08:250). Inom Regeringskansliet (Justitiedepartementet) har promemorian Brottsbekämpande myndigheters tillgång till informationssystemet för viseringar (VIS), Ds 2011:27, tagits fram. Promemorian har remissbehandlats och bereds för närvarande inom Regeringskansliet.

Enligt den ändrade lydelsen av artikel 7.3 i gränskodexen ska den noggranna kontrollen vid inresa även omfatta verifikation av viseringsinnehavarens identitet och av viseringens äkthet genom sökning i VIS i enlighet med artikel 18 i VIS-förordningen. Av artikel 18 i VIS-förordningen framgår att de behöriga gränskontrollmyndigheterna ska kunna göra sökningar på grundval av viseringmärkets nummer i kombination med verifiering av viseringsinnehavarens fingeravtryck. Med *verifiering* avses enligt artikel 4.9 i VIS-förordningen förfarandet att jämföra en grupp av uppgifter mot en annan för att fastställa om en påstådd identitet är den riktiga ("one-to-one-check").

Vidare föreskrivs i artikel 18.2 i VIS-förordningen att under en period om högst tre år efter det att VIS tagits i drift, får sökningen göras på grundval av enbart viseringmärkets nummer.

Enligt de införda tilläggen till artikel 7.3 i gränskodexen får kontroll i enlighet med artikel 18 i VIS-förordningen även göras vid utresekontroll. Vidare föreskrivs att sökning får göras i syfte att identifiera personer som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa till, vistelse i eller bosättning på medlemsstaternas territorium, artikel 20 i VIS-förordningen. Med *identifiering* avses enligt artikel 4.10 i VIS-

förordningen förfarandet att fastställa en persons identitet genom sökning mot flera grupper av uppgifter ("one-to-many-check").

Bestämmelser i utlänningslagen och utlänningsförordningen om genomförande av in- och utresekontroller

I 9 kap. 1 § UtL föreskrivs bl.a. att en utlänning vid inresa eller utresa ska överlämna sitt pass till Polismyndigheten. Vidare regleras Tullverkets, Kustbevakningens och Migrationsverkets medverkan vid kontroll av utlänningars inresa och utresa.

I 9 kap. 2 § UtL anges vilka tvångsåtgärder som får vidtas i samband med inresekontroll. I paragrafen anges också hur sådana tvångsåtgärder ska utföras. Kroppsvisitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden och all den hänsyn som omständigheterna medger ska iaktas. Bagage, handresgods, handväskor och liknande får undersökas i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på en utlänningens identitet eller för att ta reda på en utlänningens resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet.

Enligt 9 kap. 8 § UtL får Migrationsverket eller Polismyndigheten under vissa förutsättningar fotografera en utlänning och, om utlänningen fyllt 14 år, ta hans eller hennes fingeravtryck. Fotografi och fingeravtryck får tas om utlänningen inte kan styrka sin identitet när han eller hon kommer till Sverige, om utlänningen ansöker om uppehållstillstånd som flykting enligt 4 kap. 1 § UtL eller som annan skyddsbehövande enligt 4 kap. 2 eller 2 a § UtL eller om det finns grund för att besluta om förvar. I 9 kap. 8 a och 8 b §§ UtL finns bestämmelser om tagande av fotografi och fingeravtryck för lagring i och kontroll av uppehållstillståndskort.

Enligt 9 kap. 11 § UtL är en utlänning skyldig att stanna kvar för utredning i samband med inresa eller utresa, dock inte längre än nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar.

I 6 kap. UtL finns ytterligare regler om kontroll av utlänningar vid inresa eller utresa. I 6 kap. 3 § första stycket UtL anges att utlänningar inte får resa in i eller ut från landet över en yttre gräns utan att kontrolleras. Kontrollen genomförs vid ett gränsövergångsställe om inte Polismyndigheten har beslutat om kontroll vid ett annat ställe.

I 6 kap. 4 § UtL anges att en anteckning om inresa eller utresa ska göras i passet. Sådan anteckning ska inte göras på id-kort eller i pass för EES-medborgare eller medborgare i Schweiz eller i pass för utlänning som har uppehållskort eller permanent uppehållskort.

6.3.2 Genomförandet av in- och utresekontroller

Regeringens förslag: Bestämmelserna om skyldighet att överlämna pass och att lämna upplysningar och andra handlingar vid inresa ska tas bort.

Hänvisningar till gränskodexen ska tas in i bestämmelserna om kroppsvisitation vid inresekontroll.

Orden *inresa eller utresa* ska ersättas av *in- eller utresekontroll* i bestämmelsen om skyldighet att stanna kvar för utredning.

Promemorians förslag överensstämmer i huvudsak med regeringens. Promemorians förslag innehåller dock inte någon ändring i bestämmelsen om skyldighet för en utlänning att stanna kvar för utredning.

Remissinstanserna: Rikspolisstyrelsen påpekar att det i 9 kap. 1 § första stycket UtL anges att en utlänning ska lämna över sitt pass till den som utför en in- respektive utresekontroll, medan det i artikel 7.2 i gränskodexen endast anges att resehandlingar ska uppvisas. Rikspolisstyrelsen anför vidare att det finns ett behov av bestämmelser som ger en gränskontrolltjänsteman rätt att kontrollera de biometriska uppgifterna i en resehandling. Rikspolisstyrelsen tar vidare upp några frågor rörande kroppsvisitation och framför slutligen att det finns behov av att klargöra huruvida bestämmelsen i 9 kap. 11 § UtL om skyldighet att stanna kvar för utredning gäller oberoende av om resan sker över en yttre eller inre gräns.

Skälen för regeringens förslag: Gränskodexen anger hur in- och utresekontrollen av personer ska utföras. I vissa avseenden hänvisar gränskodexen till medlemsstaternas nationella lagstiftning. Sådana hänvisningar görs dels i definitionen av gränskontrolltjänsteman (artikel 2.13), dels i fråga om kroppsvisitering och genomsökning av transportmedel och föremål som medförs av personer vid gränspassagen (artikel 7.1).

Skyldigheten enligt 9 kap. 1 § UtL att överlämna pass och andra handlingar till Polismyndigheten och lämna upplysningar av betydelse för rätten till inresa och vistelse måste tas bort eftersom utlänningslagens bestämmelse i detta hänseende reglerar samma förhållanden som gränskodexen.

Följaktligen bör 9 kap. 1 § UtL ändras så att där endast anges att Polismyndigheten och i viss utsträckning Kustbevakningen, Tullverket och Migrationsverket utför kontroll av personer enligt gränskodexen. Vidare bör en hänvisning till gränskodexen föras in i 9 kap. 2 § UtL som bl.a. behandlar kroppsvisitation vid inresekontroll, för att tydliggöra dels att det är inresekontroll enligt gränskodexen som avses, dels att passerande av gräns numera regleras i kodexen.

När det gäller Rikspolisstyrelsens påpekande om att det i artikel 7.2 gränskodexen anges att resehandlingar ska uppvisas vid gränskontrollen, innebär det inte någon begränsning i den enskildes skyldigheter mot vad som gäller idag. Tidigare användes uttrycket visa upp och skälet till att det uttrycket byttes ut mot överlämna i 9 kap. UtL var att begreppet skulle överensstämma med det som används i passlagen (1978:302) (prop. 2010/11:123 s. 20). Enligt regeringens mening ingår det i

gränskodexens uttryck ”uppvisa” att utlänningen ska överlämna pass och andra handlingar till kontrollanten för närmare granskning.

Rikspolisstyrelsen anför vidare att det finns behov av bestämmelser som ger en gränskontrolltjänsteman rätt att kontrollera de biometriska uppgifterna i en resehandling. I Sammanhanget kan nämnas att en utredare har fått i uppdrag att bl. a. överväga ökade möjligheter till kontroll av biometri i pass i syfte att motverka att pass används på ett otillbörligt sätt (dnr Ju2014/2291/P). Regeringen lägger därför inte nu fram ett förslag till några sådana bestämmelser. Det kan dock finnas anledning att återkomma till frågan om skäl till det skulle framkomma.

Rikspolisstyrelsen anför också att ett förtydligande behövs när det gäller möjligheten att utföra kroppsvisitation vid tillfällig kontroll vid inre gräns enligt artikel 23 i gränskodexen. Enligt regeringens uppfattning är dock den reglering som redan finns tillräcklig. Enligt artikel 23 får gränskontroll vid de inre gränserna i undantagsfall införas om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten. Enligt den föreslagna bestämmelsen i 9 kap. 2 § UtL får en polisman ”i samband med inresekontroll enligt kodexen om Schengengränserna” kroppsvisitera en utlänning. Enligt 1 kap. 5 § UtL avses med begreppet ”inresa” i utlänningslagen att en utlänning passerar in över gränsen för svenskt territorium. Av detta följer att 9 kap. 2 § UtL är tillämplig även för det fall att en tillfällig kontroll införts vid inre gräns enligt artikel 23.

Rikspolisstyrelsen anser vidare att det finns behov av en bestämmelse i utlänningslagen som ger Polismyndigheten rätt att kroppsvisitera utlänningar i samband med en utresekontroll.

Beträffande kroppsvisitation vid utresa framgår av artikel 7.1 andra stycket i gränskodexen att all kroppsvisitering och genomsökning vid kontroll av gränstrafiken, ska ske enligt nationell lagstiftning. Gränskodexen ställer inget krav på kroppsvisitation vid utresa. Att det föreligger något så starkt behov av möjlighet till kroppsvisitation vid utresa så att det motiverar den typen av reglering har dock inte framkommit. Något sådant förslag bör därför inte läggas fram.

Slutligen anför Rikspolisstyrelsen att det finns behov av att klargöra huruvida bestämmelsen i 9 kap. 11 § UtL om skyldighet att stanna kvar för utredning gäller oberoende av om resan sker över en yttre eller inre gräns. Om bestämmelsen inte är tillämplig vid passering av inre gräns anser Rikspolisstyrelsen att *inresa eller utresa* bör ändras till *in- eller utresekontroll*. Skyldigheten att stanna kvar för utredning vid inresa eller utresa får anses vara en del i gränskontrollen. Enligt artikel 20 får de inre gränserna passeras överallt utan att någon in- eller utresekontroll genomförs. Gränskontroll vid inre gräns får införas vid allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten enligt artikel 23 i gränskodexen. En utlänning får därför inte hållas kvar för utredning vid resa över en inre gräns om det inte beslutats om ett tillfälligt återinförande av gränskontrollen enligt artikel 23. Bestämmelsen bör mot den bakgrunden ändras på det sätt Rikspolisstyrelsen föreslår, dvs. genom att *inresa eller utresa* byts ut mot *in- eller utresekontroll*.

6.3.3 Tagande av fingeravtryck

Regeringens förslag: Det ska införas en ny bestämmelse i utlänningslagen som innebär att en utlänning är skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av en Schengenviserings äkthet genom sökning i informationssystemet för viseringar (VIS).

Motsvarande skyldighet ska gälla för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras mot VIS i identifieringssyfte.

När en kontroll har genomförts ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det ska också gälla de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* anser att det finns behov av bestämmelser som ger rätt att fotografera och ta fingeravtryck av en utlänning vid en inre utlänningskontroll samt ett uttryckligt lagstöd för att ta fingeravtryck för kontroll av tillstånd för viseringsfria utlännningar. *Datainspektionen* välkomnar att det införs en bestämmelse som uttryckligen anger att inhämtade fingeravtryck och biometriska uppgifter ska förstöras omedelbart efter genomförd kontroll. Enligt inspektionens mening kan det behöva övervägas närmare om någon av de befintliga skadeståndsbestämmelserna i personuppgiftslagen (1998:204) eller annan lagstiftning blir tillämplig om uppgifterna behandlas i strid med förstöringsskyldigheten eller om det finns behov av en särskild sådan bestämmelse. *Sveriges advokatsamfund* anser att det är otillfredsställande att det i gränskodexen saknas en gemensam reglering om upptagande och hantering av fingeravtryck och biometriska data och att detta i stället ska regleras i nationell rätt.

Skälen för regeringens förslag

Bakgrund

Som framgår av avsnitt 6.3.1 innebär den ändrade lydelsen av artikel 7.3 i gränskodexen att den noggranna kontrollen av tredjelandsmedborgare som ska göras vid inresekontroll ska omfatta verifikation av viseringsinnehavarens identitet och av viseringens äkthet mot uppgifter i VIS i enlighet med artikel 18 i VIS-förordningen. Även vid utresekontroll får sådan kontroll göras. Kontrollen innebär bl.a. att viseringsinnehavarens fingeravtryck kontrolleras mot fingeravtryck som har sparats i VIS när ansökan om visering gjordes. Vidare får enligt gränskodexen en tredjelandsmedborgares fingeravtryck i identifieringssyfte kontrolleras mot uppgifter som finns sparade i VIS i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen. Som framgår av avsnitt 6.3.1 är det endast Schengenviseringar som kan kontrolleras genom sökning i VIS. Eftersom det inte finns någon skyldighet att underrätta övriga Schengenstater om utfärdande av sådana

nationella viseringar som avses i 3 kap. 4 § UtL förs uppgifter om sådana viseringar inte in i VIS.

Enligt 2 kap. 6 § första stycket regeringsformen (RF) är var och en skyddad gentemot det allmänna mot påtvingat kroppsligt ingrepp. Att ta fingeravtryck är ett sådant kroppsligt ingrepp som omfattas av bestämmelsen. Skyddet enligt 2 kap. 6 § RF är inte absolut. Det får begränsas i lag bl.a. enligt 2 kap. 25 § RF som reglerar skyddet för utlänningars fri- och rättigheter.

Genom lagen (1994:1219) om den europeiska konventionen angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna gäller Europakonventionen och vissa av dess tilläggsprotokoll som lag i Sverige. Av 2 kap. 19 § RF följer att lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av Europakonventionen.

Av artikel 8.1 i Europakonventionen framgår att var och en har rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Denna rättighet inbegriper bl.a. en rätt till skydd mot att bli fotograferad (jfr Danelius, Mänskliga rättigheter i europeisk praxis, 4 uppl., 2012, s. 357). Likaså får det antas att tagande av fingeravtryck omfattas av skyddet enligt artikel 8.1. Enligt artikel 8.2 får en offentlig myndighet inte inskränka åtnjutande av rättigheterna enligt första punkten annat än med stöd av lag och om det i ett demokratiskt samhälle är nödvändigt med hänsyn till statens säkerhet, den allmänna säkerheten, landets ekonomiska välbefinnande eller till förebyggande av oordning eller brott eller till skydd för hälsa eller moral eller för andra personers fri- och rättigheter. Motsvarande rätt till respekt för privat- och familjelivet, hemmet och korrespondensen gäller enligt artikel 7 i EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Nationella föreskrifter om fingeravtryck

Bestämmelserna i gränskodexen gäller som lag i Sverige men innehållet i artikel 7.3 utgör inte tillräckligt rättsligt stöd för tagande av fingeravtryck utan det krävs ytterligare preciseringar i lag för att utföra den föreskrivna kontrollen mot VIS. Gränskodexen bör därför kompletteras med nationella regler om tagande av fingeravtryck.

Den nuvarande bestämmelsen i 9 kap. 8 § UtL om tagande av fingeravtryck täcker endast delvis de fall när fingeravtryck ska eller får tas enligt gränskodexen. Som nämns ovan finns i 9 kap. 8 a och 8 b §§ UtL bestämmelser om bl.a. lämnande av fingeravtryck för kontroll av biometriskt kännetecken sparade i uppehållstillståndskort. Utlänningslagen bör på motsvarande sätt kompletteras med en generell utformad bestämmelse om skyldighet att lämna fingeravtryck i de situationer som följer av gränskodexen. För att tillförsäkra en ändamålsenlig tillämpning av gränskodexen och VIS-förordningen bör bestämmelsen omfatta såväl de situationer där gränskodexen anger att sökning i VIS med hjälp av upptagna fingeravtryck ska göras, som de situationer där det anges att en sådan sökning får göras.

Eftersom bestämmelserna i gränskodexen inte tar sikte på annat än Schengenviseringar ska bestämmelsen utformas så att skyldigheten att

lämna fingeravtryck enbart omfattar innehavare av Schengenvisering. Regeringen avser att följa frågan om det finns behov av att införa en sådan skyldighet även beträffande nationella viseringar.

Varken gränskodexen eller VIS-förordningen innehåller några föreskrifter om hur fingeravtrycken ska hanteras efter det att kontrollen mot uppgifterna i VIS har genomförts. Fingeravtryck som tagits för kontroll av viseringen eller utlänningens identitet bör inte få användas för andra ändamål. När en kontroll har genomförts bör därför de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Detsamma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Rikspolisstyrelsen anser att det finns behov av bestämmelser som ger en polisman rätt att fotografera och ta fingeravtryck av en utlänning vid en inre utlänningskontroll samt ett uttryckligt lagstöd för att ta fingeravtryck för kontroll av tillstånd för viseringsfria utläningar. Vad först gäller frågan om fingeravtryck gör regeringen följande bedömning. Kontrollen av tredjelandsmedborgare enligt artikel 7.3 i gränskodexen bygger på att utnyttja de uppgifter som finns lagrade i VIS. Kontrollen innebär bl.a. att viseringsinnehavarens fingeravtryck kontrolleras mot fingeravtryck som har sparats i VIS när ansökan om visering gjordes. Några bestämmelser om att ta fingeravtryck för kontroll av viseringsfria utläningar eller vid en inre utlänningskontroll finns inte i gränskodexen. Frågan har inte heller behandlats i beredningsunderlaget. Det går mot denna bakgrund inte att bedöma vilket behov av sådana åtgärder som kan finnas. Som framgår ovan har regeringen dessutom gett en utredare i uppdrag att överväga bl. a. ökade möjligheter till kontroll av de biometriska uppgifter som finns i pass (avsnitt 6.3.2). Regeringen lägger därför inte nu fram något förslag om ytterligare möjligheter för en polisman att ta fingeravtryck. Detsamma gäller frågan om rätten att fotografera en utlänning vid inre utlänningskontroll. Det kan dock finnas anledning att återkomma till dessa frågor i ett senare sammanhang om skäl till det skulle framkomma.

När det gäller *Datainspektionens* påpekande om skadestånd för det fall uppgifter skulle behandlas i strid med den föreslagna bestämmelsen om förstöringsskyldighet är det tveksamt om personuppgiftslagen är tillämplig. Den skadeståndsbestämmelsen är formulerad på ett sådant sätt att den endast gäller vid behandling av personuppgifter i strid med bestämmelserna i personuppgiftslagen. Det återstår i stället att falla tillbaka på de allmänna bestämmelserna om skadestånd i skadeståndslagen (1972:207). En särskild utredare har mot denna bakgrund fått i uppdrag att överväga behovet av särskilda bestämmelser om skadestånd för det fall fingeravtryck och biometriska data som tagits vid in- eller utresekontrollen inte omedelbart förstörs (Dir. 2014:76, Ju2014:11).

Sveriges advokatsamfund menar att det finns en risk för att fingeravtryck och biometriska data, som tas upp av andra stater än Sverige, används i andra syften än för kontroll vid gränspassage eftersom det lämnas fritt till medlemstaterna att själva reglera hanteringen på nationell nivå. Beroende på hur de nationella regleringarna är utformade kan sådana uppgifter även komma svenska myndigheter tillhanda. Även om gränskodexen inte innehåller några gemensamma regler såvitt avser upptagande och hantering av fingeravtryck eller andra biometriska uppgifter

saknas det inte bestämmelser till skydd för de personuppgifter som är aktuella. Såväl VIS-förordningen som personuppgiftslagen innehåller sådana regler. Dessa regler ger enligt regeringens mening ett tillräckligt skydd mot att uppgifterna används på ett otillåtet sätt.

6.4 Passage av inre gräns och kontroller inom territoriet

6.4.1 Bestämmelserna i gränskodexen och utlänningslagen

Bestämmelser i gränskodexen om passage av inre gräns, kontroller inom territoriet och om tillfälligt införande av gränskontroll

I artikel 20 i gränskodexen anges att de inre gränserna får passeras överallt utan att någon in- eller utresekontroll genomförs. Bestämmelsen gäller alla personer oavsett nationalitet. Artikel 20 motsvarar den numera upphävda artikel 2.1 i Schengenkonventionen.

Artikel 21 i gränskodexen handlar om befogenheter att utföra kontroller inom territoriet. I artikeln anges att avskaffandet av gränskontroll vid de inre gränserna inte ska påverka utövandet av polisiära befogenheter av de behöriga myndigheterna i enlighet med nationell lagstiftning. Det gäller i den mån utövandet av befogenheterna inte har samma verkan som in- och utresekontroller. Bestämmelsen gäller även för gränsområden. I bestämmelsen lämnas en exemplifierande uppräkningslista av fall där utövandet av polisiära befogenheter inte motsvarar sådana kontroller. De polisiära åtgärder som inte anses motsvara in- och utresekontroller är bl.a. sådana åtgärder som inte syftar till gränskontroll, sådana som syftar till att bekämpa gränsöverskridande brottslighet, sådana som utformas och utförs på ett sätt som klart skiljer sig från systematiska personkontroller vid de yttre gränserna och sådana som utförs som stickprovskontroller. En bestämmelse med liknade innebörd fanns tidigare i Schengenkonventionen (artikel 2.3). Den bestämmelsen var dock inte lika detaljerad och saknade exemplifiering.

Enligt artikel 23 får gränskontroll vid de inre gränserna i undantagsfall införas om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten. I artikeln regleras vilken varaktighet och omfattning den tillfälligt införda gränskontrollen av de inre gränserna får ha. En tillfälligt införd gränskontroll får förlängas i förnybara perioder om högst 30 dagar.

I artiklarna 24–26 finns förfaranderegler för tillfälligt införande av gränskontroll vid de inre gränserna. Artikel 24 gäller förfarandet vid förutsebara fall. I sådana fall ska övriga medlemsstater och kommissionen meddelas så snart som möjligt. Upplysningar om skäl, omfattning, datum och varaktighet för det planerade införandet ska lämnas så snart de är tillgängliga. Den medlemsstat som planerar att tillfälligt införa gränskontroll ska samråda med övriga medlemsstater och kommissionen minst femton dagar före införandet. Artikel 25 reglerar förutsättningar och själva förfarandet vid brådskande fall. I artikel 26 finns motsvarande bestämmelser gällande förlängning av gränskontroll.

I artiklarna 27 och 29 finns bestämmelser om information och rapportering till Europaparlamentet, rådet och kommissionen för det fall att gränskontroll tillfälligt införs. Av artikel 28 framgår vilka bestämmelser i

avdelning II som är tillämpliga när gränskontrollen införs. I artikel 30 finns bestämmelser om hur allmänheten ska informeras.

Förutsättningarna för att tillfälligt införa inre gränskontroll motsvarar i stort vad som tidigare gällde enligt artikel 2.2. i Schengenkonventionen.

Nationella bestämmelser

I 9 kap. 9 § UtL anges att en utlänning som vistas i Sverige är skyldig att på begäran av en polisman visa upp sitt pass eller andra handlingar som visar att han eller hon har rätt att uppehålla sig i landet. Utlänningen är också skyldig att efter kallelse av Migrationsverket eller Polismyndigheten inställa sig och lämna uppgifter om sin vistelse här. Skyldigheten för utlänningen att visa sitt pass innebär emellertid inte att han eller hon är tvungen att bära med sig passet under vistelsen i Sverige. Den som inte har sitt pass med sig får i stället uppmanas att senare inställa sig hos Polismyndigheten eller Migrationsverket för att visa upp passet. Övriga handlingar som utlänningen är skyldig att visa upp är exempelvis visering, arbetstillstånd och andra identitetshandlingar än pass. De nu angivna kontrollåtgärderna får, enligt 9 kap. 9 § tredje stycket UtL, vidtas endast om det finns grundad anledning att anta att utlänningen saknar rätt att uppehålla sig här i landet eller om det annars finns särskild anledning till kontroll. Kontrollen syftar dels till att övervaka att utlänningar inte uppehåller sig här i landet utan de tillstånd som krävs, dels till att söka efter utlänningar som ska lämna landet enligt lagakraftvunna beslut om avvisning eller utvisning. Polismyndigheten har huvudansvaret för den kontrollen.

6.4.2 Kontroll under vistelsen i Sverige

Regeringens bedömning: Bestämmelserna om kontroller inom medlemsstaternas territorium i artikel 21 i gränskodexen medför inte några författningsändringar.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Rikspolisstyrelsen* anser att det finns behov av att utöka möjligheterna att genomföra kroppsvisitation till alla de situationer som faller in under artikel 21 i gränskodexen, dvs. sådana situationer som rör åtgärder som inte syftar till gränskontroll. För att möjliggöra kroppsvisitation även vid de gränsnära kontrollerna som beskrivs i artikel 21 i gränskodexen, anser Rikspolisstyrelsen att 9 kap. 2 § UtL bör ändras så att ”i samband med inresekontroll” ersätts med orden ”i samband med inresa i Sverige”.

Skälen för regeringens bedömning: I gränskodexen anges att avskaffandet av gränskontroll vid de inre gränserna inte ska påverka medlemsstaternas rätt att bl.a. utöva polisiära befogenheter i enlighet med nationell lagstiftning, i den mån utövandet av dessa befogenheter inte har samma verkan som in- och utresekontroller. Motsvarande bestämmelser fanns tidigare i Schengenkonventionen. I artikel 21 i gränskodexen förtydligas att polisiära befogenheter som inte har samma verkan som in-

och utresekontroller får utövas också i gränsområdena. Vidare exemplifieras när de polisiära befogenheterna inte får anses motsvara in- och utresekontroller.

Den nationella regleringen i utlänningslagen i fråga om kontroll av utlännningar under vistelsen i Sverige bibehålls oförändrad i samband med Sveriges anslutning till Schengensamarbetet (prop. 1999/2000:64 s. 68 f). Regleringen i 9 kap. 9 § UtlL har inte genomgått några större förändringar sedan Sveriges anslutning till Schengensamarbetet. Regeringen gör alltså bedömningen att formerna för den inre utlänningskontrollen i Sverige är förenliga med de bestämmelser om passage av inre gränser och kontroller inom territoriet som numera återfinns i gränskodexen. När det gäller möjligheter till kroppsvisitation i gränsnära områden ser regeringen inte anledning att nu överväga den frågan. Det kan finnas anledning att följa utvecklingen vad gäller behovet av möjlighet till kroppsvisitation i gränsnära områden och vid behov återkomma till den frågan. Artikel 21 föranleder därför inte några författningsändringar.

7 Ändringar i utlänningslagens bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning

7.1 Vissa ändringar i bestämmelsen om uppskjuten invandringsprövning

Regeringens förslag: I bestämmelsen om uppskjuten invandringsprövning ska ”make” ersättas med ”utlännning”. Uttrycket stadigvarande sammanbott utomlands ska ersättas av uttrycket under en längre tid sammanbott utomlands. Det ska tydliggöras att längden på sammanboendet endast är en av de omständigheter som ska beaktas. Bestämmelsen om längden på uppehållstillståndet för utlännings medföljande barn utgör en dubbelreglering och ska därför tas bort. Paragrafen ska dessutom struktureras om.

Promemorians förslag överensstämmer i sak med regeringens. I promemorian föreslås dock en annan lagteknisk lösning av utformningen av 5 kap. 8 § UtlL.

Remissinstanserna: *Kammarrätten i Stockholm* välkomnar ett tydliggörande av 5 kap. 8 § UtlL men anser att uttrycket ”en längre tid” är alltför diffust vilket kan medföra fortsatta tillämpningsproblem. *Kammarrätten* förordar i stället att den åsyftade tidsfristen om två år anges direkt i lagtexten. *Kammarrätten* anser att det i 5 kap. 8 § första stycket bör anges att ”uppehållstillstånd ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, om utlännings inte sammanbott med sin make eller sambo utomlands under minst två år eller det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat”. Med denna formulering ges det utrymme för en bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet där varaktigheten av sammanboendet utomlands inte ensamt avgör om förhållandet är att anses som väl etablerat, menar *kammarrätten*. *Förvaltningsrätten i Stockholm*

anser att den föreslagna formuleringen av 5 kap. 8 § UtL gör paragrafen svårtolkad. Det vore därför värdefullt om förhållandet mellan de nu föreslagna rekvisiten och bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd i 5 kap. 16 § UtL ytterligare förtydligades, enligt förvaltningsrätten. *Förvaltningsrätten i Malmö* framhåller att det inte bör anges någon bestämd tidsfrist i lagen, beträffande samboförhållanden, eftersom ett sådant förhållande måste bedömas utifrån en helhet, där tiden för sammanboendet enbart är en av flera omständigheter i bedömningen. *Migrationsverket* har vissa redaktionella synpunkter på den föreslagna lagtexten i 5 kap. 8 § UtL. Verket påpekar vidare att 5 kap. 8 § andra stycket UtL inte förefaller fylla någon funktion.

Skälen för regeringens förslag

Uppskjuten invandringssprövning för sambor som inte stadigvarande sammanbott utomlands

Bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning finns i 5 kap. UtL. Huvudregeln vid uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning är att permanent uppehållstillstånd beviljas när en utlänning medges bosättning i Sverige. Detta gäller t.ex. vid anknytning till make eller sambo. När uppehållstillstånd beviljas vid familjeanknytning ska emellertid i vissa angivna fall s.k. uppskjuten invandringssprövning tillämpas. Sådan prövning innebär att ett tidsbegränsat uppehållstillstånd ges vid det första beslutstillfället och att ett fortsatt tillstånd som huvudregel ska beviljas endast om förhållandet mellan utlänningen och anknytningspersonen består efter en provotid som normalt uppgår till två år.

En viktig princip i fråga om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning i svensk rätt är att samma förutsättningar bör gälla för makar, sambor och registrerade partners. Detta var också utgångspunkten när bestämmelserna om uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning i 5 kap. UtL ändrades med anledning av genomförandet av rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (prop. 2005/06:72). Direktivet innebär inte något krav på rätt till familjeåterförening för sambor. Vid genomförandet av direktivet ansågs emellertid att sambor fortsatt skulle likställas med makar (a. prop. s. 32). Bestämmelserna om uppehållstillstånd i 5 kap. 3 § UtL, som har utförats i syfte att tillgodose de krav som ställs i familjeåterföreningsdirektivet, omfattar därför också en utlänning som söker uppehållstillstånd på grund av anknytning till en sambo. Att författningsbestämmelser med anknytning till äktenskap och makar tillämpas på motsvarande sätt på tidigare registrerade partnerskap framgår av 3 kap. 1 § lagen (1997:1117) om registrerat partnerskap jämfört med 2 § lagen (2009:260) om upphävande av lagen (1994:117) om registrerat partnerskap. I samband med upphävandet av lagen om registrerat partnerskap gjordes lagstiftningen om äktenskap, på samma sätt som sedan tidigare gällde för samboförhållanden, könsneutral (jfr 1 kap. 1 § äktenskapsbalken respektive 1 § sambolagen [2003:376]).

Ändringarna i samband med genomförandet av familjeåterföreningsdirektivet innebär att det inte längre i tillståndsgrunden i 5 kap. 3 § första stycket 1 UtL uppställs något krav på att makarna eller samborna ska ha

stadigvarande sammanbott utomlands. Detta krav placerades i stället i 5 kap. 8 § UtL om uppskjuten invandringssprövning. Någon ändring i sak var inte avsedd (a. prop. s. 32 och 86 f.). Endast make omnämns dock särskilt i bestämmelsen. I propositionen anges vidare att personer som endast sammanbott under en kortare tid normalt sett inte är sambor i sambolagens (2003:376) mening varför dessa omfattas av 5 kap. 3 a § första stycket 1 UtL, som gäller personer som avser att inleda ett samboförhållande (s.k. snabba anknytningar). Därvid framhålls att det av andra stycket i 5 kap. 8 § UtL framgår att uppskjuten invandringssprövning ska gälla vid sådana förhållanden.

Avsikten när ändringarna i 5 kap. UtL gjordes med anledning av familjeåterföreningsdirektivet var således att bibehålla den principiella ordningen där samma förutsättningar gäller för makar och sambor vid prövning av uppehållstillstånd på grund av familjeanknytning. Det har dock visat sig att ändringen i 5 kap. 8 § UtL har medfört vissa tillämpningsproblem vid gränsdragningen mellan den som redan är sambo och den som avser att bli sambo. Det har gjorts gällande att även sambor som har sammanbott under en längre tidsperiod och som har gemensamma barn kan få sin ansökan om uppehållstillstånd prövad enligt bestämmelserna för s.k. snabba anknytningar. Det har vidare ansetts oklart om ändringen innebär att en sambo som beviljas uppehållstillstånd med stöd av bestämmelsen om familjeåterförening vid första beslutstillfället alltid ska ges ett permanent uppehållstillstånd. Ett sådant förfarande skulle i så fall medföra att sambor får en mer förmånlig ställning än makar. Därtill kommer att Migrationsöverdomstolen i ett avgörande (MIG 2008:30) har uttalat att familjeanknytning när sammanboendet endast skett i Sverige ska prövas enligt bestämmelserna om uppehållstillstånd för dem som avser att inleda ett samboförhållande (5 kap. 3 a § första stycket 1 UtL) samt att det följer av 5 kap. 8 § UtL att sådant uppehållstillstånd ska tidsbegränsas vid första beslutstillfället.

Mot ovan angiven bakgrund bör bestämmelsen om uppskjuten invandringssprövning i 5 kap. 8 § UtL justeras så att den uttryckligen även omfattar sambor.

Vid uppskjuten invandringssprövning ska inte begreppet stadigvarande sammanbott användas

Av förarbetena till utlänningslagen framgår inte närmare hur lång tid ett sammanboende utomlands ska ha varat för att man ska anse att förhållandet är väl etablerat och att det därmed finns förutsättningar för att direkt bevilja ett permanent uppehållstillstånd (jfr prop. 1999/2000:43). Av de riktlinjer som Migrationsverket tillämpar i fråga om uppskjuten invandringssprövning framgår att förutsättningen *stadigvarande sammanbott utomlands* i 5 kap. 8 § första stycket UtL i regel anses uppfyllt när den som söker uppehållstillstånd har sammanbott med anknytningspersonen utomlands under två år. Om parterna har ett gemensamt barn kan detta vara en omständighet som talar för att förhållandet är så etablerat att permanent uppehållstillstånd kan ges direkt även om sammanboendet inte varat i två år. Riktlinjerna i detta avseende sammanfaller således i princip med de förutsättningar som gäller för prövotidens längd enligt

bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd (5 kap. 16 § UtL). Huvudregeln vid prövning av förutsättningarna för fortsatt uppehållstillstånd är nämligen att en utlänning som har familjeanknytning enligt 5 kap. 3 § första stycket 1 eller 2 b § eller 3 a § första stycket 1 eller andra stycket UtL och som har haft tidsbegränsat uppehållstillstånd i två år får ges ett permanent uppehållstillstånd. Om det finns särskilda skäl får permanent uppehållstillstånd ges före tvåårsperiodens utgång. Ett sådant skäl kan enligt förarbetena vara att parterna har ett gemensamt barn (prop. 1999/2000:43 s. 51).

Enligt legaldefinitionen av sambor i 1 § sambolagen (2003:376) avses med sambor två personer som stadigvarande bor tillsammans i ett parförhållande och har gemensamt hushåll. Av lagens förarbeten framgår att det i uttrycket *att stadigvarande bo tillsammans* ligger att sammanboendet ska ha en viss varaktighet eller åtminstone vara tänkt att ha det. Om ett par bor tillsammans och har gemensamma barn kan man regelmässigt utgå från att ett samboförhållande föreligger. Ett riktmärke i svårbedömda fall kan enligt förarbetena vara att de har bott tillsammans i minst sex månader (prop. 2002/03:80 s. 27 f och 43 f). I 1 § sambolagen anges att definitionen av sambo ska tillämpas också när begreppet sambor används i andra författningar.

Förutsättningarna för att tillämpa uppskjuten invandringsprövning enligt 5 kap. 8 § UtL bör mot ovan angiven bakgrund förtydligas. För att undvika tillämpningssvårigheter bör ett annat begrepp än *stadigvarande sammanbott utomlands* användas för att ange i vilka situationer förfarandet med uppskjuten invandringsprövning för make eller sambo ska gälla. Det bör av lagtexten framgå att det som avses är sammanboende under en tid som motsvarar den tvååriga prövotid som anges i bestämmelsen om fortsatt uppehållstillstånd. En tänkbar lösning vore att i lagtexten ange en tidsfrist om två år, men på samma sätt som enligt nuvarande ordning bör bestämmelsen om uppskjuten invandringsprövning i 5 kap. 8 § UtL formuleras så att den ger utrymme för en bedömning av omständigheterna i det enskilda fallet. Därför bör i stället uttrycket under *en längre tid sammanbott utomlands* användas. Det bör dessutom tydliggöras att varaktigheten av sammanboendet utomlands inte ensamt avgör om förhållandet är att anse som väl etablerat. *Kammarrätten i Stockholm* välkomnar ett tydliggörande av 5 kap. 8 § UtL men anser att uttrycket ”en längre tid” är alltför diffust och att det kan komma att leda till fortsatta tillämpningsproblem. *Kammarrätten* förordar i stället att den åsyftade tidsfristen om två år anges direkt i lagtexten. Också *Förvaltningsrätten i Stockholm* anser att den föreslagna formuleringen av 5 kap. 8 § UtL gör paragrafen svårtolkad. *Förvaltningsrätten i Malmö* framhåller däremot att det inte bör anges någon bestämd tidsfrist i lagen, beträffande samboförhållanden, eftersom ett sådant förhållande måste bedömas utifrån en helhet, där tiden för sammanboendet enbart är en av flera omständigheter i bedömningen. Regeringen anser att uttrycket sammanbott utomlands ”en längre tid” bör användas. Som anförts i departementspromemorian tydliggör en sådan utformning av bestämmelsen att tiden för samboendet är en bland flera omständigheter som ska beaktas i det enskilda fallet.

Sammantaget föreslås alltså att det i 5 kap. 8 § första stycket UtL anges att uppehållstillstånd ska tidsbegränsas vid första beslutstillfället, såvida inte (1) utlänningen sammanbott med sin make eller sambo under

en längre tid utomlands, eller (2) det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Migrationsverket påpekar att 5 kap. 8 § andra stycket UtL inte förefaller fylla någon funktion eftersom det redan följer av 5 kap. 3 § tredje stycket och av 3 a § andra stycket att ett medföljande ogift barn ska beviljas uppehållstillstånd för samma tid som föräldern. Regeringen delar *Migrationsverkets* bedömning att andra stycket i 5 kap. 8 § UtL kan tas bort.

7.2 Hänvisningen i 5 kap. 3 a § utlänningslagen om uppehållstillstånd på grund av anknytning

Regeringens förslag: I förtydligande syfte justeras den hänvisning till bestämmelserna om särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd som finns i bestämmelsen om när uppehållstillstånd får beviljas på grund av anknytning.

Promemorians förslag överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: *Migrationsverket* välkomnar kompletteringen av 5 kap. 3 a § UtL men framför vissa synpunkter av redaktionell karaktär. *Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd (FARR)* menar att den föreslagna ändringen är onödig eftersom bestämmelsen i 5 kap. 17 § UtL ger en möjlighet, inte en skyldighet, att bevilja uppehållstillstånd.

Skälen för regeringens förslag: I 5 kap. 17 § UtL första stycket finns en bestämmelse om skäl mot att bevilja uppehållstillstånd i vissa fall. Bestämmelsen ska bl.a. tillämpas vid prövning av uppehållstillstånd på grund av anknytning enligt 5 kap. 3 a § UtL och det ska särskilt beaktas om en sökande har gjort sig skyldig till brottslighet eller brottslighet i förening med annan misskötsamhet. Vidare anges att det vid prövningen enligt 5 kap. 3 a § första stycket 1 och andra stycket UtL särskilt ska beaktas om utlänningsen eller utlänningsens barn kan antas bli utsatt för våld eller för annan allvarlig kränkning av sin frihet eller frid, om uppehållstillstånd skulle beviljas. I 5 kap. 17 § andra stycket UtL finns bestämmelser om krav på medgivande av vårdnadhavare i vissa fall. Upppehållstillstånd får beviljas endast efter ett medgivande av den förälder till vilken anknytning inte åberopas, om den föräldern har del i vårdnaden av barnet.

I 5 kap. 3 a § UtL hänvisas endast till 5 kap. 17 § andra stycket UtL. Eftersom även första stycket ska tillämpas vid prövningen enligt 5 kap. 3 a § UtL bör en hänvisning göras till både första och andra stycket i 5 kap. 17 § UtL.

Migrationsverket har redaktionella synpunkter på lagtexten som föranleder vissa ändringar i 5 kap. 3 a § UtL. *FARR* ifrågasätter behovet av ändringen och påtalar att det inte finns någon anledning att i paragrafen införa ett uttalat förbud mot att ge uppehållstillstånd under väldigt vaga kriterier. Som regeringen anför ovan är det emellertid endast fråga om en justering och ett klagörande av vad som redan gäller enligt nämnda bestämmelser. Något syfte att åstadkomma någon annan förändring finns inte.

8 Konsekvenser av förslagen

Regeringens bedömning: Förslagen i promemorian medför endast marginella kostnadsökningar som huvudsakligen ryms inom befintliga anslagsramar. De ökade kostnaderna för Kustbevakningen finansieras dels genom omfördelning inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap, dels genom omfördelning från utgiftsområde 8 Migration till utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap.

Förslagen får inte några konsekvenser för jämställdheten eller småföretagandet.

Promemorians bedömning överensstämmer med regeringens.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans har yttrat sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens bedömning: Anpassningen till bestämmelserna i gränskodexen innebär inte någon ändring av gällande ordning med undantag av förslaget i avsnitt 6.3.3 om skyldighet att lämna fingeravtryck vid in- och utresekontroll. Det förslaget innebär att en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket under vissa förutsättningar ska ta fingeravtryck i samband med in- eller utresekontroll enligt gränskodexen. Regeringen bedömer att kostnadsökningarna för dessa myndigheter, förutom Kustbevakningen, ryms inom befintliga anslagsramar. De ökade kostnaderna för Kustbevakningen, som har ett självständigt ansvar och självständiga befogenheter när det gäller kontrollen till sjöss, finansieras genom omfördelning inom utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap och genom omfördelning av medel år 2014 och de kommande två åren från utgiftsområde 8 Migration till utgiftsområde 6 Försvar och samhällets krisberedskap. Förslag angående finansiering av den ökade kostnaden för Kustbevakningen har lämnats i propositionen om vårändringsbudgeten för 2014 respektive i budgetpropositionen för 2015.

Lagförslaget innehåller även en ändring i fråga om vilken instans som ska överpröva beslut om avvisning enligt 14 kap. 2 § UtIL (se avsnitt 6.2.3). Polismyndighetens beslut om avvisning som har fattats i samband med ett beslut om att upphäva eller återkalla en Schengenvisering ska överklagas till migrationsdomstol istället för till Migrationsverket. Den förändringen bedöms medföra endast en marginell kostnadsökning som ryms inom befintlig anslagsram. Övriga ändringar i utlänningslagen är i huvudsak förtydliganden av gällande rätt. De lagändringarna bedöms därför inte medföra några ökade kostnader för det allmänna.

De författningsändringar som föreslås kan inte antas påverka jämställdheten. Inte heller kan förslagen antas påverka villkoren för småföretagandet.

9 Ikraftträdande- och övergångsbestämmelser

Regeringens förslag: De föreslagna författningsändringarna ska träda i kraft den 15 april 2015.

Regeringens bedömning: Det behövs inte några övergångsbestämmelser.

Promemorians förslag och bedömning: I promemorian föreslås att lagändringarna ska träda ikraft den 1 juli 2012.

Remissinstanserna: Ingen remissinstans yttrar sig särskilt i denna del.

Skälen för regeringens förslag och bedömning: Gränskodexen trädde i kraft den 13 oktober 2006. Ändringarna i gränskodexen om användning av VIS vid gränskontroll trädde i kraft i samband med att VIS togs i drift den 11 oktober 2011 (se avsnitt 6.3.1). Av artikel 18.2 i VIS-förordningen följer att systemet med verifiering av fingeravtryck ska börja användas först tre år senare. De föreslagna ändringarna bör träda i kraft i så nära anslutning till det datumet som möjligt. Lagändringarna bör därför träda i kraft den 15 april 2015.

Det finns inte något behov av övergångsbestämmelser till lagändringarna.

10 Författningskommentar

Förslaget till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

1 kap.

16 § *Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).*

Paragrafen, som är ny, innehåller en hänvisning till bestämmelserna om gränspassage för personer i gränskodexen. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.1.

5 kap.

3 a § *Uppehållstillstånd får, om inte annat följer av 17 § första eller andra stycket, beviljas*

1. en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd *beviljas*,

2. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet,

3. en utlänning som är förälder till och vårdnadshavare för samt sammanbor med ett barn som är bosatt i Sverige,

4. en utlänning som ska utöva umgänge som inte är av begränsad omfattning med ett barn som är bosatt i Sverige, och

5. en utlänning som har svenskt ursprung eller som har vistats i Sverige under lång tid med uppehållstillstånd.

Om en utlänning har *beviljats* uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också *beviljas* utlänningens ogifta barn.

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänning som

1. är adopterad i Sverige i vuxen ålder,
2. är anhörig till en utlänning som är flykting eller annan skyddsbehövande, eller
3. på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

I paragrafen finns bestämmelser om uppehållstillstånd på grund av anknytning. Övervägandena finns i avsnitt 7.2.

I *första stycket* görs en ändring i förtydligande syfte. Det införs där en hänvisning till 17 § första stycket som, precis som 17 § andra stycket, innehåller särskilda skäl mot att bevilja uppehållstillstånd enligt denna paragraf.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

8 § Ett uppehållstillstånd som *beviljas* en *utlänning* enligt 3 § första stycket 1 eller 3 a § första stycket 1 ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, *såvida inte*

1. *utlänningen sammanbott med sin make eller sambo under en längre tid utomlands, eller*

2. *det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.*

Paragrafen reglerar i vilka fall ett uppehållstillstånd som beviljas på grund av familjeanknytning ska vara tidsbegränsat vid det första beslutstillfället. Övervägandena finns i avsnitt 7.1.

Ändringarna i det som tidigare var paragrafens *första stycke* innebär att bestämmelsen om tidsbegränsat uppehållstillstånd även omfattar en sambo som beviljas uppehållstillstånd enligt 3 § första stycket 1 eller 3 a § första stycket 1. I fråga om de närmare förutsättningarna för att tillämpa bestämmelsen ersätts uttrycket ”om makarna inte stadigvarande sammanbott utomlands” av ”såvida inte (1) utlänningen sammanbott med sin make eller sambo under en längre tid utomlands, eller (2) det på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.” Den ändrade lydelsen innebär att kravet på sammanboende utomlands inte längre är absolut. Har förhållandet inte etablerats genom sammanboende utomlands kan kravet undantagsvis efterges. Det gäller situationer där förhållandet ändå är så väl etablerat att det framstår som orimligt att inte bevilja permanent uppehållstillstånd. Det kan exempelvis gälla en sökande som under en legal vistelse i Sverige, t.ex. som studerande, har varit gift eller sambo med anknytningspersonen och där sökanden och anknytningspersonen har barn tillsammans. För att uppehållstillstånd ska kunna beviljas efter inresan måste dock sådana särskilda förutsättningar som anges i 18 § vara uppfyllda. Den tidigare andra meningen i första stycket tas bort eftersom vad som anges där redan följer av sista stycket i 3 §.

Paragrafens *andra stycke* tas bort eftersom dess innehåll delvis inarbetats i paragrafens nya lydelse, delvis framgår av 3 a § andra stycket om uppehållstillstånd för utlänningens ogifta barn.

Paragrafen ändras i övrigt endast redaktionellt.

9 kap.

1 § *Polismyndigheten ansvarar för kontroll av personer enligt kodexen om Schengengränserna.* Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa Polismyndigheten vid *en sådan kontroll*. Migrationsverket får efter överenskomme med Polismyndigheten hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i Polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva kontroll av sjötrafiken.

Paragrafen reglerar vem som ansvarar för kontroll av personer enligt gränskodexen. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.2.

Ändringen innebär att paragrafen i fortsättningen endast reglerar vilka myndigheter som har behörighet att utföra gränskontroll enligt gränskodexen.

2 § En polisman får i samband med inresekontroll *enligt kodexen om Schengengränserna* kroppsvisitera en utlänning och undersöka hans eller hennes bagage, handresgods, handväskor och liknande, i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på utlänningens identitet. Sådana undersökningar får också göras för att ta reda på en utlännings resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet. En polisman får i samband med inresekontrollen även undersöka bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel i syfte att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i *kodexen om Schengengränserna*.

När inresekontrollen sköts av särskilt förordnade passkontrollanter, tulljäns-temän eller tjänstemän vid Kustbevakningen har de samma befogenheter som en polisman har enligt första stycket.

Kroppsvisitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *ska* iakttas. Om möjligt *ska* ett vittne närvara.

En kvinna får inte kroppsvisiteras av eller i närvaro av andra män än läkare eller legitimerade sjuksköterskor. Om en visitation innebär att enbart ett föremål som en kvinna har med sig undersöks, får visitationen dock genomföras och bevittnas av en man.

Protokoll *ska* föras över en kroppsvisitation. I protokollet *ska det* anges vad som har förekommit vid visitationen.

Paragrafen innehåller bestämmelser om kroppsvisitation i samband med inresekontroll. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.2.

Genom ändringarna i *första stycket* hänvisas till gränskodexen i fråga om inresekontroll och passerande av yttre gräns. Enligt artikel 7.1 i gränskodexen ska gränstrafiken vid de yttre gränserna underkastas kontroll. Kontrollerna kan också omfatta transportmedel och föremål som medförs av personer vid gränspassagen. All kroppsvisitation och genom-sökning ska emellertid ske enligt nationell lagstiftning.

Övriga ändringar är endast redaktionella.

8 c § Den som har en Schengenvisering är vid in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i kodexen om Schengengränserna skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen), i den ursprungliga lydelsen.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid en sådan in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

Paragrafen, som är ny, innehåller bestämmelser om tagande av fingeravtryck i samband med in- eller utresekontroll enligt gränskodexen. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.3.

Enligt *första stycket* är den som har en Schengenvisering vid en in- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i gränskodexen skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck. In- eller utresekontroll enligt artikel 7.3 i gränskodexen avser endast sådana utlänningar som är tredjelandsmedborgare enligt artikel 2.6 i gränskodexen, dvs. varje person som inte är unionsmedborgare eller i övrigt åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen. Syftet med åtgärden ska vara att utföra kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen). Samtliga innehavare av en Schengenvisering, oavsett om viseringen har utfärdats av Sverige eller av en annan EU-stat, omfattas av bestämmelsen. Innehavare av en nationell visering omfattas dock inte.

Enligt *andra stycket* gäller motsvarande skyldighet att lämna fingeravtryck för en utlänning som vid en in- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

Enligt *tredje stycket* ska de fingeravtryck som tagits för kontroll enligt första eller andra stycket förstöras så fort kontrollen har slutförts. Det samma gäller de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

9 kap.

11 § En utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med in- eller utresekontroll enligt kodexen om Schengengränserna eller i samband med kallelse eller hämtning enligt 9 §, dock inte längre än nödvändigt och inte i något fall längre än sex timmar. Detta gäller inte om ett beslut har meddelats om förvar enligt 10 kap. 1 eller 2 §.

En polisman får hålla kvar en utlänning som vägrar att stanna kvar för utredning.

Paragrafen innehåller bestämmelser om skyldighet för en utlänning att stanna kvar för utredning. Övervägandena finns i avsnitt 6.3.2.

Genom ändringen föreskrivs att en utlänning är skyldig att stanna kvar för utredning i samband med in- eller utresekontroll. När in- eller utresekontroll får göras och hur den ska gå till regleras i gränskodexen. Skyldigheten att stanna kvar för utredning gäller även i de fall gränskontroll vid inre gräns har återinförts enligt artikel 23 i gränskodexen.

14 kap.

2 § Polismyndighetens beslut om avvísning får överklagas till Migrationsverket. *Om Polismyndighetens beslut om avvísning har fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av en Schengenvisering, överklagas dock avvísningsbeslutet till en migrationsdomstol.*

Paragrafen behandlar överklagande av Polismyndighetens beslut om avvísning. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

Genom den nya *andra meningen* föreskrivs att Polismyndighetens avvísningsbeslut i vissa fall får överklagas till en migrationsdomstol. För att avvísningsbeslutet ska få överklagas till en migrationsdomstol krävs att beslutet fattats i samband med ett beslut om upphävande eller återkallelse av en Schengenvisering. Det krävs inte att även beslutet i viseringsfrågan överklagas. Uttrycket i samband med används för att det ska vara tydligt att bestämmelsen inte endast är tillämplig om besluten fattats samtidigt utan även när de fattats i anslutning till varandra.

16 kap.

9 § En migrationsdomstols beslut överklagas till Migrationsöverdomstolen. En migrationsdomstols beslut i mål om avvísning som i första instans prövats av Polismyndigheten får dock inte överklagas, *i andra fall än de som avses i 14 kap. 2 § andra meningen.*

En migrationsdomstols beslut om förvar i annat fall än efter överklagande i förvarsfrågan får överklagas särskilt till Migrationsöverdomstolen.

Migrationsöverdomstolens beslut får inte överklagas.

Paragrafen behandlar överklagande av en migrationsdomstols respektive Migrationsöverdomstolens beslut. Övervägandena finns i avsnitt 6.2.3.

För att klaganden inte ska gå miste om en överprövningsmöjlighet ändras *första stycket* så att en migrationsdomstols beslut i fall som avses i 14 kap. 2 § andra meningen, dvs. när Polismyndighetens beslut enligt den bestämmelsen får överklagas till en migrationsdomstol, även får överklagas till Migrationsöverdomstolen.

20 kap.

4 § Till böter eller fängelse i högst ett år döms en utlänning som uppsåtligen på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt *kodexen om Schengen gränserna*.

I paragrafen regleras straff för otillåtet passerande av yttre gräns. Övervägandena finns i avsnitt 6.1.2.

Genom ändringen ersätts hänvisningen till Schengenkonventionen med en hänvisning till gränskodexen. Gränskodexens bestämmelser om otillå-

tet passerande av yttre gräns överensstämmer med motsvarande bestämmelser i Schengenkonventionen.

I

(Rättsakter vilkas publicering är obligatorisk)

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 562/2006

av den 15 mars 2006

**om en gemenskapskodex om gränspassage för personer
(kodex om Schengengränserna)**EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNINGmed beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska
gemenskapen, särskilt artikel 62.1 och 62.2 a,

med beaktande av kommissionens förslag,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

- (1) Antagandet av åtgärder i syfte att i överensstämmelse med artikel 62.1 i fördraget säkerställa att det inte förekommer någon gränskontroll av personer när de passerar inre gränser ingår i unionens målsättning att upprätta ett område utan inre gränser med fri rörlighet för personer i enlighet med artikel 14 i fördraget.
- (2) I enlighet med artikel 61 i fördraget skall upprättandet av ett område med fri rörlighet för personer åtföljas av andra åtgärder. Den gemensamma politiken för passage av de yttre gränserna i enlighet med artikel 62.2 i fördraget är ett exempel på en sådan åtgärd.
- (3) Antagandet av gemensamma åtgärder som avser personers passage av inre gränser och kontroll vid yttre gränser bör avspegla bestämmelserna i Schengenregelverket, som har införlivats inom Europeiska unionens ramar, särskilt tillämpliga bestämmelser i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om det gradvisa avskaffandet av kontroller vid de gemensamma gränserna ⁽²⁾ och den gemensamma handboken ⁽³⁾.

- (4) När det gäller gränskontroll vid de yttre gränserna, är införandet av ett gemensamt regelverk, bland annat genom en konsolidering och utveckling av det befintliga regelverket på området, ett av huvudinslagen i den gemensamma förvaltningen av de yttre gränserna, såsom den definieras i kommissionens meddelande "En framtida integrerad förvaltning av EU-medlemsstaternas yttre gränser" av den 7 maj 2002. Detta mål ingår i den strategi för förvaltning av EU-medlemsstaternas yttre gränser som godkändes av rådet den 13 juni 2002 och välkomnades av Europeiska rådet vid dess möten i Sevilla den 21 och 22 juni 2002 och Thessaloniki den 19 och 20 juni 2003.
- (5) Fastställandet av en gemensam ordning för gränspassage för personer varken ifrågasätter eller påverkar rätten till fri rörlighet för unionsmedborgare och deras familjemedlemmar eller rättigheter som beviljats de tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar som enligt överenskommelser mellan gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och dessa tredjeländer å andra sidan åtnjuter samma rätt till fri rörlighet som unionsmedborgare.
- (6) Gränskontroll är av intresse inte endast för de medlemsstater vid vars yttre gränser den utförs utan för samtliga medlemsstater som har avskaffat inre gränskontroll. Gränskontrollen bör bidra till kampen mot olaglig invandring och människohandel samt till förebyggande av alla typer av hot mot medlemsstaternas inre säkerhet, allmänna ordning, folkhälsa och internationella förbindelser.
- (7) In- och utresekontroller bör genomföras på ett sådant sätt att mänsklig värdighet respekteras fullt ut. Gränskontroll bör genomföras på ett professionellt och respektfullt sätt och stå i proportion till de syften som eftersträvas.

⁽¹⁾ Europaparlamentets yttrande av den 23 juni 2005 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 21 februari 2006.

⁽²⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19. Konventionen senast ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1160/2005 (EUT L 191, 22.7.2005, s. 18).

⁽³⁾ EGT C 313, 16.12.2002, s. 97. Gemensamma handboken senast ändrad genom rådets förordning (EG) nr 2133/2004 (EUT L 369, 16.12.2004, s. 5).

- (8) Gränskontroll omfattar inte bara kontroll av personer vid gränsövergångsställen och bevakning mellan dessa gränsövergångsställen utan även en analys av riskerna för den inre säkerheten och analys av de hot som kan påverka de yttre gränsernas säkerhet. Det är därför nödvändigt att fastställa villkor, kriterier och regler för kontrollen vid gränsövergångsställena och för gränsövervakningen.

- (9) Det bör införas möjligheter att förenkla kontrollerna vid de yttre gränserna vid exceptionella och oförutsebara omständigheter för att undvika alltför lång väntetid vid gränserna. Vid förenklade in- och utresekontroller föreligger det alltså en skyldighet att systematiskt stämpla tredjelandsmedborgares handlingar. Stämplingen gör det möjligt att med visshet fastställa datum och plats för passerandet av gränsen utan att i alla enskilda fall fastställa att alla erforderliga åtgärder för kontroll av resehandlingar har genomförts.
- (10) För att minska väntetiden för de personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen bör man när omständigheterna så tillåter inrätta skilda köer skyltade med enhetliga beteckningar i samtliga medlemsstater, vid gränsövergångsställena vid de yttre gränserna. Köerna bör vara skilda vid internationella flygplatser. Där det bedöms lämpligt och om lokala omständigheter gör det möjligt bör medlemsstaterna överväga att inrätta skilda köer vid sjö- och landgränsövergångsställen.
- (11) Medlemsstaterna bör se till att kontrollförfarandena vid de yttre gränserna inte utgör ett betydande hinder för handeln eller för socialt och kulturellt utbyte. De bör därför tillhandahålla tillräckligt med personal och resurser.
- (12) Medlemsstaterna bör utse den eller de nationella myndigheter som enligt deras nationella lagstiftning ansvarar för gränskontrollen. När flera olika myndigheter i samma medlemsstat är ansvariga, bör de ha ett nära och kontinuerligt samarbete.
- (13) Det operativa samarbetet och biståndet mellan medlemsstaterna i fråga om gränskontroll bör förvaltas och samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid medlemsstaternas yttre gränser, som inrättades genom förordning (EG) nr 2007/2004 ⁽¹⁾.
- (14) Denna förordning påverkar inte kontroller som utförs inom ramen för polisens allmänna befogenheter, de säkerhetskontroller av personer som är identiska med sådana som utförs för inrikesflyg, medlemsstaternas möjlighet att undantagsvis utföra kontroller av bagage i enlighet med rådets förordning (EEG) nr 3925/91 av den 19 december 1991 om avskaffande av de kontroller och formaliteter som gäller för handbagage och incheckat bagage som tillhör personer som reser med flyg inom gemenskapen, samt för bagage som tillhör personer som reser med fartyg inom gemenskapen ⁽²⁾ eller enskilda medlemsstaters lagstiftning om skyldigheten att bära på sig rese- och identitetshandlingar eller att meddela myndigheterna närvaro på den berörda medlemsstatens territorium.
- (15) Om allvarliga hot föreligger mot medlemsstaters allmänna ordning eller inre säkerhet, bör dessa stater också ha möjlighet att tillfälligt återinföra gränskontroll vid sina inre gränser. Det bör fastställas villkor och förfaranden för detta, så att åtgärdens exceptionella karaktär och proportionalitetsprincipen garanteras. Omfattningen och varaktigheten av allt tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att reagera på det hotet.
- (16) Återinförandet av gränskontroll för personer vid de inre gränserna bör förbli en exceptionell åtgärd inom ett område med fri rörlighet för personer. Gränskontroll och formaliteter som enbart grundas på själva gränspassagen bör inte förekomma.
- (17) Det bör införas ett förfarande som gör det möjligt för kommissionen att anpassa vissa närmare föreskrifter för gränskontroll. I sådana fall bör de åtgärder som krävs för att genomföra denna förordning antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter ⁽³⁾.
- (18) Det bör även införas ett förfarande som gör det möjligt för medlemsstaterna att anmäla ändringar av andra närmare föreskrifter för gränskontroll till kommissionen.
- (19) Eftersom målet för förordningen, det vill säga inrättandet av regler för gränspassage för personer inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (20) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Förordningen bör tillämpas med iakttagande av medlemsstaternas skyldigheter i fråga om internationellt skydd och principen om "non-refoulement".
- (21) Genom undantag från artikel 299 i fördraget omfattar denna förordning endast Frankrikes och Nederländernas europeiska territorier. Den påverkar inte den särskilda ordning som gäller för städerna Ceuta och Melilla, såsom fastställs i avtalet om Spaniens anslutning till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 374, 31.12.1991, s. 4. Förordningen ändrad genom Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1882/2003 (EUT L 284, 31.10.2003, s. 1).

⁽³⁾ EGT L 184, 17.7.1999, s. 23.

⁽⁴⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 69.

- (22) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i det till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen fogade protokollet om Danmarks ställning, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Danmark. Eftersom denna förordning bygger på Schengenregelverket enligt bestämmelserna i avdelning IV i tredje delen av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, bör Danmark, i enlighet med artikel 5 i nämnda protokoll, inom en tid av sex månader efter antagandet av denna förordning besluta om huruvida landet skall genomföra förordningen i sin nationella lagstiftning.
- (23) När det gäller Island och Norge, utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa två staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽¹⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.A i rådets beslut 1999/437/EG ⁽²⁾ om vissa tillämpningsföreskrifter för avtalet.
- (24) Det måste göras ett arrangemang för att företrädare för Island och Norge skall kunna anslutas till arbetet i de kommittéer som biträder kommissionen vid utövandet av dess genomförandebefogenheter. Ett sådant arrangemang har utformats i skriftväxlingen mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om de kommittéer som bistår Europeiska kommissionen i utövandet av dess verkställande befogenheter ⁽³⁾, vilken är fogad till det ovan nämnda avtalet.
- (25) När det gäller Schweiz, utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 4.1 i rådets beslut 2004/849/EG ⁽⁴⁾ och 2004/860/EG ⁽⁵⁾.
- (26) Det måste göras ett arrangemang för att företrädare för Schweiz skall kunna anslutas till arbetet i de kommittéer som biträder kommissionen vid utövandet av dess genomförandebefogenheter. Ett sådant arrangemang har utformats i skriftväxlingen mellan gemenskapen och Schweiz, vilken bifogas ovannämnda avtal.
- (27) Förordningen innebär en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket, i vilka Förenade kungariket inte deltar enligt rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁶⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Förenade kungariket.
- (28) Förordningen innebär en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket, i vilka Irland inte deltar enligt rådets beslut 2002/192/EG av 28 februari 2002 om en begäran från Irland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁷⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av förordningen, som inte är bindande för eller tillämplig i Irland.
- (29) Artikel 1 första meningen och artikel 5.4 a i avdelning III samt de bestämmelser i avdelning II och dess bilagor i denna förordning som hänvisar till Schengens informationssystem (SIS) utgör bestämmelser som bygger på Schengenregelverket eller på annat sätt anknyter till det enligt artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

AVDELNING I

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Artikel 1

Syfte och principer

Enligt denna förordning skall ingen gränskontroll ske av personer vid passage av de inre gränserna mellan Europeiska unionens medlemsstater.

Genom förordningen införs regler för gränskontroll av personers passage av EU-medlemsstaternas yttre gränser.

Artikel 2

Definitioner

I denna förordning används följande beteckningar med de betydelse som här anges:

1. inre gränser:
 - a) medlemsstaternas gemensamma landgränser, inklusive flod- och insjögränser,

⁽¹⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽²⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31

⁽³⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 53.

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2004/849/EG av den 25 oktober 2004 om undertecknande på Europeiska unionens vägnar och provisorisk tillämpning av vissa bestämmelser av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 368, 15.12.2004, s. 26).

⁽⁵⁾ Rådets beslut 2004/860/EG av den 25 oktober 2004 om undertecknande på Europeiska gemenskapens vägnar och provisorisk tillämpning av vissa bestämmelser av avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket (EUT L 370, 17.12.2004, s. 78).

⁽⁶⁾ EUT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁷⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

- b) medlemsstaternas flygplatser för inrikesflyg,
- c) medlemsstaternas kust-, flod- och insjöhamnar för reguljära färjeförbindelser.
2. *yttre gränser*: medlemsstaternas landgränser, inklusive flod- och insjögränser, sjögränser samt flygplatser och flod-, kust- och insjöhamnar, såvida de inte räknas som inre gränser.
3. *inrikesflyg*: all flygtrafik som uteslutande ankommer till eller avgår från medlemsstaternas territorium utan landning i ett tredjeland.
4. *reguljära färjeförbindelser*: alla färjeförbindelser där fartyg går i trafik mellan samma två eller flera hamnar på medlemsstaternas territorium, utan anlöpning av hamnar utanför detta territorium, där förbindelserna utgör transport av personer och fordon enligt en offentliggjord tidtabell.
5. *personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen*:
- a) unionsmedborgare, i den mening som avses i artikel 17.1 i fördraget, samt tredjelandsmedborgare vilka är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som utövar sin rätt till fri rörlighet och vilka omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG⁽¹⁾ av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier,
- b) tredjelandsmedborgare och deras familjemedlemmar, oavsett nationalitet, som enligt överenskommelser mellan gemenskapen och dess medlemsstater å ena sidan och dessa tredjeländer å den andra åtnjuter samma rätt till fri rörlighet som unionsmedborgare.
6. *tredjelandsmedborgare*: varje person som inte är unionsmedborgare i den mening som avses i artikel 17.1 i fördraget och som inte omfattas av punkt 5 i denna artikel.
7. *personer registrerade i syfte att nekas inresa*: varje tredjelandsmedborgare som har registrerats i Schengens informationssystem (SIS) enligt vad som föreskrivs i artikel 96 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och i det syfte som anges där.
8. *gränsövergångsställe*: varje gränsövergångsställe som de behöriga myndigheterna har godkänt för passage av de yttre gränserna.
9. *gränskontroll*: verksamhet vid en gräns, i enlighet med och för att uppnå målen i denna förordning, som utan hänsyn till andra skäl enbart bedrivs som svar på en avsikt att passera gränsen eller själva passagen av den och som består av in- och utresekontroller och gränsövervakning.
10. *in- och utresekontroller*: kontroller vid gränsövergångsställen för att säkerställa att personer, deras transportmedel och föremål i deras besittning kan tillåtas att resa in i medlemsstaternas territorium eller att lämna det.
11. *gränsövervakning*: övervakning av gränser mellan gränsövergångsställen och övervakning av gränsövergångsställen utanför de fasta tiderna för öppethållande för att hindra personer från att kringgå in- och utresekontrollerna.
12. *fördjupad kontroll*: en ytterligare kontroll som kan genomföras på en särskild plats ett stycke bort från den plats där alla personer kontrolleras (primärkontroll).
13. *gränskontrolltjänsteman*: en offentlig tjänsteman som i enlighet med nationell lagstiftning tjänstgör vid ett gränsövergångsställe eller längs gränsen eller i omedelbar närhet av en sådan gräns och som enligt denna förordning och den nationella lagstiftningen i varje medlemsstat utför gränskontroll.
14. *transportör*: varje fysisk eller juridisk person som bedriver yrkesmässig persontrafik.
15. *uppehållstillstånd*:
- a) alla uppehållstillstånd som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland⁽²⁾,
- b) alla övriga handlingar som utfärdats av en medlemsstat till tredjelandsmedborgare och som ger tillstånd till vistelse på eller förnyad inresa till dess territorium, med undantag för tillfälliga tillstånd som utfärdats i avvaktan på prövningen av en första ansökan om uppehållstillstånd enligt vad som avses i punkt a eller ansökan om asyl.
16. *kryssningsfartyg*: ett fartyg som följer en given rutt enligt ett i förväg upprättat program som innefattar ett program med turistverksamhet i de olika hamnarna, varvid i princip inga passagerare får embarkera eller debarkera under resan.
17. *fritidsbåttrafik*: användning av fritidsbåtar för sport och turism.
18. *kustfiske*: fiske som bedrivs med hjälp av fartyg som varje dag eller inom 36 timmar återkommer till en hamn som är belägen på en medlemsstats territorium utan att anlöpa någon hamn som är belägen i ett tredjeland.

⁽¹⁾ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.⁽²⁾ EUT L 157, 15.6.2002, s. 1.

19. *hot mot folkhälsan*: en sjukdom med epidemisk potential enligt definitionen i Världshälsoorganisationens internationella hälsostadga och andra infektionssjukdomar eller smittsamma parasitsjukdomar, om de omfattas av skyddsbestämmelser som är tillämpliga på medlemsstaternas medborgare.

Artikel 3

Tillämpningsområde

Denna förordning skall tillämpas på varje person som passerar medlemsstaternas inre eller yttre gränser, utan att det påverkar

- a) rättigheterna för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen,
- b) rättigheterna för flyktingar och personer som ansöker om internationellt skydd, särskilt när det gäller principen om "non-refoulement".

AVDELNING II

YTTRE GRÄNSER

KAPITEL I

Passage av yttre gränser och inresevillkor

Artikel 4

Passage av yttre gränser

1. De yttre gränserna får passeras endast vid gränsövergångsställen och under fastställda öppethållandestider. Öppethållandestiderna skall tydligt anges vid gränsövergångsställen som inte är öppna dygnet runt.

Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla förteckningen över sina gränsövergångsställen i enlighet med artikel 34.

2. Trots vad som sägs i punkt 1 får följande undantag göras från skyldigheten att passera de yttre gränserna endast vid gränsövergångsställena och under de fastställda öppethållandestiderna:

- a) För fritidsbåtstrafik eller kustfiske.
- b) För sjömän som går i land och stannar inom området runt den hamn som deras fartyg anlöper eller i närliggande tätorter.
- c) För personer eller grupper av personer, när det föreligger särskilda behov, under förutsättning att de innehar de tillstånd som krävs enligt nationell lagstiftning och det inte strider mot medlemsstaternas allmänna ordning eller inre säkerhet.
- d) För personer eller grupper av personer vid en oförutsedd nödsituation.

3. Utan att det påverkar undantagen i punkt 2 eller medlemsstaternas skyldigheter i fråga om internationellt skydd, skall medlemsstaterna införa sanktioner, i enlighet med sin nationella lagstiftning, för passage utan tillstånd av de yttre gränserna utanför gränsövergångsställena och de fasta öppethållandestiderna. Sanktionerna skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 5

Inresevillkor för tredjelandsmedborgare

1. För vistelse som inte överstiger tre månader under en sexmånadersperiod skall följande villkor gälla för inresa för tredjelandsmedborgare:

- a) De är innehavare av en eller flera giltiga resehandlingar som tillåter passage av gränsen.
- b) De innehar giltig visering, om sådan krävs enligt rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav ⁽¹⁾, utom när de innehar ett giltigt uppehållstillstånd.
- c) De kan styrka syftet med och villkoren för den avsedda vistelsen och de har tillräckliga medel för sitt uppehälle för såväl den planerade vistelsens längd som återresan till ursprungslandet eller transitresa till ett tredjeland som med säkerhet tillåter inresa eller är i stånd att på laglig väg anskaffa sådana medel.
- d) De finns inte registrerade i SIS i syfte att nekas inresa.
- e) De anses inte utgöra en risk för någon av medlemsstaternas allmänna ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser, särskilt när det inte finns någon registrering i medlemsstaternas nationella dataregister som syftar till att neka inresa av samma skäl.

2. En icke uttömmande förteckning över verifikationer som gränskontrolltjänstemannen får begära av tredjelandsmedborgare för att kontrollera att villkoren i punkt 1 c är uppfyllda ingår i bilaga I.

3. Bedömningen av medlen för uppehållet skall göras utifrån syftet med vistelsen och dess längd samt med hänvisning till genomsnittliga kostnader för kost och logi i den berörda medlemsstaten/de berörda medlemsstaterna i lågbudgetinkvartering multiplicerade med antalet dagar för vistelsen.

⁽¹⁾ EGT L 81, 21.3.2001, s. 1. Förordningen senast ändrad genom förordning (EG) nr 851/2005 (EGT L 141, 4.6.2005, s. 3).

De referensbelopp som fastställs av medlemsstaterna skall anmälas till kommissionen i enlighet med artikel 34.

Bedömningen av om det finns tillräckliga medel för uppehållet får bygga på tredjelandsmedborgarens innehav av kontanta medel, resecheckar och kreditkort. Åtagandeförklaringar, om det föreskrivs sådana i en medlemsstats nationella lagstiftning, och garantibrev från värdfolk enligt nationell lagstiftning, om tredjelandsmedborgaren bor hos en värd, kan även utgöra bevis på att det finns tillräckliga medel för uppehållet.

4. Med undantag från punkt 1 gäller följande:

- a) Tredjelandsmedborgare som inte uppfyller alla villkor i punkt 1 men som innehar uppehållstillstånd eller visering för förnyad inresa utfärdad av någon av medlemsstaterna eller, om så erfordras, båda dessa handlingar, skall tillåtas inresa till de övriga medlemsstaternas territorier i transiteringssyfte, så att de kan nå den medlemsstat som har utfärdat uppehållstillståndet eller viseringen för förnyad inresa, såvida inte deras namn finns upptagna på den nationella spärriistan i den medlemsstat vars yttre gränser de avser att passera och registreringen åtföljs av instruktioner om att neka inresa eller transitresa.
- b) Tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i punkt 1, förutom led b, och som infinner sig vid gränsen, får beviljas inresa till medlemsstaternas territorier, om en visering utfärdas vid gränsen i enlighet med rådets förordning (EG) nr 415/2003 av den 27 februari 2003 om utfärdandet av viseringar vid gränsen, inbegripet till sjömän i transit (¹).

De viseringar som utfärdas vid gränsen skall registreras i en förteckning.

Om det inte är möjligt att placera en visering i resehandlingen, skall den undantagsvis placeras på ett separat blad som förs in i resehandlingen. I sådana fall skall den enhetliga modellen för blad för påförande av visering som fastställs i rådets förordning (EG) nr 333/2002 av den 18 februari 2002 om fastställande av en enhetlig modell för blad för påförande av visering som utfärdas av medlemsstaterna för personer som innehar resehandlingar som inte erkänns av den medlemsstat som utfärdar bladet (²) användas.

- c) Tredjelandsmedborgare som inte uppfyller ett eller flera av villkoren i punkt 1 får av en medlemsstat beviljas tillstånd till inresa på dess territorium av humanitära skäl, av nationellt intresse eller på grund av internationella förpliktelser. Om den berörda tredjelandsmedborgaren är registrerad på spärriista enligt punkt 1 d, skall den medlemsstat som ger tillstånd till inresan på sitt territorium informera övriga medlemsstater om detta.

(¹) EUT L 64, 7.3.2003, s. 1.

(²) EGT L 53, 23.2.2002, s. 4.

KAPITEL II

Kontroll av yttre gränser och nekad inresa

Artikel 6

Genomförande av in- och utresekontroller

1. Gränskontrolltjänstemän skall vid sin tjänsteutövning fullt ut respektera människans värdighet.

Alla åtgärder som vidtas vid tjänsteutövningen skall stå i proportion till de syften som eftersträvas genom sådana åtgärder.

2. När gränskontrolltjänstemän utför in- och utresekontroller får de inte diskriminera personer på grund av något av följande: kön, ras eller etnisk tillhörighet, religion eller övertygelse, funktionshinder, ålder eller sexuell läggning.

Artikel 7

In- och utresekontroll av personer

1. Gränstrafiken vid de yttre gränserna skall underkastas kontroll av gränskontrolltjänstemän. Kontrollerna skall utföras i enlighet med detta kapitel.

Kontrollerna kan också omfatta transportmedel och föremål som medförs av personer vid gränspassagen. Vid all kroppsvisitering och genomsökning skall den berörda medlemsstatens nationella lagstiftning tillämpas.

2. Alla personer skall underkastas en minimikontroll för fastställande av identiteten genom uppvisande av resehandlingar. Denna minimikontroll skall bestå av en snabb och enkel kontroll, vid behov med hjälp av tekniska anordningar och genom sökning, i relevanta databaser, av information enbart om stulna, förskingrade, borttappade och ogiltigförklarade handlingar, av giltigheten hos den resehandling som tillåter den rättmätige innehavaren gränspassage och av förekomsten av tecken på del- eller helförfalskning.

Den minimikontroll som avses i första stycket skall vara regel för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen.

Vid minimikontroller av personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen får dock gränskontrolltjänstemän osystematiskt göra sökningar i nationella och europeiska databaser för att säkerställa att sådana personer inte utgör ett verkligt, aktuellt och tillräckligt allvarligt hot mot den inre säkerheten, den allmänna ordningen, medlemsstaternas internationella förbindelser eller ett hot mot folkhälsan.

Resultatet av sådana sökningar får inte äventyra rätten för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen att resa in på den berörda medlemsstatens territorium i enlighet med direktiv 2004/38/EG.

3. Vid inresa och utresa skall tredjelandsmedborgare underkastas noggranna kontroller.
- a) Den noggranna kontrollen vid inresa skall omfatta kontroll av de villkor för inresa som fastställs i artikel 5.1 samt, i förekommande fall, av handlingar som ger tillstånd till vistelse och utövande av yrkesverksamhet. Detta skall innefatta en ingående undersökning av följande aspekter:
- Kontroll av att tredjelandsmedborgaren är i besittning av en resehandling som gäller för gränsövergång, att den inte har upphört att gälla och att handlingen i erforderliga fall åtföljs av den visering eller det uppehållstillstånd som krävs.
 - Ingående granskning av resehandlingen för att upptäcka tecken på del- eller helförfalskning.
 - Undersökning av inrese- och utresestämplarna i den berörda tredjelandsmedborgarens resehandling, i syfte att genom jämförelse av inrese- och utresedatum kontrollera att personen inte redan har överskridit den maximalt tillåtna längden för vistelse på medlemsstaternas territorium.
 - Kontroll av den berörda tredjelandsmedborgarens avrese- och bestämmelseort samt syftet med den planerade vistelsen och, vid behov, kontroll av de handlingar som styrker detta.
 - Kontroll av att den berörda tredjelandsmedborgaren har tillräckliga medel för sitt uppehälle för den planerade vistelsens längd och syfte, för återresan till ursprungslandet eller för transitresan till ett tredjeland till vilket han eller hon tillåts inresa eller av att han eller hon är i stånd att på laglig väg anskaffa sådana medel.
 - Kontroll av att den berörda tredjelandsmedborgaren, hans eller hennes transportmedel och de föremål som han eller hon medför inte äventyrar allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsa eller internationella förbindelser i någon av medlemsstaterna. Denna kontroll skall bland annat omfatta direkt slagning på personer och, vid behov, föremål som registrerats i SIS och i nationella dataregister och de eventuella åtgärder som skall vidtas till följd av en registrering.
- b) Den noggranna kontrollen vid utresa skall omfatta följande:
- Kontroll av att tredjelandsmedborgaren är i besittning av en giltig resehandling för gränsövergång.
 - Kontroll av resehandlingen för att upptäcka tecken på del- eller helförfalskning.
 - Om möjligt, kontroll av att tredjelandsmedborgaren inte anses vara ett hot mot allmän ordning, inre säkerhet eller någon av medlemsstaternas internationella förbindelser.
- c) Förutom kontrollerna i punkt b får den noggranna kontrollen vid utresa också omfatta följande:
- Kontroll av att personen innehar en giltig visering, om detta krävs enligt förordning (EG) nr 539/2001, utom när personen i fråga innehar ett giltigt uppehållstillstånd.
 - Kontroll av att personen inte har överskridit den maximalt tillåtna längden för vistelse på medlemsstaternas territorium.
 - Slagning på personer och föremål som registrerats i SIS och i nationella dataregister.
4. Om det finns möjligheter och om det begärs av tredjelandsmedborgaren skall de noggranna kontrollerna genomföras på ett icke-offentligt område.
5. Tredjelandsmedborgare som genomgår en noggrann fördjupad kontroll skall informeras om ändamålet med och förfarandet för en sådan kontroll.
- Denna information skall vara tillgänglig på unionens alla officiella språk och på språket (språken) i det land eller de länder som gränsar till den berörda medlemsstaten och skall ange att tredjelandsmedborgaren får begära att få veta namnet eller tjänsteidentifikationsnumret på de gränskontrolltjänstemän som utför den noggranna fördjupade kontrollen samt namnet på gränsövergångsstället och datum för gränspassagen.
6. Kontroller av en person som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen skall genomföras i enlighet med direktiv 2004/38/EG.
7. Närmare föreskrifter om den information som skall registreras fastställs i bilaga II.

Artikel 8

Förenklade in- och utresekontroller

1. In- och utresekontrollerna vid de yttre gränserna får förenklas vid exceptionella och oförutsedda omständigheter. Sådana exceptionella och oförutsedda omständigheter skall anses föreligga, om oförutsebara händelser leder till en sådan trafikintensitet att väntetiden vid gränsövergångsstället blir alltför lång och alla resurser när det gäller personal, medel och organisation har uttömts.

2. Om in- och utresekontrollerna förenklas i enlighet med punkt 1, skall inresekontroller i princip ges företräde framför utresekontroller.

Beslutet om att förenkla kontrollerna skall fattas av den gränskontrolltjänsteman som är befäl vid gränsövergångsstället.

Denna förenkling av kontrollerna skall vara tillfällig, anpassas till de omständigheter som gör den motiverad och genomförs gradvis.

3. Även vid förenklade kontroller skall gränskontrolltjänstemannen stämpla tredjelandsmedborgarnas resehandlingar både vid inresa och utresa, i enlighet med artikel 10.

4. Varje medlemsstat skall en gång om året överlämna en rapport om tillämpningen av denna artikel till Europaparlamentet och kommissionen.

Artikel 9

Skilda köer och skyltning

1. Medlemsstaterna skall inrätta skilda köer, särskilt vid gränsövergångsställen vid luftgränser, för att utföra personkontroller, i enlighet med artikel 7. Dessa köer skall skiljas åt genom skyltar som är utformade enligt bilaga III.

Medlemsstaterna får organisera skilda köer vid gränsövergångsställena vid sjö- och landgränserna samt vid gränser mellan medlemsstater som inte tillämpar artikel 20 vid de gemensamma gränserna. Skyltar som är utformade enligt bilaga III skall användas om medlemsstaterna organiserar skilda köer vid dessa gränser.

Medlemsstaterna skall se till att dessa köer markeras med tydliga skyltar, även när reglerna om användningen av skilda köer upphävs i enlighet med punkt 4, för att garantera ett optimalt flöde av personer som passerar gränsen.

2. a) Personer som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen får använda de köer som markeras med skylten i del A i bilaga III. De får även använda de köer som markeras med skylten i del B i bilaga III.
- b) Alla övriga personer skall använda de köer som markeras med skylten i del B i bilaga III.

Beteckningarna på skyltarna i punkterna a och b får visas på det eller de språk som varje medlemsstat anser lämpligt.

3. Vid gränsövergångsställena vid sjö- och landgränserna får medlemsstaterna dela upp fordonstrafiken i skilda köer, för lätta och tunga fordon och bussar, med användning av de skyltar som visas i del C i bilaga III.

Medlemsstaterna får vid behov variera beteckningarna på dessa skyltar mot bakgrund av lokala omständigheter.

4. Om det råder tillfällig obalans i trafiken vid ett visst gränsövergångsställe, får de behöriga myndigheterna låta bli att tillämpa reglerna om användningen av skilda köer under den tid som behövs för att återställa balansen.

5. Anpassningen av befintliga skyltar till bestämmelserna i punkterna 1, 2 och 3 skall vara klar senast den 31 maj 2009. När medlemsstaterna ersätter befintliga skyltar eller sätter upp nya före detta datum, skall de följa anvisningarna i dessa punkter.

Artikel 10

Stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar

1. Tredjelandsmedborgares resehandlingar skall systematiskt stämplas vid in- och utresa. Inrese- eller utresestämpel skall särskilt påföras följande handlingar:

- a) Handlingar försedda med en giltig visering, vilka tillåter tredjelandsmedborgare att passera gränsen.
- b) Handlingar som tillåter tredjelandsmedborgare som vid gränsen har fått en visering utfärdad av en medlemsstat att passera gränsen.
- c) Handlingar som tillåter tredjelandsmedborgare som inte omfattas av viseringskrav att passera gränsen.

2. Inrese- eller utresestämpel skall påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som omfattas av direktiv 2004/38/EG, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i artikel 10 i det direktivet.

Inrese- eller utresestämpel skall påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare som åtnjuter fri rörlighet enligt gemenskapslagstiftningen, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i artikel 10 i direktiv 2004/38/EG.

3. Inrese- eller utresestämpel skall inte påföras
 - a) resehandlingar för statschefer eller dignitärer, vilkas ankomst har meddelats i förväg via diplomatiska kanaler,
 - b) certifikat för piloter eller besättningsmedlemmar på flygplan,
 - c) resehandlingar för sjömän som vistas på en medlemsstats territorium endast medan fartyget befinner sig i hamn och inom den anlöpta hamnens område,
 - d) resehandlingar för besättningsmedlemmar och passagerare på kryssningsfartyg som inte omfattas av in- och utresekontroller i enlighet med punkt 3.2.3 i bilaga VI,
 - e) handlingar som tillåter medborgare i Andorra, Monaco och San Marino att passera gränsen.

På begäran av en tredjelandsmedborgare får inrese- eller utresestämpel undantagsvis slopas, om en sådan stämpel riskerar att orsaka honom betydande problem. I sådana fall skall inresa eller utresa registreras på ett separat blad med namn och passnummer. Detta blad skall överlämnas till tredjelandsmedborgaren.

4. Närmare föreskrifter om stämpling fastställs i bilaga IV.
5. Tredjelandsmedborgare skall när så är möjligt informeras om gränskontrolltjänstemannens skyldighet att stämpla deras resehandlingar vid in- och utresa, även när kontrollerna är förenklade i enlighet med artikel 8.
6. Kommissionen skall senast i slutet av 2008 rapportera till Europaparlamentet och rådet om hur bestämmelserna om stämpling av resehandlingar fungerar.

Artikel 11

Presumtion om uppfyllande av villkoren för vistelsens varaktighet

1. Om en tredjelandsmedborgares resehandling saknar inresestämpel har de behöriga nationella myndigheterna rätt att anta att innehavaren inte uppfyller eller inte längre uppfyller de villkor för vistelsens varaktighet som är tillämpliga i den berörda medlemsstaten.
2. Antagandet i punkt 1 får vederläggas genom att tredjelandsmedborgaren på något trovärdigt sätt, t.ex. genom färdbiljetter eller handlingar som styrker att han eller hon vistats utanför medlemsstaternas territorium, visar att han eller hon har uppfyllt de villkor som gäller för varaktigheten av en kortare vistelse.

I sådana fall gäller följande:

- a) Om tredjelandsmedborgaren påträffas på territoriet i en medlemsstat som tillämpar Schengenregelverket fullt ut skall de behöriga myndigheterna, i enlighet med nationell lag eller praxis, ange i tredjelandsmedborgarens resehandling datum och plats för personens passage av den yttre gränsen till en av de medlemsstater som tillämpar Schengenavtalet fullt ut.
- b) Om tredjelandsmedborgaren påträffas på territoriet i en medlemsstat för vilken det beslut som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt inte har antagits skall de behöriga myndigheterna, i enlighet med nationell lag och praxis, ange i tredjelandsmedborgarens resehandling datum och plats för hans eller hennes passage av en sådan medlemsstats yttre gräns.

Förutom vad som anges i leden a och b får ett formulär som utformats i enlighet med bilaga VIII ges till tredjelandsmedborgaren.

Medlemsstaterna skall informera varandra samt kommissionen och rådets generalsekretariat om sin nationella praxis beträffande det som anges i denna artikel.

3. Om det antagande som avses i punkt 1 inte vederläggs, får tredjelandsmedborgaren avvisas av de behöriga myndigheterna från den berörda medlemsstatens territorium.

Artikel 12

Gränsövervakning

1. Det huvudsakliga syftet med gränsövervakningen är att förhindra obehörig gränspassage, att bekämpa gränsoverskridande brottslighet och att vidta åtgärder mot personer som har passerat gränsen på olagligt sätt.
2. Gränskontrolltjänstemännen skall använda stationära eller rörliga enheter för gränsövervakning.

Denna övervakning skall utföras på ett sådant sätt att den hindrar och avskräcker personer från att kringgå kontrollerna vid gränsovergångsställena.

3. Övervakningen mellan gränsovergångsställena skall utföras av gränskontrolltjänstemän vilkas antal och metoder skall anpassas till befintliga eller förutsebara risker och hot. Den skall innefatta täta och plötsliga ändringar av övervakningsperioderna, så att det alltid innebär en risk för upptäckt att obehörigt passera gränsen.
4. Övervakningen skall utföras av stationära eller rörliga enheter som patrullerar eller posteras på platser som är kända för att vara eller antas vara känsliga, eftersom syftet med övervakningen är att gripa personer som olagligen passerar gränsen. Övervakningen kan även utföras med tekniska hjälpmedel, inklusive elektroniska hjälpmedel.

5. Ytterligare bestämmelser om övervakningen får antas i enlighet med förfarandet i artikel 33.2.

Artikel 13

Nekad inresa

1. En tredjelandsmedborgare som inte uppfyller samtliga inresevillkor enligt artikel 5.1 och inte tillhör de kategorier av personer som anges i artikel 5.4 skall nekas inresa till medlemsstaternas territorium. Detta skall inte påverka tillämpningen av de särskilda bestämmelserna om rätt till asyl och internationellt skydd eller utfärdandet av viseringar för längre vistelse.

2. Inresa får endast nekas genom ett motiverat beslut med uppgift om de exakta skälen för nekad inresa. Beslutet skall fattas av den myndighet som är behörig enligt nationell lagstiftning. Det skall få verkan omedelbart.

Det motiverade beslutet med uppgift om de exakta skälen för nekad inresa skall lämnas i form av ett standardformulär som utformats i enlighet med del B i bilaga V, ifyllt av den myndighet som enligt nationell lagstiftning är behörig att neka inresa. Det ifyllda standardformuläret skall överlämnas till den berörda tredjelandsmedborgaren, som skall bekräfta att han har mottagit beslutet om nekad inresa genom detta formulär.

3. Personer som nekats inresa skall ha rätt att överklaga. Överklagande skall ske i enlighet med nationell lagstiftning. Skriftlig information skall också lämnas till tredjelandsmedborgaren om kontaktpunkter som kan tillhandahålla information om företrädare som är behöriga att agera på tredjelandsmedborgarens vägnar i enlighet med nationell lagstiftning.

Verkställigheten av beslutet om nekad inresa skall inte uppskjutas på grund av att ett överklagandeförfarande har inletts.

Utan att det påverkar en eventuell kompensation som beviljas i enlighet med nationell lag skall den berörda tredjelandsmedborgaren ha rätt att begära att den medlemsstat som nekat inresa korrigerar den annullerade inresestämpeln, och eventuella andra strykningar och tillägg som har gjorts, om det inom ramen för överklagandeförfarandet konstateras att beslutet om nekad inresa var grundat.

4. Gränskontrolltjänstemännen skall se till att en tredjelandsmedborgare som har nekats inresa inte reser in till den berörda medlemsstatens territorium.

5. Medlemsstaterna skall samla in statistik om antalet personer som nekats inresa, skälen för nekad inresa, nationaliteten på de personer som nekats inresa och vid vilken typ av gräns (land, luft eller sjö) som de nekats inresa. Medlemsstaterna skall överlämna denna statistik till kommissionen en gång om året. Kommissionen skall vartannat år offentliggöra en sammanställning av den statistik som lämnats av medlemsstaterna.

6. Närmare föreskrifter för nekad inresa finns i del A i bilaga V.

KAPITEL III

Personal och resurser för gränskontroll och samarbete mellan medlemsstater

Artikel 14

Personal och resurser för gränskontroll

Medlemsstaterna skall sätta in lämplig personal i tillräckligt antal och tillräckliga resurser för genomförandet av kontroll vid de yttre gränserna i enlighet med artiklarna 6–13 för att säkerställa en effektiv, hög och enhetlig nivå på kontrollen vid sina yttre gränser.

Artikel 15

Genomförande av kontroller

1. Gränskontroller enligt artiklarna 6–13 skall utföras av gränskontrolltjänstemän i enlighet med bestämmelserna i denna förordning och med nationell lagstiftning.

Vid utförandet av denna gränskontroll skall den befogenhet att inleda brottsutredningar som genom nationell lagstiftning tilldelats gränskontrolltjänstemän och som ligger utanför förordningens tillämpningsområde inte påverkas.

Medlemsstaterna skall se till att gränskontrolltjänstemännen är specialiserade och vederbörligen utbildade tjänstemän. Medlemsstaterna skall uppmuntra gränskontrolltjänstemän att lära sig språk, särskilt de språk som de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna en förteckning över de nationella myndigheter som ansvarar för gränskontrollen enligt deras nationella lagstiftning i enlighet med artikel 34.

3. För att åstadkomma en effektiv gränskontroll skall varje medlemsstat se till att alla nationella myndigheter med ansvar för gränskontroll har ett nära och kontinuerligt samarbete.

Artikel 16

Samarbete mellan medlemsstaterna

1. Medlemsstaterna skall bistå varandra och ha ett nära och kontinuerligt samarbete för genomförande av en effektiv gränskontroll i enlighet med artiklarna 6–15. De skall utbyta all relevant information.

2. Det operativa samarbetet mellan medlemsstaterna om förvaltningen av de yttre gränserna skall samordnas av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid medlemsstaternas yttre gränser (nedan kallad "byrån"), som inrättades genom förordning (EG) nr 2007/2004.

3. Utan att det påverkar byråns befogenheter får medlemsstaterna fortsätta operativt samarbete med andra medlemsstater och/eller tredjeländer vid de yttre gränserna, inklusive utbyte av sambandsmän, om detta samarbete kompletterar byråns verksamhet.

Medlemsstaterna skall avhålla sig från alla åtgärder som kan äventyra byråns arbete eller uppnåendet av dess mål.

Medlemsstaterna skall rapportera till byrån om det operativa samarbete som avses i första stycket i denna punkt.

4. Medlemsstaterna skall tillhandahålla utbildning om reglerna för gränskontroll samt om grundläggande rättigheter. Härvid skall hänsyn tas till de gemensamma utbildningsstandarder som fastställts och vidareutvecklats av byrån.

Artikel 17

Gemensam kontroll

1. Medlemsstater som inte tillämpar artikel 20 på sina gemensamma landgränser får fram till tillämpningsdatumet för den artikeln gemensamt kontrollera dessa gemensamma gränser, och i så fall får en person stoppas endast en gång för inrese- och utresekontroller, utan att det påverkar medlemsstaternas individuella ansvar enligt artiklarna 6–13.

Medlemsstaterna får i det syftet ingå bilaterala överenskommelser.

2. Medlemsstaterna skall informera kommissionen om alla överenskommelser som ingås i enlighet med punkt 1.

KAPITEL IV

Särskilda bestämmelser angående in- och utresekontroller

Artikel 18

Särskilda bestämmelser angående olika typer av gränser och de olika transportmedel som används för passage av de yttre gränserna

De särskilda bestämmelser som anges i bilaga VI skall tillämpas på kontroller som utförs vid olika typer av gränser och på de olika transportmedel som används för passage av gränsövergångsställena.

Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 5 och 7–13.

Artikel 19

Särskilda bestämmelser angående kontroller av vissa personkategorier

1. De särskilda bestämmelser som anges i bilaga VII skall tillämpas på kontroller av följande personkategorier:

- a) Statschefer och medlemmar av deras delegationer.
- b) Flygplanspiloter och andra besättningsmedlemmar.
- c) Sjömän.
- d) Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass och medlemmar av internationella organisationer.
- e) Gränsarbetare.
- f) Underåriga.

Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 5 och 7–13.

2. Medlemsstaterna skall underrätta kommissionen om utformningen av de identitetskort som utfärdas av deras utrikesministerier till ackrediterade medlemmar av diplomatiska

beskickningar och konsulära representationer och deras familjer i enlighet med artikel 34.

AVDELNING III

INRE GRÄNSER

KAPITEL I

Avskaffande av gränskontroll vid de inre gränserna

Artikel 20

Passage av inre gränser

De inre gränserna får passeras överallt utan att någon in- och utresekontroll genomförs, oavsett personens nationalitet.

Artikel 21

Kontroller inom territoriet

Avskaffandet av gränskontroll vid de inre gränserna skall inte påverka följande:

- a) Utövandet av polisiära befogenheter av de behöriga myndigheterna i medlemsstaterna i enlighet med nationell lagstiftning, i den mån utövandet av dessa befogenheter inte har samma verkan som in- och utresekontroller; detta gäller också i gränsområden. Utövandet av polisiära befogenheter, i den betydelse som avses i första meningen, får särskilt inte anses motsvara in- och utresekontroller när de polisiära åtgärderna
 - i) inte syftar till gränskontroll,
 - ii) bygger på allmän polisinformation och poliserfarenhet när det gäller eventuella hot mot den allmänna säkerheten och särskilt syftar till att bekämpa gränsöverskridande brottslighet,
 - iii) utformas och utförs på ett sätt som klart skiljer sig från systematiska personkontroller vid de yttre gränserna,
 - iv) utförs som stickprovskontroller.
- b) Säkerhetskontroller av personer i hamnar eller på flygplatser vilka utförs av behöriga myndigheter i enlighet med varje medlemsstats lagstiftning, av hamn- eller flygplatsansvariga eller transportörer, under förutsättning att dessa kontroller även utförs på personer som reser inom en medlemsstat.
- c) Möjligheten för en medlemsstat att i sin nationella lagstiftning föreskriva en skyldighet att inneha eller bära på sig dokument och handlingar.

- d) Tredjelandsmedborgares skyldighet att anmäla sin närvaro på en medlemsstats territorium i enlighet med bestämmelserna i artikel 22 i Schengenkonventionen.

Artikel 22

Undanröjande av hinder för trafiken vid gränsövergångsställen på vägar vid de inre gränserna

Medlemsstaterna skall undanröja alla hinder för ett smidigt trafikflöde vid gränsövergångsställen på vägar vid de inre gränserna, särskilt alla hastighetsbegränsningar som inte uteslutande grundas på trafiksäkerhetshänsyn.

Medlemsstaterna skall samtidigt vara beredda att tillhandahålla de anordningar som behövs för kontroller om kontrollerna vid de inre gränserna återinförs.

KAPITEL II

Tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

Artikel 23

Tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

1. Om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten får en medlemsstat i undantagsfall, under en period av högst 30 dagar eller så länge det allvarliga hotet kan förväntas kvarstå om det föreligger under mer än 30 dagar, återinföra gränskontroll vid sina inre gränser, i enlighet med förfarandet i artikel 24 eller i brådskande fall i enlighet med förfarandet i artikel 25. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna får inte överskrida vad som är absolut nödvändigt för att bemöta det allvarliga hotet.

2. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten kvarstår efter den period som anges i punkt 1 får medlemsstaten förlänga gränskontroll på samma grunder som anges i punkt 1 och, med beaktande av nya omständigheter, i förnybara perioder på högst 30 dagar, i enlighet med förfarandet i artikel 26.

Artikel 24

Förfarande i förutsebara fall

1. Om en medlemsstat planerar att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna med stöd av artikel 23.1, skall den så snart som möjligt meddela övriga medlemsstater och kommissionen detta och lämna följande upplysningar så snart de är tillgängliga:

- a) Skälen för det planerade återinförandet med en beskrivning av de händelser som utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.

- b) Omfattningen av det planerade återinförandet med angivande av var gränskontroll skall återinföras.

- c) Namnen på de godkända gränsövergångsställena.

- d) Datum och varaktighet för det planerade återinförandet.

- e) I förekommande fall de åtgärder som skall vidtas av övriga medlemsstater.

2. Kommissionen får avge ett yttrande efter meddelandet från den berörda medlemsstaten och inför det samråd som avses i punkt 3 utan att det påverkar tillämpningen av artikel 64.1 i fördraget.

3. De upplysningar som avses i punkt 1 och det yttrande som kommissionen får avge i enlighet med punkt 2 skall vara föremål för samråd mellan den medlemsstat som planerar att återinföra gränskontroll, övriga medlemsstater och kommissionen, med syftet att, om så är lämpligt, organisera ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna och undersöka om åtgärderna står i proportion till de händelser som ger upphov till återinförande av gränskontroll och hoten mot allmän ordning eller inre säkerhet.

4. Det samråd som avses i punkt 3 skall äga rum minst femton dagar före det datum då gränskontrollerna planeras att återinföras.

Artikel 25

Förfarande i brådskande fall

1. Om hänsyn till en medlemsstats allmänna ordning eller inre säkerhet kräver att en brådskande åtgärd vidtas, får den berörda medlemsstaten i undantagsfall och omedelbart återinföra gränskontroll vid de inre gränserna.

2. Den medlemsstat som återinför gränskontroll vid sina inre gränser skall utan dröjsmål meddela övriga medlemsstater och kommissionen detta samt lämna de upplysningar som avses i artikel 24.1 och de skäl som rättfärdigar användningen av detta förfarande.

Artikel 26

Förfarande för förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna

1. Medlemsstaterna får endast förlänga gränskontroll vid de inre gränserna i enlighet med bestämmelserna i artikel 23.2 efter att ha underrättat övriga medlemsstater och kommissionen.

2. Den medlemsstat som planerar att förlänga gränskontrollen skall förse övriga medlemsstater och kommissionen med all relevant information om skälen för förlängningen av gränskontroll vid de inre gränserna. Bestämmelserna i artikel 24.2 skall tillämpas.

Artikel 27

Information till Europaparlamentet

Den berörda medlemsstaten eller, i förekommande fall, rådet skall informera Europaparlamentet så snart som möjligt om de åtgärder som vidtagits med stöd av artiklarna 24, 25 och 26. Från och med den tredje förlängningen i följd med stöd av artikel 26 skall den berörda medlemsstaten, på begäran, rapportera till Europaparlamentet om behovet av gränskontroll vid de inre gränserna.

Artikel 28

Tillämpliga bestämmelser när gränskontroll vid de inre gränserna återinförs

När gränskontroller vid de inre gränserna återinförs, skall de tillämpliga bestämmelserna i avdelning II gälla i tillämpliga delar.

Artikel 29

Rapport om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna

Den medlemsstat som har återinfört gränskontroll vid de inre gränserna i enlighet med artikel 23 skall bekräfta vilken dag kontrollen upphävs och samtidigt eller kort därefter överlämna en rapport om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna till Europaparlamentet, rådet och kommissionen, med en kort beskrivning särskilt av kontrollernas funktion och effektiviteten i återinförandet av gränskontroll.

Artikel 30

Information till allmänheten

Beslutet om att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna skall fattas på ett öppet sätt och allmänheten skall fullt ut informeras om beslutet, om det inte föreligger tvingande säkerhetsskäl för att inte göra detta.

Artikel 31

Sekretess

På begäran av den berörda medlemsstaten skall övriga medlemsstater, Europaparlamentet och kommissionen respektera sekretessen för de upplysningar som meddelas i samband med återinförande och förlängning av gränskontroll samt den rapport som upprättats i enlighet med artikel 29.

AVDELNING IV

SLUTBESTÄMMELSER

Artikel 32

Ändringar av bilagorna

Bilagorna III, IV och VIII skall ändras i enlighet med förfarandet i artikel 33.2.

Artikel 33

Kommitté

1. Kommissionen skall biträdas av en kommitté, nedan kallad "kommittén".

2. När det hänvisas till denna punkt skall artiklarna 5 och 7 i beslut 1999/468/EG tillämpas, med beaktande av bestämmelserna i artikel 8 i det beslutet och under förutsättning att de genomförandeåtgärder som antas i enlighet med detta förfarande inte ändrar de väsentliga bestämmelserna i denna förordning.

Den tid som avses i artikel 5.6 i beslut 1999/468/EG skall vara tre månader.

3. Kommittén skall själv anta sin arbetsordning.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av de genomförandeåtgärder som redan har antagits skall bestämmelserna i denna förordning om antagande av tekniska bestämmelser och beslut i enlighet med förfarandet i punkt 2 upphöra att tillämpas fyra år efter ikraftträdandet av denna förordning. På förslag från kommissionen får Europaparlamentet och rådet förlänga tillämpningen av de berörda bestämmelserna i enlighet med det förfarande som fastställs i artikel 251 i fördraget och de skall därför se över dem innan fyraårsperioden löper ut.

Artikel 34

Anmälningar

1. Medlemsstaterna skall till kommissionen anmäla

- a) förteckningen över uppehållstillstånd,
- b) förteckningen över deras gränsövergångsställen,
- c) de referensbelopp som krävs för passage av deras yttre gränser och som fastställs årligen av de nationella myndigheterna,
- d) förteckningen över nationella myndigheter som är ansvariga för gränskontroll,
- e) utformningen av de identitetskort som utfärdas av utrikesministerierna.

2. Kommissionen skall göra den information som anmälts i enlighet med punkt 1 tillgänglig för medlemsstaterna och allmänheten genom offentliggörande i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien, och på andra lämpliga sätt.

Artikel 35

Lokal gränstrafik

Denna förordning skall inte påverka tillämpningen av gemenskapsbestämmelser om lokal gränstrafik och befintliga bilaterala överenskommelser om lokal gränstrafik.

Artikel 36

Ceuta och Melilla

Bestämmelserna i denna förordning skall inte påverka de särskilda bestämmelser som gäller för städerna Ceuta och Melilla, i enlighet med Konungariket Spaniens förklaring om städerna Ceuta och Melilla i slutakten till avtalet om Konungariket Spaniens anslutning till konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 73.

Artikel 37

Medlemsstaternas meddelandeplikt

Senast den 26 oktober 2006 skall medlemsstaterna meddela kommissionen sina nationella bestämmelser rörande artikel 21 c och 21 d, de påföljder som avses i artikel 4.3 och de bilaterala överenskommelser som har ingåtts i enlighet med artikel 17.1. De skall meddela eventuella senare ändringar av dessa bestämmelser inom fem arbetsdagar.

Medlemsstaternas upplysningar skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning*, C-serien.

Artikel 38

Rapport om tillämpningen av avdelning III

Kommissionen skall senast den 13 oktober 2009 rapportera om tillämpningen av avdelning III till Europaparlamentet och rådet.

Kommissionen skall fästa särskild uppmärksamhet vid de svårigheter som skulle kunna uppstå på grund av återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna. Den skall, när det är lämpligt, lägga fram förslag som syftar till att åtgärda sådana svårigheter.

Artikel 39

Upphävanden

1. Artiklarna 2–8 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 skall upphöra att gälla från och med den 13 oktober 2006.

2. Följande skall upphöra att gälla den dag som avses i punkt 1:

- a) Den gemensamma handboken med bilagor.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Strasbourg den 15 mars 2006.

På Europaparlamentets vägnar
J. BORRELL FONTELLES
Ordförande

På rådets vägar
H. WINKLER
Ordförande

- b) Verkställande kommitténs beslut av den 26 april 1994 (SCH/Com-ex (94) 1, rev. 2), 22 december 1994 (SCH/Com-ex (94) 17, rev. 4) och 20 december 1995 (SCH/Com-ex (95) 20, rev. 2).
- c) Bilaga 7 till de gemensamma konsulära anvisningarna.
- d) Rådets förordning (EG) nr 790/2001 av den 24 april 2001 om att förbehålla rådet genomförandebefogenheterna avseende vissa detaljerade bestämmelser och praktiska förfaranden för genomförandet av in- och utresekontroller och övervakning ⁽¹⁾.
- e) Rådets beslut 2004/581/EG av den 29 april 2004 om fastställande av minimibeteckningar på skyltar vid gränsövergångsställen vid de yttre gränserna ⁽²⁾.
- f) Rådets beslut 2004/574/EG av den 29 april 2004 om ändring av den gemensamma handboken ⁽³⁾.
- g) Rådets förordning (EG) nr 2133/2004 av den 13 december 2004 om skyldighet för medlemsstaternas behöriga myndigheter att systematiskt förse tredjelandsmedborgares resehandlingar med stämpel då medlemsstaternas yttre gränser passeras och om ändring i detta syfte av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och den gemensamma handboken ⁽⁴⁾.
3. Hänvisningar till strukna artiklar och upphävda rättsakter skall tolkas som hänvisningar till den här förordningen.

Artikel 40

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den 13 oktober 2006. Artikel 34 träder dock i kraft dagen efter det att förordningen har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

⁽¹⁾ EGT L 116, 26.4.2001, s. 5. Förordningen ändrad genom beslut 2004/927/EG (EUT L 396, 31.12.2004, s. 45).

⁽²⁾ EUT L 261, 6.8.2004, s. 119.

⁽³⁾ EUT L 261, 6.8.2004, s. 36.

⁽⁴⁾ EUT L 369, 16.12.2004, s. 5.

BILAGA I

Verifikationer som styrker att villkoren för inresa är uppfyllda

De verifikationer som avses i artikel 5.2 kan bl.a. vara följande:

- a) Vid resor i arbetet:
 - i) inbjudan från ett företag eller en myndighet att delta i samtal, konferenser eller i handels- eller industrievenemang eller evenemang med anknytning till tjänsten,
 - ii) andra handlingar som visar att det finns handelsförbindelser eller förbindelser med anknytning till tjänsten,
 - iii) inträdesbiljetter till mässor och kongresser, om man skall delta i någon.
- b) Vid resor i samband med studier eller annan typ av utbildning:
 - i) inskrivningsbevis från en utbildningsanstalt som visar att man skall delta i teoretiska eller praktiska utbildnings- och fortbildningskurser,
 - ii) studentlegitimation eller intyg på deltagande i kurser.
- c) Vid turist- eller privatresor:
 - i) verifikationer beträffande inkvarteringen,
 - en inbjudan från värden vid privat inkvartering,
 - en verifikation från hotellet eller pensionatet, eller ett annat lämpligt dokument med uppgift om den planerade inkvarteringen,
 - ii) verifikationer beträffande resvägen,
 - bekräftelse på att en organiserad resa beställts eller annat lämpligt dokument med uppgift om resplanerna,
 - iii) verifikationer beträffande returresan,
 - retur- eller rundtursbiljett.
- d) Vid resor som företas till politiska, vetenskapliga, kulturella, idrottsliga eller religiösa evenemang eller av andra skäl:

inbjudningar, inträdesbiljetter, anmälningar eller program, om möjligt med angivande av värdorganisationens namn och vistelsens längd, eller något annat lämpligt dokument med uppgift om besökets syfte.

BILAGA II

Registrering av information

Vid alla gränsövergångsställen skall all tjänsteinformation och all annan information som är av särskild vikt registreras manuellt eller elektroniskt. Den registrerade informationen skall inbegripa följande:

- a) Namn på den gränskontrolltjänsteman som är lokalt ansvarig för in- och utresekontrollen och på de övriga tjänstemännen i varje arbetslag.
- b) Förenklade personkontroller i enlighet med artikel 8.
- c) Utfärdande vid gränsen av handlingar som ersätter pass och viseringar.
- d) Kvarhållande och klagomål (straffrättsliga och förvaltningsrättsliga överträdelse).
- e) Beslut om nekad inresa i enlighet med artikel 13 (skäl till nekandet och nationaliteter).
- f) Inrese- och utresestämplarnas säkerhetskoder, identiteten på de gränskontrolltjänstemän som tilldelas en viss stämpel vid en viss tidpunkt eller under ett visst arbetsskift samt information om försvunna och stulna stämplat.
- g) Klagomål från personer som utsatts för kontroller.
- h) Övriga särskilt betydelsefulla polisiära eller rättsliga åtgärder.
- i) Särskilda händelser.

BILAGA III

Utformning av skyltar för de olika köerna vid gränsövergångsställen

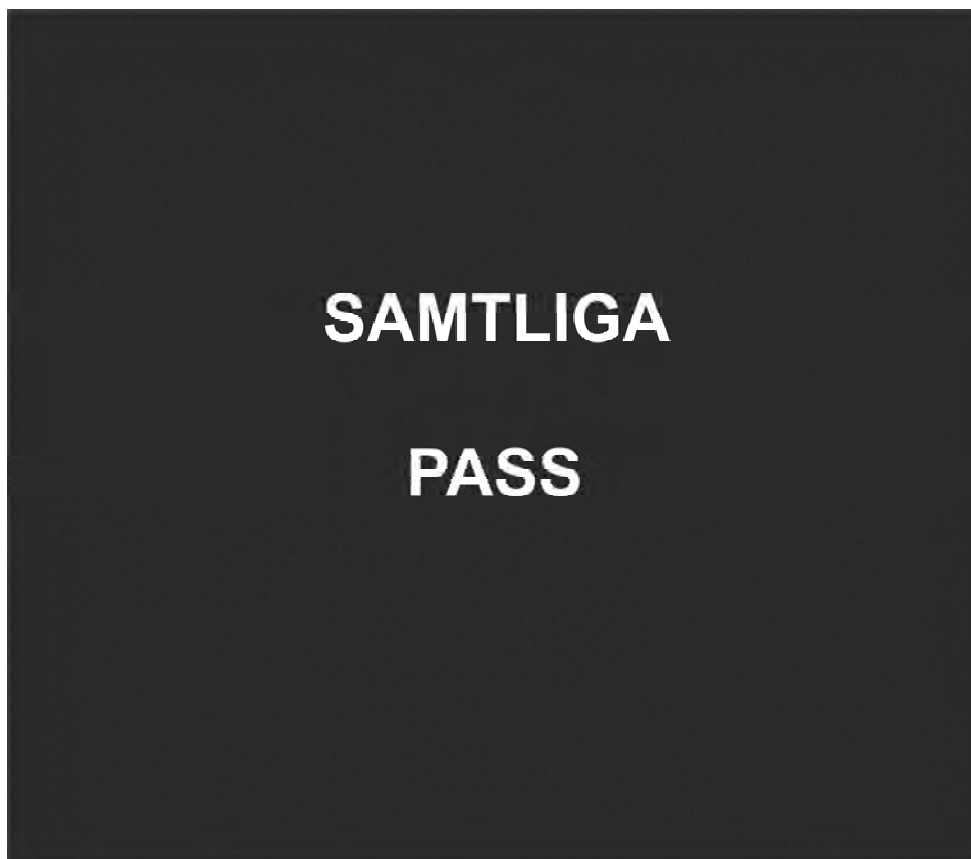
DEL A

(1)

(1) Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

DEL B

DEL C

(¹)

(¹)

(¹)

(¹) Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

BILAGA IV

Stämplingsföreskrifter

1. Resehandlingar för tredjelandsmedborgare skall systematiskt stämplas vid in- och utresa i enlighet med artikel 10. Närmare bestämmelser om dessa stämplat ges i verkställande kommitténs beslut SCH/COM-EX (94) 16 rev och SCH/Gem-Handb (93) 15 (CONFIDENTIEL).
2. Stämplarnas säkerhetskoder skall bytas ut regelbundet och minst en gång i månaden.
3. När tredjelandsmedborgare som är underkastade viseringsskyldighet reser in och ut, skall stämpeln om möjligt sättas så att den täcker viseringens kant utan att uppgifterna på viseringen eller de synliga säkerhetsdetaljerna på viseringsmärket blir oläsliga. Om flera stämplat måste påföras (till exempel vid en visering för flera inresor), skall detta göras på den sida som är motsatt den på vilken viseringen sitter.

Om denna sida inte kan användas, skall stämpeln sättas på närmast följande sida. Den maskinläsbara zonen skall inte stämplas.

4. Medlemsstaterna skall utse nationella kontaktpunkter som ansvarar för utbyte av information om säkerhetskoderna i de inrese- och utresestämplat som används vid gränsövergångsställena och underrätta de övriga medlemsstaterna, rådets generalsekretariat och kommissionen om detta. Dessa kontaktpunkter skall så fort som möjligt ha tillgång till information om de gemensamma inrese- och utresestämplat som används vid en medlemsstats yttre gränser, särskilt information om
 - a) vilket gränsövergångsställe som använder vilken stämpel,
 - b) identiteten på den gränskontrolltjänsteman som tilldelas en viss stämpel vid en viss tidpunkt,
 - c) säkerhetskoden för varje stämpel vid en viss tidpunkt.

Alla förfrågningar angående gemensamma inrese- och utresestämplat skall ske genom de ovannämnda nationella kontaktpunkterna.

De nationella kontaktpunkterna skall dessutom genast underrätta de andra kontaktpunkterna, rådets generalsekretariat och kommissionen om en ändring av kontaktpunkterna samt om försvunna och stulna stämplat.

BILAGA V

DEL A

Förfaranden för nekad inresa vid gränsen

1. Vid nekad inresa skall den behöriga gränskontrolltjänstemannen förfara enligt följande:
 - a) Fylla i det standardformulär för nekad inresa som återfinns i del B. Den berörda tredjelandsmedborgaren skall underteckna formuläret och ges en kopia av det undertecknade formuläret. Om tredjelandsmedborgaren vägrar att underteckna formuläret, skall gränskontrolltjänstemannen ange denna vägran på formuläret under "Kommentarer".
 - b) Förse passet med en inresestämpel överkryssad med outplånligt svart bläck och på den motsatta högra sidan med outplånligt bläck införa den bokstav eller de bokstäver som anger skälet eller skälen till nekandet (en förteckning över dessa skäl finns i ovan nämnda standardformulär för nekad inresa).
 - c) Underkänna viseringen genom att stämpla beteckningen "UNDERKÄND" i de fall som anges i punkt 2. I sådana fall skall det optiskt variabla kännetecknet på viseringsmärket, säkerhetsegenskapen "latent bildeffekt" samt ordet "visering" utplånas genom överkorsning för att förhindra senare missbruk. Gränskontrolltjänstemannen skall omedelbart underrätta sina centrala myndigheter om detta beslut.
 - d) Notera varje nekad inresa i ett register eller i en förteckning med angivande av identitet och nationalitet för den berörda tredjelandsmedborgaren, referenser till den handling som tillåter tredjelandsmedborgaren att passera gränsen samt skäl och datum för den nekade inresan.
2. Viseringen skall underkännas i följande fall:
 - a) Om innehavaren av viseringen är registrerad i SIS i syfte att nekas inresa, utom när han eller hon har en visering eller visering för förnyad inresa som utfärdats av någon av medlemsstaterna och vill resa in av transitskäl för att nå territoriet i den medlemsstat som utfärdat dokumentet.
 - b) Om det finns tungt vägande skäl att anta att viseringen erhållits på bedrägligt sätt.

Om en tredjelandsmedborgare har underlåtit att vid gränsen lägga fram en eller flera av de verifikationer som avses i artikel 5.2, skall detta dock inte automatiskt leda till ett beslut om att underkänna viseringen.
3. Om en tredjelandsmedborgare som har nekats inresa har transporterats till gränsen av en transportör, skall den lokalt ansvariga myndigheten
 - a) beordra transportören att återigen ta ombord tredjelandsmedborgaren och utan dröjsmål transportera honom eller henne till det tredjeland som han/hon transporterades från, till det tredjeland som utfärdade den handling som tillåter gränspassage eller till något annat tredjeland som med säkerhet tillåter inresa, eller hitta sätt för vidarebefordran, i enlighet med artikel 26 i Schengenkonventionen och med rådets direktiv 2001/51/EG av den 28 juni 2001 om komplettering av bestämmelserna i artikel 26 i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 ⁽¹⁾,
 - b) i väntan på vidarebefordran, under iakttagande av nationell lagstiftning och med hänsyn till lokala omständigheter, vidta lämpliga åtgärder för att förhindra att tredjelandsmedborgare som har nekats inresa reser in på olaglig väg.
4. Om det finns skäl både att neka en tredjelandsmedborgare inresa och att gripa honom eller henne, skall gränskontrolltjänstemannen ta kontakt med de ansvariga myndigheterna, så att beslut kan fattas om en åtgärd i enlighet med nationell lag.

⁽¹⁾ EGT L 187, 10.7.2001, s. 45.

DEL B

Standardformulär för nekad inresa vid gränsen

Statens namn Statens logotyp (Myndighetens namn) _____	 (¹)
NEKAD INRESA VID GRÄNSEN	
Den _____ kl. (tidpunkt) _____ vid gränsövergångsstället _____	
lämnar undertecknade tjänstemän, _____, följande uppgifter om den berörda personen:	
Efternamn _____	Förnamn _____
Födelsedatum _____	Födelseort _____
Nationalitet _____	Kön _____
Bosatt i _____	
Identitetshandling _____	nummer _____
Utfärdad i _____	den _____
Visering nr _____	typ _____
utfärdad av _____	
giltig från _____	till _____
för en period av _____ dagar av följande skäl: _____	
Personen kommer från _____ med _____ (ange vilket transportmedel som använts, t.ex. flygnummer) och har upplysts om att han/hon nekats inresa enligt (ange hänvisningar till gällande nationell lagstiftning) av följande skäl:	
☐ (A) Saknar giltiga resehandlingar ☐ (B) Innehar del- eller helförfalskade resehandlingar ☐ (C) Saknar giltig visering eller giltigt uppehållstillstånd ☐ (D) Innehar del- eller helförfalskad visering eller del- eller helförfalskat uppehållstillstånd ☐ (E) Saknar lämpliga handlingar som styrker syfte och omständigheter för vistelsen. Följande handling(ar) kunde inte tillhandahållas: _____	
☐ (F) Har redan i tre månader under en sexmånadersperiod uppehållit sig på Europeiska unionens medlemsstaters territorium ☐ (G) Saknar tillräckliga medel i förhållande till vistelsens längd och art eller för återresan till ursprungs- eller transitlandet ☐ (H) Förekommer på spärrlista ☐ i SIS ☐ i nationellt register	
☐ (I) Anses utgöra ett hot mot allmän ordning, inre säkerhet, folkhälsan eller de internationella förbindelserna för en eller flera av Europeiska unionens medlemsstater (varje stat måste ange de hänvisningar till nationell lagstiftning som avser sådana fall av nekad inresa).	
Kommentarer	
Den berörda personen kan överklaga beslutet om nekad inresa i enlighet med nationell lagstiftning. Kopia av handlingen skall lämnas till den berörde (varje stat måste ange de hänvisningar till nationell lagstiftning och nationellt förfarande som avser rätten att överklaga).	
Den berördes namnteckning	Tjänstemannens namnteckning

(¹) Ingen logotyp krävs för Norge och Island.

BILAGA VI

Särskilda bestämmelser angående olika typer av gränser och de olika transportmedel som används för passage av de yttre gränserna**1. Landgränser****1.1 Kontroll av vägtrafik**

1.1.1 För att säkerställa effektiva personkontroller och samtidigt garantera en säker och jämn genomströmning av vägtrafiken skall trafiken vid gränsövergångsställena regleras på lämpligt sätt. Vid behov får medlemsstaterna ingå bilaterala avtal för att leda om och stänga av trafiken. De skall underrätta kommissionen om detta i enlighet med artikel 37.

1.1.2 Om medlemsstaterna anser det lämpligt och omständigheterna så tillåter, får de vid landgränserna inrätta skilda köer vid vissa gränsövergångsställen i enlighet med artikel 9.

Medlemsstaternas behöriga myndigheter får när som helst avbryta användningen av skilda köer vid exceptionella omständigheter och när trafiksituationen och infrastrukturens tillstånd kräver detta.

Medlemsstaterna får samarbeta med grannländerna om inrättandet av skilda köer vid gränsövergångsställena vid de yttre gränserna.

1.1.3 Resenärer i fordon får i regel stanna kvar i dem under kontrollen. Personerna kan emellertid uppmanas att stiga ur fordonet, om omständigheterna kräver detta. Om de lokala förhållandena tillåter det, skall noggranna kontroller utföras i utrymmen som är avsatta för detta ändamål. Med tanke på personalens säkerhet skall kontrollerna om möjligt utföras av två gränskontrolltjänstemän.

1.2 Kontroll av järnvägstrafik

1.2.1 Både tågpassagerare och tågpersonal skall kontrolleras på tåg som passerar yttre gränser, även på godståg och tomma tåg. Dessa kontroller skall utföras på ett av följande två sätt:

— På perrongen på den första station som tåget anländer till eller avgår från på en medlemsstats territorium.

— På tåget under resan.

Medlemsstaterna får ingå bilaterala avtal om hur dessa kontroller skall genomföras. De skall underrätta kommissionen om detta i enlighet med artikel 37.

1.2.2 Med avvikelse från punkt 1.2.1 och för att underlätta persontrafiken med höghastighetståg får de medlemsstater genom vilka dessa tåg från tredjeländer färdas, i samförstånd med de berörda tredjeländerna, också besluta att kontroller av passagerare i tåg från tredjeländer skall utföras på ett av följande sätt:

— På de stationer i tredjelandet där personerna stiger ombord.

— På de stationer inom medlemsstaternas territorium där personerna stiger av.

— Ombord på tåget på sträckan mellan stationerna inom medlemsstaternas territorium, under förutsättning att passagerarna stannar ombord på tåget på den eller de närmast föregående stationerna.

1.2.3 Om höghastighetståg från tredjeländer som gör flera uppehåll på medlemsstaternas territorium och järnvägstransportföretaget kan ta ombord passagerare enbart för den sträcka som återstår på medlemsstaternas territorium, skall dessa passagerare underkastas inresekontroll antingen ombord på tåget eller på bestämmelsestationen, utom när kontroller har utförts i enlighet med punkt 1.2.1 eller punkt 1.2.2 första strecksatsen.

Personer som önskar ta tåget uteslutande för den återstående resan på medlemsstaternas territorium skall före avresan klart och tydligt underrättas om att de kommer att underkastas inresekontroll under resan eller på bestämmelsestationen.

- 1.2.4 Vid resor i motsatt riktning skall de personer som befinner sig på tåget underkastas utresekontroll på liknande sätt.
- 1.2.5 Gränskontrolltjänstemannen får beordra kontroll av hållrummen i vagnarna, vid behov med hjälp av tågmästaren, för att kontrollera att personer eller föremål som omfattas av in- och utresekontroller inte är gömda där.
- 1.2.6 Om det finns skäl att anta att personer som har rapporterats eller misstänks för att ha begått brott eller tredjelandsmedborgare som avser att resa in på olagligt sätt gömmer sig på tåget, skall gränskontrolltjänstemannen, om han eller hon inte kan ingripa enligt sina nationella bestämmelser, underrätta de medlemsstater till eller genom vilkas territorium tåget färdas.

2. Luftgränser

2.1 Förfaranden för kontroll på internationella flygplatser

2.1.1 Medlemsstaternas behöriga myndigheter skall se till att flygplatsoperatören vidtar de åtgärder som krävs för att fysiskt skilja flöden av passagerare på inrikesflygningar från flöden av passagerare på andra flygningar. Lämplig infrastruktur skall i detta syfte inrättas på alla internationella flygplatser.

2.1.2 Platsen där in- eller utresekontroller skall utföras skall fastställas på följande sätt:

- a) Från ett tredjeland ankommande flygpasagerare som fortsätter resan med inrikesflyg skall gå igenom inresekontrollen på den flygplats till vilken flyget från tredjelandet ankommer. Passagerare på inrikesflyg som fortsätter resan med flyg till ett tredjeland (transferpassagerare) skall före utresan gå igenom utresekontrollen på den flygplats från vilken utresan sker.
- b) För flyg från eller till ett tredjeland utan transferpassagerare och flyg med flera mellanlandningar på flygplatser i medlemsstaterna utan byte av flygplan gäller följande:
- i) Passagerare på flyg från eller till ett tredjeland utan föregående eller efterföljande transfer på medlemsstaternas territorium skall underkastas en inresekontroll vid inreseflygplatsen och en utresekontroll på utreseflygplatsen.
- ii) Passagerare på flyg från eller till ett tredjeland med flera mellanlandningar på medlemsstaternas territorium utan byte av flygplan (transitpassagerare) och utan möjlighet för passagerare att stiga ombord för den sträcka som är belägen på medlemsstaternas territorium skall underkastas en inresekontroll på ankomstflygplatsen och en utresekontroll på avreseflygplatsen.
- iii) Om flygbolaget, på flyg som avgår från ett tredjeland med flera mellanlandningar på medlemsstaternas territorium, kan ta ombord passagerare enbart för den återstående sträckan på detta territorium, skall dessa passagerare underkastas en utresekontroll på avreseflygplatsen och en inresekontroll på ankomstflygplatsen.

Kontroller av de passagerare som vid dessa mellanlandningar redan befinner sig ombord och inte har stigit ombord på medlemsstaternas territorium skall utföras i enlighet med led b ii. Det omvända förfarandet skall tillämpas på flygningar av denna kategori om bestämmelselandet är ett tredjeland.

2.1.3 In- och utresekontroller skall normalt inte utföras i flygplanet eller vid utgången, såvida inte detta är motiverat utifrån en bedömning av riskerna för inre säkerhet och olaglig invandring. För att säkerställa att passagerarna kontrolleras i enlighet med artiklarna 6–13 på de flygplatser som har utsetts till gränsövergångsställen skall medlemsstaterna se till att flygplatsmyndigheterna vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att leda passagerartrafiken till lokaler som är reserverade för kontrollen.

Medlemsstaterna skall se till att flygplatsoperatören vidtar de åtgärder som är nödvändiga för att hindra obehöriga personer från att komma in på eller lämna de reserverade områdena, till exempel transitområdet. Kontroller skall normalt inte göras i transitområdet, såvida inte detta är motiverat utifrån en bedömning av riskerna för inre säkerhet och olaglig invandring; det får utföras kontroller i detta område i synnerhet av personer som är underkastade visering för flygplatstransitering för kontroll av att de verkligen innehar en sådan visering.

2.1.4 Om ett flygplan under flygning från ett tredjeland, på grund av *force majeure* eller vid överhängande fara eller enligt instruktioner från myndigheterna, måste landa på en flygplats som inte är ett gränsövergångsställe, får detta flygplan fortsätta sin flygning endast efter tillstånd från gränskontrolltjänstemännen och tullmyndigheterna. Detsamma skall gälla om ett flygplan från ett tredjeland landar utan tillstånd. Artiklarna 6–13 skall under alla omständigheter tillämpas på kontrollen av passagerarna på dessa flygplan.

2.2 *Förfaranden för kontroll på sekundära flygplatser*

2.2.1 Det skall säkerställas att personer kontrolleras i enlighet med artiklarna 6–13 även på flygplatser som inte har ställning som internationella flygplatser enligt relevant nationell lagstiftning ("sekundära flygplatser") men har tillstånd för flygningar från eller till tredjeländer.

2.2.2 Med avvikelse från punkt 2.1.1 får man på sekundära flygplatser avstå från att installera anläggningar för att fysiskt skilja inrikespassagerare från passagerare på andra flyg, utan att detta påverkar bestämmelserna i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 2320/2002 av den 16 december 2002 om införande av gemensamma skyddsregler för den civila luftfarten⁽¹⁾. Om trafikvolymen är låg, är det dessutom inte nödvändigt att gränskontrolltjänstemän ständigt finns på plats, såvida det kan garanteras att nödvändig personal vid behov kan infinna sig inom lämplig tid.

2.2.3 Om det inte ständigt finns gränskontrolltjänstemän på plats på en sekundär flygplats, skall flygplatsföreståndaren i tillräckligt god tid i förväg informera gränsövervakningen om ankomst och avgång för flygplan från eller till tredjeländer.

2.3 *Kontroll av personer i privatflyg*

2.3.1 Vid privata flygningar från eller till tredjeländer skall befälhavaren före starten till gränskontrolltjänstemännen i destinationsmedlemsstaten och, i förekommande fall, i den medlemsstat där den första inresan äger rum överlämna en allmän deklaration, som bland annat skall innehålla en färdplan, i enlighet med bilaga 2 till konventionen angående internationell civil luftfart, och uppgifter om passagerarnas identitet.

2.3.2 När privatflyg från ett tredjeland på väg till en medlemsstat mellanlandar på andra medlemsstaters territorium, skall de behöriga myndigheterna i den medlemsstat där inresan sker utföra inresekontroller och fästa en inresestämpel på den allmänna deklaration som avses i punkt 2.3.1.

2.3.3 När det inte med säkerhet kan fastställas att en flygning endast sker från eller till medlemsstaternas territorium utan mellanlandning på ett tredjelands territorium, skall de behöriga myndigheterna på flygplatserna göra en personkontroll i enlighet med punkterna 2.1 och 2.2.

2.3.4 Bestämmelser om inresa och utresa för segelflygplan, mycket lätta flygplan, helikoptrar och hantverksmässigt byggda flygplan som endast kan tillryggalägga korta sträckor samt styrbara ballonger skall fastställas i nationell lagstiftning och eventuellt genom bilaterala avtal.

3. **Sjögränser**

3.1 *Allmänna kontrollförfaranden för sjötrafik*

3.1.1 Kontroller av fartyg skall utföras i ankomst- eller avresehamnen, ombord på fartyget eller på en därför avsedd plats i omedelbar närhet av fartyget. I enlighet med de avtal som slutits om detta kan kontroller emellertid även utföras under resan eller på ett tredjelands territorium vid fartygets ankomst eller avresa.

Syftet med kontrollen är att säkerställa att såväl besättning som passagerare uppfyller villkoren i artikel 5, utan att det påverkar bestämmelserna i artikel 19.1 c.

3.1.2 Fartygets kapten eller i annat fall den fysiska eller juridiska person som företräder redaren i allt som rör redarens skyldigheter beträffande fartygets utrustning (skeppsmäklaren) skall upprätta en förteckning i två exemplar över besättningen och eventuella passagerare. Senast vid ankomsten till hamnen skall förteckningen eller förteckningarna överlämnas till gränskontrolltjänstemännen. Om denna förteckning eller dessa förteckningar på grund av *force majeure* inte kan överlämnas till gränskontrolltjänstemännen, skall en kopia sändas till det behöriga gränsövergångsstället eller till den behöriga sjöfartsmyndigheten, som utan dröjsmål skall vidarebefordra den till gränsövervakningen.

3.1.3 Ett exemplar av de båda förteckningarna, vederbörligen undertecknat av en gränskontrolltjänsteman, skall återlämnas till fartygets kapten, som på begäran skall visa upp det i hamn.

⁽¹⁾ EGT L 355, 30.12.2002, s. 1. Förordningen ändrad genom förordning (EG) nr 849/2004 (EUT L 158, 30.4.2004, s. 1).

- 3.1.4 Fartygets kapten eller i annat fall skeppsmäklaren skall utan dröjsmål till den behöriga myndigheten meddela varje förändring i besättningens sammansättning eller antalet passagerare.

Kaptenen skall dessutom utan dröjsmål, och om möjligt redan innan fartyget anlöper hamn, anmäla till berörda myndigheter om det finns fripassagerare ombord. Fartygets kapten skall dock fortsätta att vara ansvarig för fripassagerarna.

- 3.1.5 Fartygets kapten skall i god tid och i enlighet med de bestämmelser som gäller i den berörda hamnen anmäla fartygets avresa till gränskontrolltjänstemännen; om dessa inte kan underrättas, skall kaptenen underrätta den behöriga sjöfartsmyndigheten. Det andra exemplaret av den eller de i förväg upprättade och undertecknade förteckningarna skall återlämnas till gränskontrolltjänstemännen eller sjöfartsmyndigheterna.

- 3.2 *Särskilda kontrollförfaranden för vissa typer av sjöfart*

Kryssningsfartyg

- 3.2.1 Kryssningsfartygets kapten eller i annat fall skeppsmäklaren skall till de behöriga gränskontrolltjänstemännen över-sända uppgifter om kryssningsrutten och kryssningsprogrammet minst 24 timmar innan fartyget lämnar avgångs-hamnen och före ankomsten till varje hamn på medlemsstaternas territorium.

- 3.2.2 Om ett kryssningsfartygs rutt uteslutande omfattar hamnar på medlemsstaternas territorium, skall med avvikelse från artiklarna 4 och 7 inga in- och utresekontroller utföras och kryssningsfartyget får lägga till i hamnar som inte är gränsövergångsställen.

På grundval av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring får det dock göras kontroller av besättningen och passagerarna på dessa fartyg.

- 3.2.3 Om ett kryssningsfartygs rutt omfattar såväl hamnar inom medlemsstaternas territorium som hamnar i tredjeländer, skall med avvikelse från artikel 7 in- och utresekontrollerna utföras enligt följande:

- a) När kryssningsfartyget kommer från en hamn i ett tredjeland och för första gången anlöper en hamn på en medlemsstats territorium, skall besättningen och passagerarna underkastas inresekontroller på grundval av de namnlistor över besättning och passagerare som avses i punkt 3.2.4.

Passagerare som går i land skall underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 7, om inte en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring visar att det inte föreligger något behov av sådana kontroller.

- b) När kryssningsfartyget kommer från en hamn i ett tredjeland och åter anlöper en hamn på en medlemsstats territorium, skall besättningen och passagerarna underkastas inresekontroll på grundval av de namnlistor över besättning och passagerare som avses i punkt 3.2.4, i den mån dessa listor har ändrats sedan kryssningsfartyget anlöpte föregående hamn på en medlemsstats territorium.

Passagerare som går i land skall underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 7, om inte en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring visar att det inte föreligger något behov av sådana kontroller.

- c) När ett kryssningsfartyg kommer från en hamn i en medlemsstat och anlöper en annan hamn i en medlemsstat, skall passagerare som går i land underkastas inresekontroller i enlighet med artikel 7, om detta krävs enligt en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

- d) När ett kryssningsfartyg avgår från en hamn i en medlemsstat till en hamn i ett tredjeland, skall besättningen och passagerarna underkastas utresekontroller på grundval av namnlistorna över besättning och passagerare.

Om detta krävs enligt en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring, skall passagerare som går ombord underkastas utresekontroller i enlighet med artikel 7.

- e) När ett kryssningsfartyg avgår från en hamn i en medlemsstat till en annan hamn i en medlemsstat, skall inga utresekontroller utföras.

På grundval av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring kan det emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg.

3.2.4 Namnlistorna över besättning och passagerare skall inbegripa följande:

- a) För- och efternamn.
- b) Födelsedatum.
- c) Nationalitet.
- d) Typ av resehandling samt dess nummer och, i förekommande fall, viseringsnumret.

Kryssningsfartygets kapten eller i annat fall skeppsmäklaren skall till de behöriga gränskontrolltjänstemännen överlämna namnlistorna minst 24 timmar före ankomsten till varje hamn på medlemsstaternas territorium eller, om resan till en hamn varar mindre än 24 timmar, omedelbart efter det att ombordstigningen är klar i föregående hamn.

Namnlistan skall stämplas vid det första inresestället till medlemsstaternas territorium och därefter varje gång som listan ändras. Hänsyn skall tas till namnlistan vid en bedömning av riskerna enligt punkt 3.2.3.

Fritidsbåtstrafik

- 3.2.5 Med avvikelse från artiklarna 4 och 7 skall personer ombord på fritidsbåtar som kommer från eller avgår till en hamn i en medlemsstat inte underkastas in- och utresekontroller och får gå in i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe.

När det bedöms föreligga risk för olaglig invandring, och i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i omedelbar närhet av den berörda medlemsstatens territorium, skall emellertid personkontroller och/eller en fysisk genomsökning av fritidsbåten göras.

- 3.2.6 Med avvikelse från artikel 4 får en fritidsbåt som kommer från ett tredjeland undantagsvis gå in i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe. I sådana fall skall de ombordvarande underrätta hamnmyndigheterna för att få tillstånd att gå in i denna hamn. Hamnmyndigheterna skall kontakta myndigheterna i den närmaste hamn som är ett gränsövergångsställe för att meddela båtens ankomst. Passagerardeklarationen skall göras genom att förteckningen över de ombordvarande lämnas till hamnmyndigheterna. Denna förteckning skall vara tillgänglig för gränskontrolltjänstemännen senast vid ankomsten.

Om på grund av force majeure en fritidsbåt från ett tredjeland måste lägga till i en hamn som inte är ett gränsövergångsställe, skall hamnmyndigheterna också kontakta myndigheterna i den närmaste hamn som är ett gränsövergångsställe för att meddela båtens närvaro.

- 3.2.7 Ett dokument med alla tekniska uppgifter om båten och namnen på de ombordvarande skall lämnas in i samband med kontrollen. En kopia av detta dokument skall överlämnas till myndigheterna i inrese- och utresehamnarna. Så länge båten finns kvar på en medlemsstats territorialvatten skall ett exemplar av detta dokument finnas bland båtens handlingar.

Kustfiske

- 3.2.8 Med avvikelse från artiklarna 4 och 7 skall besättningen på kustfiskefartyg som varje dag eller inom 36 timmar återvänder till registreringshamnen eller till någon annan hamn på medlemsstaternas territorium utan att lägga till i någon hamn på ett tredjelands territorium inte underkastas någon systematisk kontroll. Bedömningen av riskerna för olaglig invandring, i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i omedelbar närhet av den berörda medlemsstatens territorium, skall dock beaktas för fastställande av hur ofta kontroller bör utföras. Alltefter dessa risker skall personkontroller och/eller en fysisk genomsökning av fartyget göras.

- 3.2.9 Besättningen ombord på kustfiskefartyg som inte är registrerade i en hamn på en medlemsstats territorium skall kontrolleras enligt bestämmelserna om sjömän.

Fartygets kapten skall anmäla varje ändring i besättningslistan och eventuell närvaro av passagerare till de berörda myndigheterna.

Färjeförbindelser

3.2.10 Passagerare på färjor som upprätthåller förbindelser med hamnar i tredjeländer skall underkastas kontroll. Följande regler skall tillämpas:

- a) När så är möjligt skall medlemsstaterna inrätta skilda köer i enlighet med artikel 9.
- b) Passagerare till fots skall kontrolleras för sig.
- c) Kontroller av passagerare i personbilar skall utföras när de är vid fordonet.
- d) Passagerare på turistbussar skall behandlas på samma sätt som passagerare till fots. De skall lämna turistbussen för kontrollerna.
- e) Kontroller av lastbilsförare och deras eventuella följeslagare skall utföras när de är vid fordonet. Denna kontroll och kontrollen av de andra passagerarna skall i princip ske var för sig.
- f) För att kontrollerna skall utföras snabbt skall ett tillräckligt antal kontrollspärrar inrättas.
- g) De transportmedel som används av passagerarna, den eventuella lasten samt andra transporterade föremål skall underkastas stickprovskontroll, framför allt för upptäckt av olagliga invandrare.
- h) Färjors besättningsmedlemmar skall behandlas på samma sätt som besättningsmedlemmarna på handelsfartyg.

4. Sjöfart på inre vattenvägar

- 4.1 Med "sjöfart på de inre vattenvägarna som medför passage av en yttre gräns" avses användning av alla typer av båtar och flytande farkoster för yrkes- eller fritidsändamål på floder, kanaler och sjöar.
- 4.2 För båtar som används för yrkesändamål skall kaptenen och de personer som är anställda ombord och är upptagna på besättningslistan och dessa personers familjemedlemmar, om de bor ombord, betraktas som besättningsmedlemmar eller likvärdiga.
- 4.3 De relevanta bestämmelserna i punkterna 3.1 och 3.2 skall också tillämpas på kontroller av sjöfart på de inre vattenvägarna.

BILAGA VII

Särskilda regler för vissa personkategorier**1. Statschefer**

Med avvikelse från artikel 5 och artiklarna 7–13 får statschefer och de medlemmar av deras delegationer vilkas ankomst och avresa officiellt har meddelats gränskontrolltjänstemännen genom diplomatiska kanaler inte underkastas in- och utresekontroller.

2. Flygplanspiloter och andra besättningsmedlemmar

2.1 Med avvikelse från artikel 5 kan innehavare av certifikat för piloter eller besättningsmedlemmar enligt bilaga 9 till konventionen om civil luftfart av den 7 december 1944 under utövande av sin tjänst och på grundval av dessa handlingar

- a) stiga ombord och stiga av på mellanlandnings- eller ankomstflygplatsen på en medlemsstats territorium,
- b) bege sig till den kommun på en medlemsstats territorium där mellanlandnings- eller ankomstflygplatsen ligger,
- c) med valfritt transportmedel bege sig till en flygplats belägen på en medlemsstats territorium för att stiga ombord på ett flygplan som avgår från denna flygplats.

I alla övriga fall skall kraven i artikel 5.1 vara uppfyllda.

2.2 Bestämmelserna i artiklarna 6–13 skall tillämpas på kontroller av flygplansbesättningar. Flygplansbesättningar skall om möjligt kontrolleras först. De skall kontrolleras antingen före passagerarna eller i särskilda lokaler som har avsatts för detta ändamål. Med avvikelse från artikel 7 kan besättningar som den gränskontrollansvariga personalen känner till från sin tjänsteutövning kontrolleras enbart genom stickprov.

3. Sjömän

3.1 Med avvikelse från artiklarna 4 och 7 får medlemsstaterna tillåta sjömän som innehar identitetshandlingar för sjömän utfärdade i enlighet med Genèvekonventionen av den 19 juni 2003 (nr 185), Londonkonventionen av den 9 april 1965 och relevant nationell lagstiftning att resa in på medlemsstaternas territorium genom att gå i land och stanna inom området runt den hamn som deras fartyg anlöper eller i angränsande kommuner utan att anmäla sig vid ett gränsövergångsställe, under förutsättning att de är upptagna på sitt fartygs besättningslista, som tidigare har lämnats till de behöriga myndigheterna för kontroll.

Alltefter bedömningen av hoten mot den inre säkerheten och risken för olaglig invandring skall sjömännen dock underkastas kontroll av gränskontrolltjänstemännen i enlighet med artikel 7 innan de går i land.

Om en sjöman utgör ett hot mot den allmänna ordningen, den inre säkerheten eller folkhälsan, kan han vägras tillstånd att gå i land.

3.2 Sjömän som avser att vistas utanför tätorter i hamnens närhet skall uppfylla villkoren för inresa på medlemsstaternas territorium i artikel 5.1.

4. Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass och medlemmar av internationella organisationer

4.1 Innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass, utfärdade av tredjeländer eller regeringar som är erkända av medlemsstaterna samt innehavare av handlingar som har utfärdats av de internationella organisationer som anges i punkt 4.4, vilka reser i tjänsten, kan i kraft av sina speciella privilegier eller immuniteter ges företräde framför andra resenärer vid gränsövergångsställen, även om de, i förekommande fall, fortfarande är skyldiga att inneha visering.

Med avvikelse från artikel 5.1 c skall innehavare av sådana handlingar inte avkrävas bevis på att de har tillräckliga medel för sitt uppehälle.

- 4.2 Om en person som infinder sig vid den yttre gränsen åberopar privilegier, immuniteter och undantag, får gränskontrolltjänstemannen kräva att han eller hon företer bevis på sin status genom att uppvisa de relevanta handlingarna, särskilt intyg utfärdade av den ackrediterande staten, ett diplomatpass eller annat. I tveksamma fall kan gränskontrolltjänstemannen i brådskande fall vända sig direkt till utrikesministeriet.
- 4.3 Ackrediterade medlemmar av diplomatiska beskickningar och konsulära representationer och deras familjer får resa in på medlemsstaternas territorium mot uppvisande av det kort som avses i artikel 19.2 och den handling som tillåter dem att passera gränsen. Dessutom får med avvikelse från artikel 13 gränskontrolltjänstemännen inte neka innehavare av diplomatpass, officiella pass eller tjänstepass inresa på medlemsstaternas territorium utan att först samråda med de relevanta nationella myndigheterna. Detta skall även gälla då sådana personer har registrerats i SIS.
- 4.4 De handlingar som utfärdats av internationella organisationer i de syften som anges i punkt 4.1 är i synnerhet följande:
- Förenta nationernas laissez-passer, som utfärdas till personal vid Förenta nationerna och dess underordnade organ enligt konventionen rörande privilegier och immunitet för Förenta nationernas fackorgan, som antogs av Förenta nationernas generalförsamling i New York den 21 november 1947.
 - Europeiska gemenskapens (EG) laissez-passer.
 - Europeiska atomenergigemenskapens (Euratom) laissez-passer.
 - Identitetshandling utfärdad av Europarådets generalsekreterare.
 - Handlingar som utfärdas i enlighet med artikel III.2 i avtalet mellan parterna i Atlantpaksorganisationen som avser status för deras militära personal (militära ID-kort tillsammans med en reseorder, resefullmakt eller en enskild eller kollektiv tjänsteorder) samt handlingar som utfärdas inom ramen för ett partnerskap för fred.

5. Gränsarbetare

- 5.1 Förfarandena för kontroll av gränsarbetare omfattas av de allmänna bestämmelserna om gränskontroll, särskilt artiklarna 7 och 13.
- 5.2 Med avvikelse från artikel 7 skall personer som gränskontrolltjänstemännen känner väl genom att de ofta passerar gränsen vid samma gränsövergångsställe, och som efter en första kontroll varken har visat sig finnas registrerade i SIS eller i något nationellt dataregister, endast underkastas stickprovskontroller för kontroll av att de har en giltig handling som tillåter dem att gå över gränsen och uppfyller de nödvändiga inresevillkoren. Sådana personer skall då och då, utan förvarning och med oregelbundna intervaller, underkastas en noggrann kontroll.
- 5.3 Bestämmelserna i punkt 5.2 får utvidgas till andra kategorier av personer som regelbundet passerar gränsen.

6. Underåriga

- 6.1 Gränskontrolltjänstemännen skall vara särskilt uppmärksamma på underåriga, oavsett om de åtföljs av vuxna eller inte. Underåriga som passerar en yttre gräns skall underkastas samma kontroller vid inresa och utresa som vuxna i enlighet med denna förordning.
- 6.2 När underåriga åtföljs av vuxna, skall gränskontrolltjänstemännen kontrollera om den medföljande har föräldraansvar för den underårige, särskilt i de fall då den underårige endast åtföljs av en vuxen och det finns en grundad anledning att anta att den underårige olagligen har förts bort från den eller de personer som har det lagliga föräldraansvaret. I det sistnämnda fallet skall gränskontrolltjänstemännen göra ytterligare utredningar i syfte att upptäcka eventuella inkonsekvenser eller motsägelser i den information som lämnats.
- 6.3 Om underåriga reser utan en medföljande vuxen, skall gränskontrolltjänstemännen genom en noggrann kontroll av resehandlingar och verifikationer försäkra sig om att de underåriga inte lämnar territoriet mot de föräldraansvarigas vilja.

BILAGA VIII

Statens namn _____

Statens logotyp (Kontorets namn)

(1)

GODKÄNNANDE AV BEVIS PÅ ATT VILLKOREN FÖR VARAKTIGHETEN AV EN KORTARE VISTELSE HAR RESPEKTERATS NÄR RESEHANDLINGEN SAKNAR INRESESTÄMPEL

Den _____ kl. (tidpunkt) _____ i (ort) _____

Den undertecknande myndigheten _____ lämnar följande uppgifter om den berörda personen: _____

Efternamn _____ Förnamn _____

Födelsedatum _____ Födelseort _____ Kön _____

Nationalitet _____ Bosatt i _____

Resehandling _____ nummer _____

Utfärdad i _____ den _____

Visering nummer _____ (i förekommande fall) utfärdad av _____

för en period av _____ dagar av följande skäl: _____

Med beaktande av det bevis avseende varaktigheten av hans/hennes vistelse på medlemsstaternas territorium som han/hon har lämnat, skall han/hon anses ha rest in på territoriet i medlemsstaten _____ den _____ kl. _____ vid gränsövergångsstället _____.

Kontaktuppgifter för den undertecknande myndigheten:

Tfn: _____

Fax: _____

e-post: _____

Den berörda personen skall erhålla ett exemplar av denna handling.

Berörd person

Ansvarig tjänsteman
+ stämpel

(1) Ingen logotyp krävs för Island och Norge.

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EG) nr 81/2009

av den 14 januari 2009

om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 vad gäller användningen av informationssystemet för viseringar (VIS) enligt kodexen om Schengengränserna

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 62.2 a,

med beaktande av kommissionens förslag,

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) I Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) ⁽²⁾ föreskrivs villkor, kriterier och regler för kontrollen vid gränsovergångsställena och för gränsovervakningen, inklusive kontroller i Schengens informationssystem.

(2) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) ⁽³⁾ syftar till att förbättra genomförandet av den gemensamma viseringspolitiken. Det anges även att syftena med VIS inbegriper att underlätta både kontrollen vid gränsovergångar vid de yttre gränserna och kampen mot bedrägerier.

(3) I förordning (EG) nr 767/2008 föreskrivs kriterier och villkor för när de behöriga myndigheterna, i syfte att utföra kontroller vid gränsovergångar vid de yttre gränserna, ska ha tillgång till uppgifter för att kontrollera viseringsinnehavarens identitet, viseringens äkthet och om villkoren för inresa är uppfyllda, och för att identifiera personer som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa till, vistelse eller bosättning inom medlemsstaternas territorium.

(4) Eftersom endast en verifiering av fingeravtryck med säkerhet kan bekräfta att en person som vill resa in till Schengenområdet är samma person som den för vilken viseringen har utfärdats bör användning av VIS vid de yttre gränserna föreskrivas.

(5) För att kontrollera huruvida inresevillkoren för tredjelandsmedborgare i artikel 5 i förordning (EG) nr 562/2006 är uppfyllda och för att kunna utföra sina uppgifter på ett effektivt sätt, bör gränskontrolltjänstemän använda sig av all nödvändig och tillgänglig information, inklusive data som kan sökas i VIS.

(6) För att undvika att gränsovergångar där VIS kan vara i bruk kringgås och garantera att VIS fungerar med full effektivitet är det särskilt viktigt att VIS används på ett enhetligt sätt i samband med inresekontroller vid de yttre gränserna.

(7) Vid upprepade viseringsansökningar är det lämpligt att biometriska data ska kunna återanvändas och kopieras från den första ansökan i VIS, och användningen av VIS i samband med inresekontroller vid de yttre gränserna bör därför göras obligatorisk.

(8) Användning av VIS bör omfatta en systematisk sökning i VIS på grundval av viseringsmärkets nummer i kombination med verifiering av fingeravtryck. Med tanke på vad sådana sökningar kan innebära för väntetiderna vid gränsovergångar bör det dock undantagsvis vara möjligt att, under en övergångstid och under klart avgränsade omständigheter, konsultera VIS utan att systematiskt verifiera fingeravtryck. Medlemsstaterna bör se till att detta undantag endast görs när villkoren för undantaget till fullo uppfylls och att det i fråga om såväl varaktighet som frekvens utnyttjas i minsta möjliga mån vid de enskilda gränsovergångarna.

(9) Förordning (EG) nr 562/2006 bör därför ändras i enlighet med detta.

(10) Eftersom målen för denna förordning, nämligen att fastställa de regler som ska gälla för användningen av VIS vid de yttre gränserna, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och det därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går förordningen inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå dessa mål.

(11) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns i artikel 6.2 i fördraget om Europeiska unionen och återspeglas i Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna och i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna.

⁽¹⁾ Europaparlamentets yttrande av den 2 september 2008 (ännu ej offentliggjort i EUT) och rådets beslut av den 27 november 2008.

⁽²⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 60.

- (12) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa båda staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽¹⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.A i rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet ⁽²⁾.
- (13) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽³⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG av den 28 januari 2008 ⁽⁴⁾.
- (14) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽⁵⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket vilka omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/261/EG av den 28 februari 2008 ⁽⁶⁾.
- (15) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokollet om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket enligt bestämmelserna i avdelning IV, i tredje delen av fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, ska Danmark, i enlighet med artikel 5 i nämnda protokoll, inom sex månader från dagen för antagandet av denna förordning besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.
- (16) Denna förordning utgör en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁷⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Förenade kungariket.
- (17) Denna förordning utgör en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁸⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig i Irland.
- (18) När det gäller Cypern utgör denna förordning en rättsakt som är en utveckling av Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.
- (19) Denna förordning utgör en rättsakt som är en utveckling av Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar

Artikel 7.3 i förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Följande led ska införas efter led a:

”aa) Om tredjelandsmedborgaren innehar visering i enlighet med artikel 5.1 b, ska den noggranna kontrollen vid inresa även omfatta verifikation av viseringsinnehavarens identitet och av viseringens äkthet, genom sökning i informationssystemet för viseringar (VIS) i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen) ^(*).

ab) Undantagsvis, under förutsättning att

i) trafikintensiteten gör att väntetiden vid gränsövergången blir orimligt lång,

ii) alla tillgängliga resurser i fråga om personal, hjälpmedel och organisation redan har tagits i anspråk, och

⁽¹⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽²⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽³⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽⁴⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 1.

⁽⁵⁾ Rådets dokument 16462/06; tillgängligt på <http://register.consilium.europa.eu>.

⁽⁶⁾ EUT L 83, 26.3.2008, s. 3.

⁽⁷⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁸⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

- iii) det enligt en bedömning inte föreligger någon risk för den inre säkerheten eller för olaglig invandring,

får sökningar göras i VIS på grundval enbart av numret på viseringsmärket eller, vid slumpmässigt urval, numret på viseringsmärket i kombination med verifiering av viseringsinnehavarens fingeravtryck.

Råder det emellertid någon tvekan om viseringsinnehavarens identitet och/eller viseringens äkthet, ska sökningar systematiskt göras i VIS på grundval av numret på viseringsmärket i kombination med verifiering av viseringsinnehavarens fingeravtryck.

Detta undantag får endast göras vid de berörda gränsövergångarna så länge ovan angivna förutsättningar gäller.

- ac) Beslutet att söka i VIS i enlighet med led ab ska fattas av den gränskontrolltjänsteman som är befälhavande vid gränsövergångsstället eller på högre nivå.

De berörda medlemsstaterna ska omgående underrätta övriga medlemsstater och kommissionen om sådana beslut.

- ad) Varje medlemsstat ska årligen rapportera till Europaparlamentet och kommissionen om tillämpningen av led ab, och i denna rapport bör anges antalet tredjelandsmedborgare som kontrollerats i VIS på grundval enbart av numret på viseringsmärket samt väntetiden enligt led ab i.

- ae) Led ab och ac ska tillämpas i högst tre år, med start tre år efter det att användningen av VIS inleds. Före utgången av det andra året av tillämpningen av led ab och ac ska kommissionen översända en utvärdering av denna tillämpning till Europaparlamentet och rådet. Europaparlamentet eller rådet får på grundval av denna utvärdering uppmana kommissionen att lägga fram förslag till lämpliga ändringar av denna förordning.

(*) EUT L 218, 13.8.2008, s. 60.”

2. Följande mening ska läggas till i slutet av led c i:

”Sådan kontroll får omfatta sökning i VIS i enlighet med artikel 18 i förordning (EG) nr 767/2008.”

3. Följande led ska läggas till:

”d) I syfte att identifiera personer som inte, eller inte längre, uppfyller villkoren för inresa till, vistelse i eller bosättning på medlemsstaternas territorium får sökning i VIS utföras i enlighet med artikel 20 i förordning (EG) nr 767/2008.”

Artikel 2

Ikraftträdande

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Den ska tillämpas från och med den tjugonde dagen efter den tidpunkt som avses i artikel 48.1 i förordning (EG) nr 767/2008.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen.

Utfärdad i Strasbourg den 14 januari 2009.

På Europaparlamentets vägnar
H.-G. PÖTTERING
Ordförande

På rådets vägnar
A. VONDRÁ
Ordförande

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 265/2010

av den 25 mars 2010

om ändring av konventionen om tillämpning av Schengenavtalet och av förordning (EG) nr 562/2006 vad gäller rörlighet för personer med visering för längre vistelse

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artiklarna 77.2 b och c och 79.2 a,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

I enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna ⁽²⁾ (Schengenkonventionen) fastställer regler för visering för längre vistelse, enligt vilka innehavare av sådana viseringar har rätt att transitera genom medlemsstaternas territorium. Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) ⁽³⁾ fastställer villkoren för tredjelandsmedborgares inresa. För att underlätta rörelsefriheten för tredjelandsmedborgare som innehar nationella viseringar för längre vistelse inom medlemsstater som tillämpar Schengenregelverket fullt ut (Schengenområdet) bör ytterligare åtgärder vidtas.

(2) Medlemsstaterna bör i god tid ersätta viseringar för längre vistelse med uppehållstillstånd efter att tredjelandsmedborgare som vistas lagligt på grundval av en visering

för längre vistelse har rest in på deras territorium, så att de kan resa till andra medlemsstater under sin vistelse eller transitera genom de andra medlemsstaternas territorium när de återvänder till sitt hemland. Allt oftare, efter tredjelandsmedborgares inresa på deras territorium, ersätter medlemsstater emellertid inte viseringar för längre vistelse med uppehållstillstånd eller ersätter dem först efter betydande dröjsmål. För tredjelandsmedborgare som vistas lagligt i en medlemsstat på grundval av en visering för längre vistelse har denna rättsliga och praktiska situation betydande negativa konsekvenser när det gäller den fria rörligheten.

(3) För att avhjälpa problemen för tredjelandsmedborgare som vistas i en medlemsstat på grundval av en visering för längre vistelse bör denna förordning utvidga principen om likvärdighet mellan uppehållstillstånd och viseringar för kortare vistelse som utfärdats av medlemsstater som tillämpar Schengenregelverket fullt ut till att även omfatta viseringar för längre vistelse. En visering för längre vistelse bör därmed fungera på samma sätt som ett uppehållstillstånd när det gäller innehavarens fria rörlighet i Schengenområdet.

(4) En tredjelandsmedborgare med en visering för längre vistelse som utfärdats av en medlemsstat bör därför ha rätt att resa till de andra medlemsstaterna under tre månader under en sexmånadersperiod på samma villkor som en innehavare av ett uppehållstillstånd. Denna förordning påverkar inte reglerna för utfärdande av viseringar för längre vistelse.

(5) I linje med medlemsstaternas nuvarande praxis fastställer denna förordning att medlemsstaterna är skyldiga att utfärda viseringar för längre vistelse enligt den modell som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1683/95 ⁽⁴⁾.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 9 mars 2010 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 22 mars 2010.

⁽²⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽³⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

⁽⁴⁾ EGT L 164, 14.7.1995, s. 1.

- (6) Reglerna om att en medlemsstat, om den vid handläggning av en ansökan om uppehållstillstånd finner att den sökande är registrerad på en spårlista, ska göra en sökning i Schengens informationssystem och rådfråga de andra medlemsstaterna bör även gälla vid handläggning av ansökningar om visering för längre vistelse. Därmed bör inte den fria rörlighet inom de andra medlemsstaterna som innehavare av visering för längre vistelse skulle komma i åtnjutande av medföra någon ytterligare säkerhetsrisk för medlemsstaterna.
- (7) Schengenkonventionen och förordning (EG) nr 562/2006 bör ändras i enlighet med detta.
- (8) Denna förordning har inte till syfte att minska medlemsstaternas benägenhet att utfärda uppehållstillstånd, och den bör inte påverka medlemsstaternas skyldighet enligt andra unionsinstrument att utfärda uppehållstillstånd för vissa kategorier av tredjelandsmedborgare, särskilt direktiv 2005/71/EG⁽¹⁾, direktiv 2004/114/EG⁽²⁾, direktiv 2004/38/EG⁽³⁾, direktiv 2003/109/EG⁽⁴⁾ och direktiv 2003/86/EG⁽⁵⁾.
- (9) I enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna⁽⁶⁾ bör tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i en medlemsstat men innehar ett giltigt uppehållstillstånd eller något annat tillstånd som ger rätt till vistelse vilket utfärdats av en annan medlemsstat, till exempel en visering för längre vistelse, vara tvungna att ofördröjligen bege sig till den medlemsstatens territorium.
- (10) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att fastställa regler för fri rörlighet för innehavare av visering för längre vistelse, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och därför på grund av dess omfattning och verkningar bättre kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget om Europeiska unionen. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (11) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheter och iakttar de principer som erkänns särskilt i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Den bör tillämpas i enlighet med medlemsstaternas skyldigheter i fråga om internationellt skydd och principen om "non-refoulement".
- (12) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽⁷⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.B i rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet⁽⁸⁾.
- (13) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽⁹⁾, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.B och 1.C i beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG⁽¹⁰⁾.
- (14) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet som undertecknades av Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1.B och 1.C i beslut 1999/437/EG, jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/261/EG⁽¹¹⁾.
- (15) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till fördraget om Europeiska unionen och fördraget om Europeiska unionens funktionsätt, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.

⁽¹⁾ Rådets direktiv 2005/71/EG av den 12 oktober 2005 om ett särskilt förfarande för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse i forskningssyfte (EUT L 289, 3.11.2005, s. 15).

⁽²⁾ Rådets direktiv 2004/114/EG av den 13 december 2004 om villkoren för tredjelandsmedborgares inresa och vistelse för studier, elevutbyte, oavlönad yrkesutbildning eller volontärarbete (EUT L 375, 23.12.2004, s. 12).

⁽³⁾ Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier (EUT L 158, 30.4.2004, s. 77, rättad version i EUT L 229, 29.6.2004, s. 35).

⁽⁴⁾ Rådets direktiv 2003/109/EG av den 25 november 2003 om varaktigt bosatta tredjelandsmedborgares ställning (EUT L 16, 23.1.2004, s. 44).

⁽⁵⁾ Rådets direktiv 2003/86/EG av den 22 september 2003 om rätt till familjeåterförening (EUT L 251, 3.10.2003, s. 12).

⁽⁶⁾ EUT L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁽⁷⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁸⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁹⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽¹⁰⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 1.

⁽¹¹⁾ EUT L 83, 26.3.2008, s. 3.

- (16) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽¹⁾; Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.
- (17) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽²⁾; Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.
- (18) När det gäller Cypern utgör denna förordning en akt som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.
- (19) Denna förordning utgör en akt som utvecklar Schengenregelverket eller som på annat sätt har samband med detta i den mening som avses i artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE:

Artikel 1

Schengenkonventionen ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 18 ska ersättas med följande:

"Artikel 18

1. Viseringar för vistelser som överstiger tre månader (viseringar för längre vistelse) ska vara nationella viseringar utfärdade av någon av medlemsstaterna i enlighet med dess nationella lagstiftning eller unionslagstiftningen. En sådan visering ska utfärdas enligt den modell för viseringar som fastställs i rådets förordning (EG) nr 1683/95 ^(*); fältet där typen av visering anges ska innehålla bokstaven 'D'. Uppgifterna i viseringen ska ifyllas i enlighet med relevanta bestämmelser i bilaga VII till Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) ^(**).

2. Viseringar för längre vistelse ska ha en giltighetstid på högst ett år. Om en medlemsstat låter en utlänning stanna i

över ett år ska viseringen för längre vistelse ersättas med ett uppehållstillstånd innan dess giltighetstid gått ut.

(*) EGT L 164, 14.7.1995, s. 1.
(**) EUT L 243, 15.9.2009, s. 1."

2. Artikel 21 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. Utlänningar med av någon medlemsstat utfärdad giltigt uppehållstillstånd får, på grundval av detta tillstånd och en giltig resehandling, röra sig fritt under högst tre månader under en sexmånadersperiod inom övriga medlemsstaters territorier, förutsatt att de uppfyller de inresevillkor som avses i artikel 5.1 a, c och e i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) ^(*) och inte finns registrerade på den berörda medlemsstatens spärrlista.

(*) EUT L 105, 13.4.2006, s. 1."

- b) Följande punkt ska införas efter punkt 2:

"2a. Rätten till fri rörlighet som avses i punkt 1 ska även gälla utlänningar med en giltig visering för längre vistelse som utfärdats av någon av medlemsstaterna i enlighet med artikel 18."

3. Artikel 25 ska ändras på följande sätt:

- a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

"1. När en medlemsstat ska besluta om utfärdande av uppehållstillstånd ska den systematiskt genomföra en sökning i Schengens informationssystem. När en medlemsstat ska besluta om utfärdande av uppehållstillstånd för en utlänning som registrerats på en spärrlista ska den först rådfråga den medlemsstat som verkställt registreringen, varvid hänsyn ska tas till denna medlemsstats intressen; uppehållstillstånd får endast beviljas i särskilda fall, i synnerhet av humanitära skäl eller på grund av internationella förpliktelser.

Om uppehållstillstånd beviljas ska den medlemsstat som ansvarar för registreringen återkalla registreringen, men får dock låta registrera den berörda utlänningen på sin nationella spärrlista."

⁽¹⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽²⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

b) Följande punkt ska införas efter punkt 1:

”1a. Innan en utlänning registreras på en spärlista enligt vad som föreskrivs i artikel 96 ska medlemsstaterna kontrollera sina nationella register över utfärdade viseringar för längre vistelse och uppehållstillstånd.”

c) Följande punkt ska läggas till:

”3. Punkterna 1 och 2 ska även tillämpas på viseringar för längre vistelse.”

Artikel 2

Artikel 5 i förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Punkt 1 b ska ersättas med följande:

”b) De innehar giltig visering, om sådan krävs enligt rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredjeländer vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredjeländer vars medborgare är undantagna från detta krav (*), utom när de innehar ett giltigt uppehållstillstånd eller en giltig visering för längre vistelse.

(*) EGT L 81, 21.3.2001, s. 1.”

2. Punkt 4 a ska ersättas med följande:

”a) Tredjelandsmedborgare som inte uppfyller alla villkor i punkt 1 men som innehar uppehållstillstånd, visering för

längre vistelse eller visering för förnyad inresa utfärdad av någon av medlemsstaterna eller, om så erfordras, uppehållstillstånd eller en visering för längre vistelse och visering för förnyad inresa, ska tillåtas inresa till de övriga medlemsstaternas territorier i transiteringssyfte, så att de kan nå den medlemsstat som har utfärdat uppehållstillståndet, viseringen för längre vistelse eller viseringen för förnyad inresa, såvida inte deras namn finns upptagna på den nationella spärllistan i den medlemsstat vars yttre gränser de avser att passera och registreringen åtföljs av instruktioner om att neka inresa eller transitresa.”

Artikel 3

Denna förordning ska inte påverka medlemsstaternas skyldighet att utfärda uppehållstillstånd till tredjelandsmedborgare i enlighet med andra unionsinstrument.

Artikel 4

Kommissionen och medlemsstaterna ska underrätta de berörda tredjelandsmedborgarna om denna förordning på ett fullständigt och korrekt sätt.

Artikel 5

Senast den 5 april 2012 ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om tillämpningen av denna förordning. Rapporten ska i förekommande fall åtföljas av ett förslag till ändring av denna förordning.

Artikel 6

Denna förordning träder i kraft den 5 april 2010.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel den 25 mars 2010.

På Europaparlamentets vägnar

J. BUZEK

Ordförande

På rådets vägnar

D. LÓPEZ GARRIDO

Ordförande

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 610/2013

av den 26 juni 2013

om ändring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna), Schengenavtalets tillämpningskonvention, rådets förordningar (EG) nr 1683/95 och (EG) nr 539/2001 och Europaparlamentets och rådets förordningar (EG) nr 767/2008 och (EG) nr 810/2009

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 77.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Unionens politik när det gäller de yttre gränserna syftar till en integrerad förvaltning för att säkerställa en enhetlig kontroll och övervakning på hög nivå, vilket är en förutsättning för den fria rörligheten för personer inom unionen och ett grundläggande inslag i ett område med frihet, säkerhet och rättvisa. Därför bör det fastställas gemensamma bestämmelser om vilka standarder och förfaranden som ska gälla för kontrollen av de yttre gränserna, med hänsyn till det specifika och oproportionellt hårda tryck som vissa medlemsstater utsätts för vid sina yttre gränser. Bestämmelserna bör styras av principen om solidaritet mellan medlemsstaterna.

(2) Den fria rörligheten för personer inom Schengenområdet är en av de främsta landvinningarna i den europeiska integrationen. Den fria rörligheten är en grundläggande rättighet och villkoren för utövandet av denna rättighet anges i fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget) och fördraget om Europeiska unionens funktionsätt (EUF-fördraget) och i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/38/EG av den 29 april 2004 om unionsmedborgares och deras familjemedlemmars rätt att fritt röra sig och uppehålla sig inom medlemsstaternas territorier ⁽²⁾.

(3) Avskaffandet av kontrollerna vid de inre gränserna förutsätter att medlemsstaterna har fullständigt förtroende för varandras förmåga att till fullo genomföra de kompletterande åtgärder som behövs för att dessa kontroller ska kunna slopas.

(4) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna) ⁽³⁾ trädde i kraft den 13 oktober 2006.

(5) Flera års praktisk tillämpning har lett till ett behov av att införa ett antal ändringar på grundval av medlemsstaternas och kommissionens praktiska erfarenheter vid tillämpningen av förordning (EG) nr 562/2006, av resultaten av utvärderingen av Schengensamarbetet, av rapporter och förslag som framförts av medlemsstaterna och av utvecklingen inom unionens primärrätt och sekundärrätt samt ett behov av att förtydliga och bättre kartlägga kritiska tekniska problem.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 juni 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 20 juni 2013.

⁽²⁾ EUT L 158, 30.4.2004, s. 77.

⁽³⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

- (6) Kommissionens rapport av den 21 september 2009 om tillämpningen av bestämmelserna om stämpling av tredjelandsmedborgares resehandlingar i enlighet med artiklarna 10 och 11 i förordning (EG) nr 562/2006, samt kommissionens rapport av den 13 oktober 2010 om tillämpningen av kapitel III (inre gränser) i förordning (EG) nr 562/2006, innehåller konkreta förslag till tekniska ändringar av förordning (EG) nr 562/2006.
- (7) Det är nödvändigt att införa vissa ändringar i förordning (EG) nr 562/2006 till följd av nyligen antagna lagstiftningsakter i unionen, i synnerhet Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex)⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna⁽²⁾.
- (8) Likaledes bör vissa bestämmelser i konventionen om tillämpning av Schengenavtalet av den 14 juni 1985 mellan regeringarna i Beneluxstaterna, Förbundsrepubliken Tyskland och Franska republiken om gradvis avskaffande av kontroller vid de gemensamma gränserna⁽³⁾ (nedan kallad *Schengenavtalets tillämpningskonvention*) ändras så att de återspeglar förändringar i förordning (EG) nr 562/2006 och det aktuella juridiska läget.
- (9) Till följd av mål C-241/05, *Nicolae Bot mot Préfet du Val-de-Marne*⁽⁴⁾, finns det ett behov av att ändra bestämmelserna om hur den tillåtna längden på korttidvistelser inom unionen beräknas. Tydliga, lättfattliga och harmoniserade bestämmelser i samtliga rättsakter som avser denna fråga skulle gagna såväl resenärer som gräns- och viseringsmyndigheter. Förordning (EG) nr 562/2006 och Schengenavtalets tillämpningskonvention, rådets förordning (EG) nr 1683/95 av den 29 maj 1995 om en enhetlig utformning av visumhandlingar⁽⁵⁾ och rådets förordning (EG) nr 539/2001 av den 15 mars 2001 om fastställande av förteckningen över tredje länder vars medborgare är skyldiga att inneha visering när de passerar de yttre gränserna och av förteckningen över de tredje länder vars medborgare är undantagna från detta krav⁽⁶⁾, Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen)⁽⁷⁾ och förordning (EG) nr 810/2009 bör därför ändras i enlighet därmed.
- (10) Genom antagandet av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1168/2011 av den 25 oktober 2011 om ändring av rådets förordning (EG) nr 2007/2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser⁽⁸⁾ (Frontex) (nedan kallad *byrån*) förbättras den integrerade förvaltningen av de yttre gränserna, och byråns roll utökas ytterligare i linje med unionens mål att utveckla en politik för ett successivt införande av konceptet integrerad gränsförvaltning.
- (11) I syfte att anpassa bestämmelserna i förordning (EG) nr 562/2006 till EUF-fördraget, bör befogenheten att anta akter i enlighet med artikel 290 i EUF-fördraget delegeras till kommissionen med avseende på antagandet av ytterligare åtgärder som styr övervakningen samt ändringar av bilagorna till förordning (EG) nr 562/2006. Det är av särskild betydelse att kommissionen genomför lämpliga samråd under sitt förberedande arbete, inklusive på expertnivå. När kommissionen förbereder och utarbetar delegerade akter bör den se till att relevanta handlingar översänds samtidigt till Europaparlamentet och rådet och att detta sker så snabbt som möjligt och på lämpligt sätt.
- (12) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att genomföra tekniska ändringar av befintliga regler i förordning (EG) nr 562/2006 och Schengenavtalets tillämpningskonvention, samt förordningarna (EG) nr 1683/95, (EG) nr 539/2001, (EG) nr 767/2008 och (EG) nr 810/2009, endast kan uppnås på unionsnivå, kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EU-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.
- (13) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket⁽⁹⁾, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i rådets beslut 1999/437/EG av den 17 maj 1999 om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet⁽¹⁰⁾.

⁽¹⁾ EUT L 243, 15.9.2009, s. 1.

⁽²⁾ EUT L 348, 24.12.2008, s. 98.

⁽³⁾ EGT L 239, 22.9.2000, s. 19.

⁽⁴⁾ REG 2006 I-9627.

⁽⁵⁾ EGT L 164, 14.7.1995, s. 1.

⁽⁶⁾ EGT L 81, 21.3.2001, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 218, 13.8.2008, s. 60.

⁽⁸⁾ EUT L 304, 22.11.2011, s. 1.

⁽⁹⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽¹⁰⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

(14) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket ⁽¹⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG ⁽²⁾.

(15) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket ⁽³⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1 A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EU ⁽⁴⁾.

(16) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll (nr 22) om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.

(17) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁵⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.

(18) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket ⁽⁶⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.

⁽¹⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽²⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 1.

⁽³⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽⁴⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 19.

⁽⁵⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽⁶⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Ändringar av förordning (EG) nr 562/2006

Förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 2 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 c ska ersättas med följande:

”c) medlemsstaternas kust-, flod- och insjöhamnar för reguljära inre färjeförbindelser.”

b) Punkt 4 ska ersättas med följande:

”4. reguljära inre färjeförbindelser: alla färjeförbindelser där fartyg går i trafik mellan samma två eller flera hamnar på medlemsstaternas territorium, utan anlöpning av hamnar utanför detta territorium, där förbindelserna utgör transport av personer och fordon enligt en offentliggjord tidtabell.”

c) Punkt 5 ska ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

”5. personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten.”

ii) I led a ska hänvisningen ”artikel 17.1” ersättas med hänvisningen ”artikel 20.1”.

iii) I led b ska ordet ”gemenskapen” ersättas med ordet ”unionen”.

d) I punkt 6 ska hänvisningen ”artikel 17.1” ersättas med hänvisningen ”artikel 20.1”.

e) Följande punkt ska införas:

”8a gemensamt gränsövergångsställe: ett gränsövergångsställe som är beläget antingen på en medlemsstats eller på ett tredjelands territorium och vid vilket gränskontrolltjänstemän från medlemsstaterna och gränskontrolltjänstemän från tredjeländer efter varandra utför utrese- och inresekontroller i enlighet med sin nationella rätt och inom ramen för ett bilateralt avtal.”

f) Punkt 15 ska ersättas med följande:

”15. uppehållstillstånd:

- a) alla uppehållstillstånd som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1030/2002 av den 13 juni 2002 om en enhetlig utformning av uppehållstillstånd för medborgare i tredjeland (*) och uppehållskort utfärdade enligt direktiv 2004/38/EG,
- b) alla övriga handlingar som utfärdats av en medlemsstat till tredjelandsmedborgare och som ger tillstånd till vistelse på dess territorium under förutsättning att handlingarna har anmälts och offentliggjorts enligt artikel 34 med undantag av
 - i) tillfälliga tillstånd som utfärdats i avvaktan på prövningen av en första ansökan om uppehållstillstånd enligt vad som avses i led a eller en asylansökan och
 - ii) viseringar som utfärdats av medlemsstaterna med den enhetliga utformning som föreskrivs i rådets förordning (EG) nr 1683/95 av den 29 maj 1995 om en enhetlig utformning av visumhandlingar (**)

(*) EGT L 157, 15.6.2002, s. 1.

(**) EGT L 164, 14.7.1995, s. 1.”

g) Följande punkt ska införas:

”18a. arbetstagare som utför offshorearbete: en person som arbetar på en havsbaserad anläggning som är belägen i medlemsstaternas territorialvatten eller i ett område som omfattas av medlemsstaternas exklusiva ekonomiska utnyttjande av havet enligt internationell sjö rätt, och som regelbundet återvänder sjövägen eller luftvägen till medlemsstaternas territorium”.

2. Artikel 3 a ska ersättas med följande:

”a) rättigheterna för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten,”

3. Följande artikel ska införas:

”Artikel 3a

Grundläggande rättigheter

Vid tillämpningen av denna förordning ska medlemsstaterna handla i full överensstämmelse med relevant unionsrätt, däribland Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna (nedan kallad *stadgan om de grundläggande rättigheterna*), relevant folkrätt, däribland konventionen angående flyktingars rättsliga ställning, som ingicks i Genève den 28 juli 1951 (nedan kallad *Genèvekonventionen*), de skyldigheter som följer av tillträde till internationellt skydd, särskilt principen om *non-refoulement*, och de grundläggande rättigheterna. I enlighet med de allmänna principerna i unionsrätten ska beslut som fattas enligt denna förordning antas var för sig.”

4. Artikel 4.2 ska ersättas med följande:

”2. Trots vad som sägs i punkt 1 får följande undantag göras från skyldigheten att passera de yttre gränserna endast vid gränsövergångsställena och under de fastställda öppethållandetiderna:

- a) För personer eller grupper av personer, när det föreligger särskilda behov av att stundtals passera de yttre gränserna utanför gränsövergångsställena eller utanför de fastställda öppethållandetiderna, under förutsättning att de innehar de tillstånd som krävs enligt nationell rätt och det inte strider mot medlemsstaternas allmänna ordning eller inre säkerhet. Medlemsstaterna får fastställa särskilda arrangemang i bilaterala avtal. Allmänna undantag som fastställs i nationell rätt eller bilaterala avtal ska meddelas kommissionen i enlighet med artikel 34.
- b) För personer eller grupper av personer vid en oförutsedd nödsituation.
- c) I enlighet med de specifika bestämmelser som anges i artiklarna 18 och 19 jämförda med bilagorna VI och VII.”

5. Artikel 5 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) Inledningen ska ersättas med följande:

”1. För planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under en period på 180 dagar, vilket innebär att den period på 180 dagar som föregår varje dag av vistelsen ska beaktas, ska följande villkor gälla för inresa för tredjelandsmedborgare:”

ii) Led a ska ersättas med följande:

”a) De är innehavare av en giltig resehandling som ger innehavaren rätt att passera gränsen och som uppfyller följande krav:

i) Den ska vara giltig i minst tre månader efter planerat datum för utresan från medlemsstaternas territorium. I berättigade brådskande fall får undantag göras från detta krav.

ii) Den ska ha utfärdats under den föregående tioårsperioden.”

b) Följande punkt ska införas:

”1a. Vid tillämpningen av punkt 1 ska inresedagen anses som den första dagen av vistelsen på medlemsstaternas territorium och utresedagen anses vara den sista dagen av vistelsen inom medlemsstaternas territorium. Godkända vistelseperioder enligt ett uppehållstillstånd eller en visering för längre vistelse ska inte tas med vid beräkningen av vistelsens längd på medlemsstaternas territorium.”

c) Punkt 4 ska ändras på följande sätt:

i) Led a ska ersättas med följande:

”a) Tredjelandsmedborgare som inte uppfyller alla villkor i punkt 1 men som innehar uppehållstillstånd eller visering för längre vistelse ska tillåtas inresa till de övriga medlemsstaternas territorium i transiteringssyfte, så att de kan nå den medlemsstats territorium som har utfärdat uppehållstillståndet eller viseringen för längre vistelse, såvida inte deras namn finns upptagna på den nationella spärrlistan i den medlemsstat vars yttre gränser de avser att passera och registreringen åtföljs av instruktioner om att neka inresa eller transitresa.”

ii) I led b ska första och andra styckena ersättas med följande:

”b) Tredjelandsmedborgare som uppfyller villkoren i punkt 1, förutom led b, och som infinder sig vid gränsen får beviljas inresa till medlemsstaternas territorium, om en visering utfärdas vid gränsen i enlighet med artiklarna 35 och 36 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG)

nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (*)

Medlemsstaterna ska sammanställa statistik om viseringar som utfärdats vid gränserna enligt artikel 46 i förordning (EG) nr 810/2009 och bilaga XII till den förordningen.

(*) EUT L 243, 15.9.2009, s. 1.”

6. I artikel 6.1 ska första stycket ersättas med följande:

”1. Gränskontrolltjänstemän ska vid sin tjänsteutövning fullt ut respektera mänsklig värdighet, särskilt i fall som rör utsatta personer.”

7. Artikel 7 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 2 ska andra, tredje och fjärde styckena ersättas med följande:

”Den minimikontroll som avses i första stycket ska vara regel för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten.

Vid minimikontroller av personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten får dock gränskontrolltjänstemän göra icke-systematiska sökningar i nationella och europeiska databaser för att säkerställa att sådana personer inte utgör ett verkligt, aktuellt och tillräckligt allvarligt hot mot den inre säkerheten, allmän ordning, medlemsstaternas internationella förbindelser eller ett hot mot folkhälsan.

Resultatet av sådana sökningar får inte äventyra rätten för personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten att resa in på den berörda medlemsstatens territorium i enlighet med direktiv 2004/38/EG.”

b) I punkt 5 ska första stycket ersättas med följande:

”Utan att det påverkar tillämpningen av andra stycket ska tredjelandsmedborgare som genomgår en noggrann fördjupad kontroll få skriftlig information på ett språk

de förstår eller rimligtvis kan förväntas förstå eller på något annat verkningsfullt sätt, om ändamålet med och förfarandet för en sådan kontroll.”

c) Punkt 6 ska ersättas med följande:

”6. Kontroller av en person som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten ska genomföras i enlighet med direktiv 2004/38/EG.”

d) Följande punkt ska läggas till:

”8. Vid tillämpning av artikel 4.2 a eller 4.2 b får medlemsstaterna också göra undantag från reglerna i den här artikeln.”

8. Artikel 9 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. a) Personer som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten får använda de köer som markeras med skylten i del A (”EU, EES, CH”) i bilaga III. De får även använda de köer som markeras med skylten i del B1 (”visum krävs ej”) och del B2 (”samtliga pass”) i bilaga III.

Tredjelandsmedborgare som inte är skyldiga att inneha visering när de passerar medlemsstaternas yttre gränser enligt förordning (EG) nr 539/2001 och tredjelandsmedborgare som innehar giltigt uppehållstillstånd eller visering för längre vistelse får använda de köer som markeras med skylten i del B1 (”visum krävs ej”) i bilaga III till den här förordningen. De får även använda de köer som markeras med skylten i del B2 (”samtliga pass”) i bilaga III till den här förordningen.

b) Alla övriga personer ska använda de köer som markeras med skylten i del B2 (”samtliga pass”) i bilaga III.

Beteckningarna på de skyltar som avses i leden a och b får visas på det eller de språk som varje medlemsstat anser lämpligt.

Bestämmelsen om separata köer som markeras med skylten i del B1 (”visum krävs ej”) i bilaga

III är inte obligatorisk. Medlemsstaterna får själva, på grundval av praktiska behov, avgöra om de ska använda sig av detta alternativ och vid vilka gränsövergångsställen.”

b) Punkt 5 ska utgå.

9. Artikel 10 ska ändras på följande sätt:

a) Titeln ska ersättas med följande: ”Stämpling av resehandlingar”

b) Punkt 2 ska ersättas med följande:

”2. Inrese- och utresestämpel ska påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till en unionsmedborgare som omfattas av direktiv 2004/38/EG, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i det direktivet.

Inrese- och utresestämpel ska påföras resehandlingar för tredjelandsmedborgare som är familjemedlemmar till tredjelandsmedborgare som åtnjuter fri rörlighet enligt unionsrätten, men som inte uppvisar det uppehållskort som anges i direktiv 2004/38/EG.”

c) Punkt 3 ska ändras på följande sätt:

i) I första stycket ska följande led läggas till:

”f) resehandlingar för personal på internationella passagerar- och godståg,

g) resehandlingar för tredjelandsmedborgare som uppvisar ett uppehållskort som anges i direktiv 2004/38/EG.”

ii) Andra stycket ska ersättas med följande:

”På begäran av en tredjelandsmedborgare får inrese- eller utresestämpel undantagsvis slopas, om en sådan stämpel riskerar att vålla den personen allvarliga problem. I sådana fall ska inresa eller utresa registreras på ett separat blad med den personens namn och passnummer. Detta blad ska överlämnas till tredjelandsmedborgaren. De behöriga myndigheterna i medlemsstaterna får föra statistik över sådana undantagsfall och förmedla denna statistik till kommissionen.”

10. Artikel 11 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 3 ska ersättas med följande:

”3. Om det antagande som avses i punkt 1 inte vederläggs får tredjelandsmedborgaren återsändas i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv 2008/115/EG av den 16 december 2008 om gemensamma normer och förfaranden för återvändande av tredjelandsmedborgare som vistas olagligt i medlemsstaterna (*) och med nationell rätt som respekterar det direktivet.

(*) EUT L 348, 24.12.2008, s. 98.”

b) Följande punkt ska läggas till:

”4. Om utresestämpel saknas ska de tillämpliga bestämmelserna i punkterna 1 och 2 gälla med nödvändiga ändringar.”

11. Artikel 12 ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ersättas med följande:

”1. Det huvudsakliga syftet med gränsövervakningen är att förhindra obehörig gränspassage, att bekämpa gränsöverskridande brottslighet och att vidta åtgärder mot personer som har passerat gränsen på olagligt sätt. En person som har passerat en gräns på olagligt sätt och som inte har rätt att vistas på den berörda medlemsstatens territorium ska gripas och bli föremål för förfaranden som respekterar direktiv 2008/115/EG”

b) Punkt 5 ska ersättas med följande:

”5. Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 33 med avseende på ytterligare åtgärder som styr övervakning.”

12. Artikel 13.5 ska ersättas med följande:

”5. Medlemsstaterna ska samla in statistik om antalet personer som nekats inresa, skälen för nekad inresa, nationaliteten på de personer som nekats inresa och vid vilken typ av gräns (land, luft eller sjö) som de nekats inresa och årligen överlämna den till kommissionen (Eurostat) i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EG)

nr 862/2007 av den 11 juli 2007 om gemenskapsstatistik över migration och internationellt skydd. (*)

(*) EUT L 199, 31.7.2007, s. 23.”

13. I artikel 15.1 ska tredje stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska se till att gränskontrolltjänstemännen är specialiserade och vederbörligen utbildade tjänstemän, med beaktande av en gemensam grundplan för gränskontrolltjänstemän som inrättats och utvecklats av Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser som inrättades genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004. Utbildningsgrundplanen ska omfatta särskild utbildning för att upptäcka och hantera situationer som rör utsatta personer, exempelvis underåriga utan medföljande vuxen och offer för människohandel. Medlemsstaterna ska med stöd av byrån uppmuntra gränskontrolltjänstemän att lära sig de språk som de behöver för att utföra sina arbetsuppgifter.”

14. I artikel 18 ska andra stycket ersättas med följande:

”Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 4 och 5 samt 7–13.”

15. Artikel 19.1 ska ändras på följande sätt:

a) I första stycket ska följande led ska läggas till:

”g) Räddningstjänst, polis och brandkår samt gränskontrolltjänstemän.

h) Arbetstagare som utför offshorearbete.”

b) Andra stycket ska ersättas med följande:

”Dessa särskilda bestämmelser får innehålla undantag från artiklarna 4 och 5 samt 7–13.”

16. Artikel 21 d ska ersättas med följande:

”d) Möjligheten för en medlemsstat att i sin nationella rätt föreskriva en skyldighet för tredjelandsmedborgare att anmäla sin närvaro på dess territorium i enlighet med bestämmelserna i artikel 22 i Schengenkonventionen.”

17. Artikel 32 ska ersättas med följande:

”Artikel 32

Ändringar av bilagorna

Kommissionen ska ges befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 33 med avseende på ändringar av bilagorna III, IV och VIII.”

18. Artikel 33 ska ersättas med följande:

”Artikel 33

Utövande av delegeringen

1. Befogenheten att anta delegerade akter ges till kommissionen med förbehåll för de villkor som anges i denna artikel.

2. Den befogenhet att anta delegerade akter som avses i artiklarna 12.5 och 32 ska ges till kommissionen tills vidare från och med den 19 juli 2013.

3. Den delegering av befogenhet som avses i artiklarna 12.5 och 32 får när som helst återkallas av Europaparlamentet eller rådet. Ett beslut om återkallelse innebär att delegeringen av den befogenhet som anges i beslutet upphör att gälla. Beslutet får verkan dagen efter det att det offentliggörs i *Europeiska unionens officiella tidning*, eller vid ett senare i beslutet angivet datum. Det påverkar inte giltigheten av delegerade akter som redan har trätt i kraft.

4. Så snart kommissionen antar en delegerad akt ska den samtidigt delge Europaparlamentet och rådet denna.

5. En delegerad akt som antas enligt artiklarna 12.5 och 32 ska träda i kraft endast om varken Europaparlamentet eller rådet har gjort invändningar mot den delegerade akten inom en period av två månader från den dag då akten delgavs Europaparlamentet och rådet, eller om både Europaparlamentet och rådet, före utgången av den perioden, har underrättat kommissionen om att de inte kommer att invända. Denna period ska förlängas med två månader på Europaparlamentets eller rådets initiativ.”

19. Artikel 34.1 ska ändras på följande sätt:

a) Led a ska ersättas med följande:

”a) förteckningen över uppehållstillstånd, med åtskillnad mellan dem som omfattas av artikel 2.15 a och dem som omfattas av artikel 2.15 b och med en mall för de tillstånd som omfattas av artikel 2.15 b; uppehållskort som utfärdats i enlighet med direktiv 2004/38/EG ska särskilt markeras som sådana och en mall ska tillhandahållas för de uppehållskort som inte har utfärdats i enlighet med det enhetliga format som fastställs i förordning (EG) nr 1030/2002,”

b) Följande led ska läggas till:

”ea) de undantag från reglerna om passage över de yttre gränserna som avses i artikel 4.2 a,

eb) den statistik som avses i artikel 10.3.”

20. I artikel 37 ska första stycket ersättas med följande:

”Medlemsstaterna ska meddela kommissionen sina nationella bestämmelser rörande artikel 21 c och 21 d, de påföljder som avses i artikel 4.3 och de bilaterala avtal som är tillåtna enligt denna förordning. Senare ändringar av dessa bestämmelser ska meddelas inom fem arbetsdagar.”

21. Bilagorna III, IV, VI, VII och VIII till förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras i enlighet med bilaga I till den här förordningen.

Artikel 2

Ändringar av Schengenavtalets tillämpningskonvention

Schengenavtalets tillämpningskonvention ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 18.1 ska orden ”tre månader” ersättas med orden ”90 dagar”.

2. Artikel 20 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden ”tre månader under en tidsperiod av sex månader räknat från första inresedag” ersättas med orden ”90 dagar under en 180-dagarsperiod”.

b) I punkt 2 ska orden "tre månader" ersättas med orden "90 dagar".

3. Artikel 21 ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 1 ska orden "tre månader under en sexmånadersperiod" ersättas med orden "90 dagar under en 180-dagarsperiod".

b) Punkt 3 ska utgå.

4. Artikel 22 ska ersättas med följande:

"Artikel 22

Utlänningar som inrest på föreskrivet sätt till någon av de avtalsslutande parternas territorium får göras skyldiga att, enligt de av varje avtalsslutande part fastställda villkoren, anmäla sig hos de behöriga myndigheterna hos den avtalsslutande part till vars territorium de reser in. Denna anmälan ska ske, allt efter vad varje avtalsslutande part finner lämpligt, antingen vid inresan eller inom en tidsfrist på tre arbetsdagar räknat från inresedag på den berörda partens territorium."

5. Artikel 136 ska utgå.

Artikel 3

Ändring av förordning (EG) nr 1683/95

Artikel 5 i förordning (EG) nr 1683/95 ska ersättas med följande:

"Artikel 5

I denna förordning avses med visering en visering enligt definitionen i artikel 2.2 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (*).

(*) EUT L 243, 15.9.2009, s. 1."

Artikel 4

Ändring av förordning (EG) nr 539/2001

Förordning (EG) nr 539/2001 ska ändras på följande sätt:

1. I artikel 1.2 ska första stycket ersättas med följande:

"Medborgare i de tredjeländer som anges i förteckningen i bilaga II ska vara undantagna från det krav som anges i punkt 1 när det gäller vistelser som inte överstiger 90 dagar under en 180-dagarsperiod".

2. Artikel 2 ska ersättas med följande:

"Artikel 2

I denna förordning avses med visering en visering enligt definitionen i artikel 2.2 a i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 810/2009 av den 13 juli 2009 om införande av en gemenskapskodex om viseringar (viseringskodex) (*).

(*) EUT L 243, 15.9.2009, s. 1."

Artikel 5

Ändring av förordning (EG) nr 767/2008

I artikel 12.2 a i förordning (EG) nr 767/2008 ska led iv ersättas med följande:

"iv) har redan vistats 90 dagar under den innevarande 180-dagarsperioden på medlemsstaternas territorium på grundval av en enhetlig visering eller en visering med territoriellt begränsad giltighet,"

Artikel 6

Ändringar av förordning (EG) nr 810/2009

Förordning (EG) nr 810/2009 ska ändras på följande sätt:

1. Artikel 1.1 ska ersättas med följande:

"1. Genom denna förordning inrättas förfaranden och villkor för utfärdande av viseringar för transitering genom medlemsstaternas territorium eller för planerade vistelser på medlemsstaternas territorium som inte varar längre än 90 dagar under en 180-dagarsperiod."

2. Artikel 2.2 a ska ersättas med följande:

"a) transitering genom eller en planerad vistelse inom medlemsstaternas territorium som inte varar mer än 90 dagar under en 180-dagarsperiod,"

3. Artikel 25.1 b ska ersättas med följande:

"b) det av skäl som konsulatet finner befogade utfärdas en ny visering för en vistelse som ska äga rum inom samma 180-dagarsperiod till en sökande som inom denna 180-dagarsperiod redan har använt en enhetlig visering eller en visering med territoriellt begränsad giltighet som medger en vistelse på 90 dagar".

4. I artikel 32.1 a ska led iv ersättas med följande:

Artikel 7

Ikraftträdande

”iv) redan har tillbringat 90 dagar av den innevarande 180-dagarsperioden på medlemsstaternas territorium på grundval av en enhetlig visering eller en visering med territoriellt begränsad giltighet,”

Denna förordning träder i kraft den 19 juli 2013.

5. Bilagorna VI, VII och XI till förordning (EG) nr 810/2009 ska ändras i enlighet med bilaga II till den här förordningen.

Artiklarna 1.5 a i, 1.5 b, 2.1, 2.2, 2.3 a, 3, 4, 5 och 6 och punkt 3 i bilaga I samt bilaga II ska tillämpas från och med den 18 oktober 2013.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i medlemsstaterna i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Bryssel 26 juni 2013.

På Europaparlaments vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

A. SHATTER

Ordförande

BILAGA I

Bilagorna till förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. Bilaga III ska ändras på följande sätt:

a) Del B ska ersättas med följande:

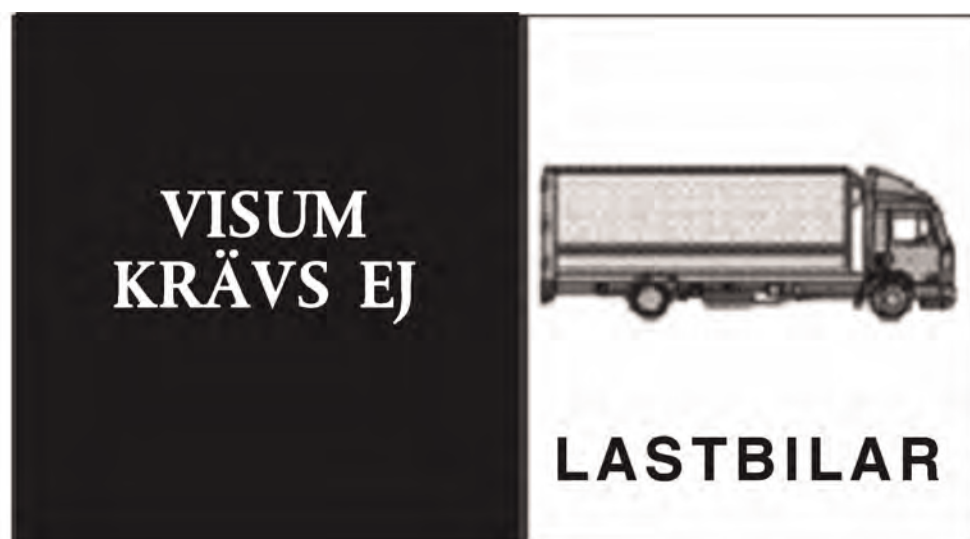
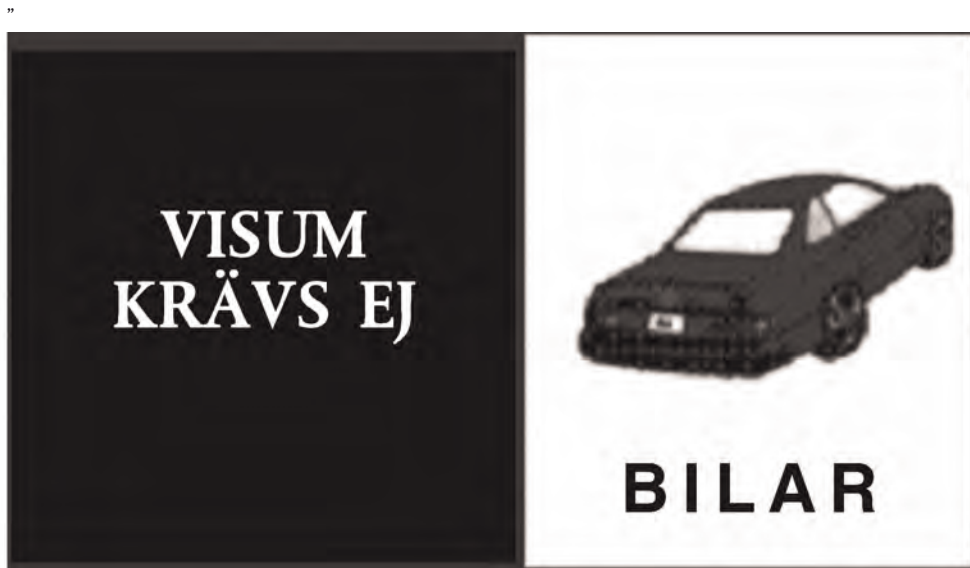
"DEL B1: "Visum krävs ej"

DEL B2: "samtliga pass".

b) I del C ska följande skyltar införas mellan skyltarna "EU, EES, CH" och skyltarna "SAMTLIGA PASS".

2. I punkt 3 i bilaga IV ska första stycket ersättas med följande:

”3. När tredjelandsmedborgare som är underkastade viseringsskyldighet reser in och ut ska stämpeln i regel sättas på den sida som är motsatt den på vilken viseringen sitter.”

3. I bilaga V, del B, ska ruta F i ”Standardformulär för nekad inresa vid gränsen” ersättas med följande:

(F) Har redan i 90 dagar under den föregående 180-dagarsperioden uppehållit sig på Europeiska unionens medlemsstaters territorium.”

4. Bilaga VI ska ändras på följande sätt:

a) Punkt 1 ska ändras på följande sätt:

i) I punkt 1.1 ska följande punkt läggas till:

”1.1.4 Gemensamma gränsövergångsställen

1.1.4.1 Medlemsstaterna får ingå eller behålla bilaterala avtal med angränsande tredjeländer om inrättande av gemensamma gränsövergångsställen vid vilka medlemsstatens gränskontrolltjänstemän och tredjeländets gränskontrolltjänstemän efter varandra utför utrese- och inresekontroller i enlighet med sin nationella rätt på den andra partens territorium. Gemensamma gränsövergångsställen får vara belägna antingen på en medlemsstats territorium eller på ett tredjelands territorium.

1.1.4.2 Gemensamma gränsövergångsställen belägna på en medlemsstats territorium: Bilaterala avtal genom vilka det inrättas gemensamma gränsövergångsställen som är belägna på en medlemsstats territorium ska innehålla ett tillstånd för gränskontrolltjänstemän från tredjeland att utföra sina arbetsuppgifter i medlemsstaten, under iakttagande av följande principer:

a) Internationellt skydd: En tredjelandsmedborgare som ansöker om internationellt skydd på en medlemsstats territorium ska ges tillgång till medlemsstatens relevanta förfaranden i enlighet med unionens regelverk för asyl.

b) Gripande eller beslag: Om gränskontrolltjänstemän från tredjeland får vetskap om omständigheter som berättigar gripande eller omhändertagande av en person eller beslagtagande av egendom, ska de informera medlemsstatens myndigheter om dessa omständigheter, och medlemsstatens myndigheter ska säkerställa att en lämplig uppföljning görs enligt nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt, oberoende av den berörda personens nationalitet.

c) Personer som enligt unionslagstiftningen åtnjuter fri rörlighet när de reser in på unionens territorium: Gränskontrolltjänstemän från tredjeländer ska inte hindra personer som enligt unionslagstiftningen åtnjuter fri rörlighet att resa in på unionens territorium. Om det finns skäl som berättigar att utresa hindras från det berörda tredjelandet, ska gränskontrolltjänstemän från tredjelandet informera medlemsstatens myndigheter om dessa skäl och medlemsstatens myndigheter ska säkerställa att en lämplig uppföljning görs enligt nationell, rätt unionsrätt och internationell rätt.

1.1.4.3 Gemensamma gränsövergångsställen belägna på ett tredjelands territorium: Bilaterala avtal genom vilka det inrättas gemensamma gränsövergångsställen som är belägna på ett tredjelands territorium ska innehålla ett tillstånd för gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten att utföra sina arbetsuppgifter i tredjelandet. Vid tillämpning av denna förordning ska kontroller som genomförs av gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten vid ett gemensamt gränsövergångsställe på ett tredjelands territorium anses äga rum på den berörda medlemsstatens territorium. Gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten ska utföra sina arbetsuppgifter i enlighet med bestämmelserna i förordning (EG) nr 562/2006 under iakttagande av följande principer:

a) Internationellt skydd: En tredjelandsmedborgare som har passerat en utresekontroll som genomförs av gränskontrolltjänstemän från ett tredjeland och som därefter ansöker om internationellt skydd hos gränskontrolltjänstemän från medlemsstaten som befinner sig i tredjelandet ska ges tillgång till medlemsstatens relevanta förfaranden i enlighet med unionens regelverk för asyl. Myndigheterna i tredjelandet ska godkänna att den berörda personen flyttas till medlemsstatens territorium.

b) Gripande eller beslag: Om gränskontrolltjänstemän från medlemsstaterna får vetskap om omständigheter som berättigar gripande eller omhändertagande av en person eller beslagtagande av egendom, ska de handla i enlighet med nationell rätt, unionsrätt och internationell rätt. Myndigheterna i tredjelandet ska godkänna att den berörda personen eller det berörda föremålet flyttas till medlemsstatens territorium.

c) Åtkomst till it-system: Gränskontrolltjänstemän från medlemsstaterna ska kunna använda informationssystem för behandling av personuppgifter i enlighet med artikel 7. Medlemsstaterna ska tillåtas att fastställa de tekniska och organisatoriska säkerhetsåtgärder som krävs enligt unionsrätten för att skydda personuppgifter mot oavsiktlig eller olaglig förstöring eller oavsiktlig förlust, ändring och obehörig åtkomst eller röjande utan tillstånd, inbegripet åtkomst för tredjelands myndigheter.

1.1.4.4 Den berörda medlemsstaten ska, innan den ingår eller ändrar bilaterala avtal om gemensamma gränsövergångsställen med angränsande tredjeländer, rådfråga kommissionen om huruvida avtalet är förenligt med unionsrätten. Befintliga bilaterala avtal ska meddelas kommissionen senast den 20 januari 2014.

Om kommissionen anser att avtalet är oförenligt med unionsrätten ska den underrätta den berörda medlemsstaten. Medlemsstaten ska vidta alla lämpliga åtgärder för att inom rimlig tid ändra avtalet så att det blir förenligt med unionsrätten.”

ii) I punkt 1.2 ska punkterna 1.2.1 och 1.2.2 ersättas med följande:

”1.2.1 Både tågpassagerare och tågpersonal ska kontrolleras på tåg som passerar yttre gränser, även på godståg och tomma tåg. Medlemsstaterna får ingå bilaterala eller multilaterala avtal om hur sådana kontroller ska genomföras, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4. Dessa kontroller ska utföras på något av följande sätt:

- På den första station som tåget anländer till eller den sista station som det avgår från på en medlemsstats territorium.
- Ombord på tåget, under transitresa mellan den sista station som det avgår från i ett tredjeland och den första station som tåget anländer till på en medlemsstats territorium eller omvänt.
- På den sista station som tåget avgår från eller den första station som tåget anländer till på ett tredjelands territorium.

1.2.2 För att underlätta persontrafiken med höghastighetståg får de medlemsstater genom vilka dessa tåg från tredjeländer färdas, i samförstånd med de berörda tredjeländerna, också besluta, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4, att inresekontroller av passagerare i tåg från tredjeländer ska utföras på något av följande sätt:

- På de stationer i ett tredjeland där personer stiger ombord.
- På de stationer inom medlemsstaternas territorium där personer stiger av.
- Ombord på tåget under transitresa mellan stationerna på ett tredjelands territorium och stationerna på medlemsstaternas territorium, under förutsättning att personerna stannar ombord på tåget.”

b) Punkt 3.1 ska ersättas med följande:

”3.1 *Allmänna kontrollförfaranden för sjötrafik*

3.1.1 Kontroller av fartyg ska utföras i ankomst- eller avresehamnen eller på en därför avsedd plats i omedelbar närhet av fartyget eller ombord på fartyget på territorialvatten såsom de definieras i Förenta nationernas havsrättskonvention. Medlemsstaterna får ingå avtal enligt vilka kontroller också får utföras under resan eller på ett tredjelands territorium vid fartygets ankomst eller avresa, under iakttagande av de principer som anges i punkt 1.1.4.

3.1.2 Befälhavaren, skeppsklareraren eller en annan person som bemyndigats av befälhavaren eller godkänts på ett sätt som är godtagbart för den berörda offentliga myndigheten (i båda fallen nedan kallade *befälhavaren*) ska upprätta en förteckning över besättningen och eventuella passagerare som innehåller den information som krävs i formulären 5 (besättningsförteckning) och 6 (passagerarförteckning) i konventionen om förenkling av formaliteterna i internationell sjöfart (FAL-konventionen) samt, i tillämpliga fall, viserings- eller uppehållstillståndsnumren

- senast 24 timmar före ankomst till hamnen, eller
- senast när fartyget lämnar föregående hamn, om sjöresan kommer att vara mindre än 24 timmar, eller
- så snart som dessa uppgifter är tillgängliga, om anlöpshamnen inte är känd eller om den ändras under resan.

Befälhavaren ska ge in förteckningen eller förteckningarna till gränskontrolltjänstemännen eller, om så fastställs i nationell rätt, andra relevanta myndigheter som utan dröjsmål ska vidarebefordra dem till gränskontrolltjänstemännen.

3.1.3 Ett mottagandebevis (undertecknad kopia av förteckningen eller förteckningarna eller ett elektroniskt mottagandebevis) ska av gränskontrolltjänstemännen eller de myndigheter som avses i punkt 3.1.2 lämnas till befälhavaren, som på begäran ska visa upp det när fartyget är i hamn.

3.1.4 Befälhavaren ska utan dröjsmål meddela den behöriga myndigheten varje förändring i besättningens sammansättning eller antalet passagerare.

Befälhavaren ska dessutom utan dröjsmål, och inom den tidsfrist som fastställs i punkt 3.1.2, anmäla till behöriga myndigheter om det finns fripassagerare ombord. Befälhavaren ska dock fortsätta att vara ansvarig för fripassagerarna.

Genom undantag från artiklarna 4 och 7 ska inga systematiska gränskontroller utföras på personer som vistas ombord. Gränskontrolltjänstemän ska emellertid utföra en genomsökning av fartyget och kontroller av de personer som vistas ombord endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.

3.1.5 Befälhavaren ska i god tid och i enlighet med de bestämmelser som gäller i den berörda hamnen anmäla fartygets avresa till den behöriga myndigheten.”

c) Punkt 3.2 ska ändras på följande sätt:

i) Punkt 3.2.1 ska ersättas med följande:

”3.2.1 Kryssningsfartygets befälhavare ska till den behöriga myndigheten översända uppgifter om kryssningsrutten och kryssningsprogrammet så fort dessa upprättats och senast inom den tidsfrist som fastställs i punkt 3.1.2.”

ii) I punkt 3.2.2 ska andra stycket ersättas med följande:

”Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.”

iii) I punkt 3.2.3 a och 3.2.3 b ska hänvisningen ”punkt 3.2.4” ersättas med hänvisningen ”punkt 3.1.2”.

iv) I punkt 3.2.3 e ska andra stycket ersättas med följande:

”Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring.”

v) Punkt 3.2.4 ska utgå.

vi) I punkt 3.2.9 ska andra stycket utgå.

vii) I punkt 3.2.10 ska följande led läggas till:

"i) Punkt 3.1.2 (skyldighet att överlämna passagerar- och besättningsförteckningar) är inte tillämplig. Om en förteckning över personerna ombord måste upprättas enligt rådets direktiv 98/41/EG av den 18 juni 1998 om registrering av personer som färdas ombord på passagerarfartyg som ankommer till eller avgår från hamnar i gemenskapens medlemsstater (*) ska befälhavaren senast trettio minuter efter avgång från en hamn i ett tredjeland översända en kopia av förteckningen till den behöriga myndigheten i ankomsthavnen på medlemsstaternas territorium.

(*) EGT L 188, 2.7.1998, s. 35."

viii) Följande punkt ska införas:

"3.2.11 Om en färja som kommer från ett tredjeland anlöper mer än en hamn på medlemsstaternas territorium och tar ombord passagerare enbart för den återstående sträckan på detta territorium, ska dessa passagerare underkastas en utresekontroll i avresehamnen och en inresekontroll i ankomsthavnen.

Kontroller av de personer som, då färjan anlöper en hamn, redan befinner sig ombord och inte har stigit ombord på medlemsstaternas territorium ska utföras i ankomsthavnen. Det omvända förfarandet skall tillämpas om bestämmelselandet är ett tredjeland."

ix) Följande punkt med rubrik ska läggas till:

"Godsförbindelser mellan medlemsstater

3.2.12 Genom undantag från artikel 7 ska inga gränskontroller utföras på godsförbindelser mellan samma två eller flera hamnar inom medlemsstaternas territorium utan anlöpning av hamnar utanför detta territorium där förbindelsen utgör transport av varor.

Det ska emellertid utföras kontroller av besättningen och passagerarna på sådana fartyg endast när detta är berättigat av en bedömning av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring."

5. Bilaga VII ska ändras på följande sätt:

a) I punkt 3 ska punkterna 3.1 och 3.2 ersättas med följande:

"Genom undantag från artiklarna 4 och 7 får medlemsstaterna tillåta sjömän som innehar identitetshandlingar för sjömän utfärdade i enlighet med Internationella arbetsorganisationens (ILO) konvention angående nationella identitetshandlingar för sjömän nr 108 (1958) eller nr 185 (2003), konventionen om förenkling av formaliteterna i internationell sjöfart (FAL-konventionen) och relevant nationell lagstiftning att resa in på medlemsstaternas territorium genom att gå i land och stanna inom området runt den hamn som deras fartyg anlöper eller i angränsande kommuner, eller lämna medlemsstaternas territorium genom att återvända till sina fartyg, utan att anmäla sig vid ett gränsövergångsställe, under förutsättning att de är upptagna på sitt fartygs besättningsförteckning, som tidigare har lämnats till de behöriga myndigheterna för kontroll.

På grundval av bedömningen av hoten mot den inre säkerheten och riskerna för olaglig invandring ska sjömännen dock underkastas kontroll av gränskontrolltjänstemännen i enlighet med artikel 7 innan de går i land."

b) I punkt 6 ska följande punkter införas:

"6.4 Medlemsstaterna ska utse nationella kontaktpunkter för rådgivning om underåriga och informera kommissionen om detta. Kommissionen ska tillhandahålla medlemsstaterna en förteckning över dessa nationella kontaktpunkter.

6.5 Om det råder tvivel om de förhållanden som anges i punkterna 6.1-6.3, ska gränskontrolltjänstemännen använda förteckningen över nationella kontaktpunkter för rådgivning om underåriga.”

c) Följande punkter ska läggas till:

”7. Räddningstjänst, polis, brandkår och gränskontrolltjänstemän

Arrangemangen för in- och utresa för anställda vid räddningstjänst, polis och brandkår som handlar i nödsituationer liksom för gränskontrolltjänstemän som passerar gränsen för att fullgöra sina yrkesförpliktelser ska fastställas i nationell rätt. Medlemsstaterna får ingå bilaterala avtal med tredjeländer om in- och utresa för dessa kategorier av personer. Dessa arrangemang och bilaterala avtal får föreskriva undantag från artiklarna 4, 5 och 7.

8. Arbetstagare som utför offshorearbete

Genom undantag från artiklarna 4 och 7 ska det inte ske någon systematisk kontroll av arbetstagare som utför offshorearbete enligt definitionen i artikel 2.18a och som regelbundet återvänder sjövägen eller luftvägen till medlemsstaternas territorium utan att ha vistats på ett tredjelands territorium.

En bedömning av riskerna för olaglig invandring, i synnerhet om ett tredjelands kust är belägen i en offshore-anläggnings omedelbara närhet, ska dock beaktas för fastställande av hur ofta kontroller bör utföras.”

6. I bilaga VIII ska standardformuläret ändras på följande sätt:

- a) Ordet "inresestämpel" ska ersättas med orden "inrese- eller utresestämpel"
- b) Orden "rest in på" ska ersättas med orden "rest in på eller lämnat".

BILAGA II

Bilagorna till förordning (EG) nr 810/2009 ska ändras på följande sätt:

1. I bilaga VI ska punkt 4 i "Standardformulär för underrättelse och motivering av avslag, upphävande eller återkallande av visering" ersättas med följande:

"4. Ni har redan vistats i 90 dagar under den innevarande 180-dagarsperioden på medlemsstaternas territorium på grundval av en enhetlig visering eller en visering med territoriellt begränsad giltighet".

2. I bilaga VII ska punkt 4 fjärde stycket ersättas med följande:

"När en visering är giltig under mer än sex månader ska vistelsens längd vara 90 dagar inom varje 180-dagarsperiod."

3. I bilaga XI ska artikel 5.2 ersättas med följande:

"2. Den utfärdade viseringen ska vara en enhetlig visering för flera inresor som tillåter en vistelse på högst 90 dagar under den tid olympiska och/eller paraolympiska spel pågår."

I

(Lagstiftningsakter)

FÖRORDNINGAR

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING (EU) nr 1051/2013

av den 22 oktober 2013

om ändring av förordning (EG) nr 562/2006 i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR
ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktions-
sätt, särskilt artikel 77.1 och 77.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de natio-
nella parlamenten,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet ⁽¹⁾, och

av följande skäl:

(1) Inrättandet av ett område med fri rörlighet för personer över de inre gränserna är en av unionens viktigaste landvinningar. Inom ett område utan inre gränskontroll måste man ha ett gemensamt svar på situationer som utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området, eller i delar av det, eller i en eller flera medlemsstater, genom att ge möjlighet till tillfälligt återinförande av inre gränskontroll vid exceptionella omständigheter, dock utan att detta äventyrar principen om fri rörlighet för personer. Med tanke på de konsekvenser sådana åtgärder, som tillgrips som en sista utväg, kan få för alla personer som har rätt att fritt förflytta sig inom området utan inre gränskontroll bör det fastställas villkor och förfaranden för att återinföra sådana åtgärder, så att deras exceptionella karaktär säkerställs och proportionalitetsprincipen respekteras. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet

av sådana åtgärder bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt för att bemöta ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.

(2) Fri rörlighet för personer inom området utan inre gränskontroll är en av unionens viktiga landvinningar. Eftersom fri rörlighet för personer påverkas när beslut om ett tillfälligt återinförande av inre gränskontroll fattas, bör alla beslut att återinföra sådan kontroll fattas i enlighet med gemensamt fastställda kriterier och bör i vederbörlig ordning meddelas kommissionen eller rekommenderas av en unionsinstitution. Ett återinförande av inre gränskontroll bör dock förbli en exceptionell åtgärd och endast genomföras som en sista utväg och gälla endast i begränsad omfattning, under en begränsad tidsperiod, som fastställs på grundval av specifika objektiva kriterier och en nödvändighetsbedömning som bör övervakas på unionsnivå. När det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen och den inre säkerheten som kräver att man vidtar omedelbara åtgärder bör en medlemsstat ha möjlighet att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser under en period av högst tio dagar. En eventuell förlängning av den tidsperioden måste övervakas på unionsnivå.

(3) Behovet och proportionaliteten av återinförandet inre gränskontroll bör vägas mot det hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten som utlöste behovet av ett sådant återinförande, vilket även bör ske i fråga om alternativa åtgärder som kan vidtas på nationell nivå eller unionsnivå, eller båda delarna, och inverkan av en sådan kontroll på den fria rörligheten för personer inom området utan inre gränskontroll.

(4) Det kan i undantagsfall vara nödvändigt att återinföra inre gränskontroll om det föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten på nivån utan inre gränskontroll eller på nationell nivå, särskilt till följd av terroristhändelser eller terroristhot eller på grund av hot som kommer från den organiserade brottsligheten.

⁽¹⁾ Europaparlamentets ståndpunkt av den 12 juni 2013 (ännu ej offentliggjord i EUT) och rådets beslut av den 7 oktober 2013.

- (5) Migration och det faktum att ett stort antal tredjelandsmedborgare passerar de yttre gränserna bör inte i sig betraktas som ett hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (6) I enlighet med rättspraxis från Europeiska unionens domstol måste ett undantag från den grundläggande principen om fri rörlighet för personer tolkas strikt och ett verkligt och tillräckligt allvarligt hot som påverkar ett av samhällets grundläggande intressen föreligga för att man ska kunna hänvisa till begreppet allmän ordning.
- (7) Utifrån den erfarenhet som hittills gjorts med avseende på funktionssättet för området utan inre gränskontroll och för att bidra till att säkerställa den enhetliga tillämpningen av Schengenregelverket kan kommissionen utarbeta riktlinjer för återinförande av inre gränskontroll i fall där sådana åtgärder krävs tillfälligt och i fall där omedelbara insatser krävs. Dessa riktlinjer bör innehålla tydliga indikatorer som underlättar bedömningen av de omständigheter som skulle kunna utgöra allvarliga hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten.
- (8) Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som är upprättad enligt rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket⁽¹⁾ uppfylls, och i syfte att säkerställa att rekommendationerna som antagits enligt den förordningen efterlevs bör kommissionen ges genomförandebefogenheter att rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar specifika åtgärder, vilka kan inbegripa utplacering av europeiska gränsbevakningsteam, överlämnande av strategiska planer eller, som en sista utväg med beaktande av situationens allvar, stängning av ett visst gränsövergångsställe. Dessa genomförandebefogenheter bör utövas i enlighet med Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter⁽²⁾. Med hänsyn till lydelsen i artikel 2.2 b iii i den förordningen, är granskningförfarandet tillämpligt.
- (9) Ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser enligt ett särskilt förfarande på unionsnivå skulle även kunna vara motiverat under exceptionella omständigheter och som en sista utväg, när det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontroll av yttre gränser, vilka konstaterats vid en rigorös utvärderingsprocess i enlighet med artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013, om dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i det området eller delar av det. Ett sådant särskilt förfarande för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser skulle också, på samma villkor, kunna utlösas om den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter. Med hänsyn till att sådana åtgärder som berör nationella verkställighetsbefogenheter och befogenheter att ingripa i fråga om inre gränskontroll är politiskt känsliga, bör genomförandebefogenheterna att anta rekommendationer enligt det specifika förfarandet på unionsnivå ges till rådet, som fattar beslut på förslag från kommissionen.
- (10) Innan rekommendationer antas om tillfälligt återinförande av gränskontroll vid vissa inre gränser bör man först till fullo och i god tid undersöka vilka möjligheter som finns att vidta antingen åtgärder som syftar till att avhjälpa de bakomliggande orsakerna, bl.a. stöd från unionens organ eller byråer som den Europeiska byrån för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (*Frontex*), inrättad genom rådets förordning (EG) nr 2007/2004⁽³⁾, eller den Europeiska polisbyrån (*Europol*), inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF⁽⁴⁾, och tekniska eller ekonomiska stödåtgärder på nationell nivå, unionsnivå eller båda. Där en allvarlig brist upptäcks kan kommissionen genom ekonomiska stödåtgärder ha möjlighet att hjälpa den berörda medlemsstaten. Dessutom bör rekommendationer från kommissionen och rådet grunda sig på välgrundade uppgifter.
- (11) Kommissionen bör ha möjlighet att anta genomförandakter med omedelbar verkan om det, i vederbörligen motiverade fall med avseende på behovet av att förlänga gränskontroll vid de inre gränserna, är nödvändigt på grund av tvingande skäl till skyndsamhet.
- (12) De utvärderingsrapporter och rekommendationer som avses i artiklarna 14 och 15 i förordning (EU) nr 1053/2013 bör ligga till grund för utlösande av de särskilda åtgärderna i fall av allvarliga brister avseende kontroll av yttre gräns och av det särskilda förfarandet vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll enligt denna förordning. Medlemsstaterna och kommissionen genomför gemensamt regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att denna förordning tillämpas korrekt och kommissionen samordnar utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Utvärderingsmekanismen består av följande:

⁽¹⁾ Se sidan 27 i detta nummer av EUT.

⁽²⁾ EUT L 55, 28.2.2011, s. 13.

⁽³⁾ Rådets förordning (EG) nr 2007/2004 av den 26 oktober 2004 om inrättande av en europeisk byrå för förvaltningen av det operativa samarbetet vid Europeiska unionens medlemsstaters yttre gränser (EUT L 349, 25.11.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Rådets beslut 2009/371/RIF av den 6 april 2009 om inrättande av Europeiska polisbyrån (Europol) (EUT L 121, 15.5.2009, s. 37).

fleråriga program och årsprogram för utvärdering, förhandsanmälda och oanmälda besök på plats av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och experter utsedda av medlemsstaterna, rapporter om utvärderingsresultaten som antas av kommissionen och rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa brister, som ska antas av rådet på förslag från kommissionen, lämplig uppföljning, övervakning och rapportering.

(13) Eftersom målet för denna förordning, nämligen att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av inre gränskontroll under exceptionella omständigheter, endast kan uppnås på unionsnivå kan unionen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i EUF-fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel, går denna förordning inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

(14) I enlighet med artiklarna 1 och 2 i protokoll nr 22 om Danmarks ställning, fogat till EU-fördraget och EUF-fördraget, deltar Danmark inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Danmark. Eftersom denna förordning är en utveckling av Schengenregelverket, ska Danmark, i enlighet med artikel 4 i det protokollet, inom sex månader efter det att rådet har beslutat om denna förordning, besluta huruvida landet ska genomföra den i sin nationella lagstiftning.

(15) Denna förordning utgör en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Förenade kungariket inte deltar i enlighet med rådets beslut 2000/365/EG av den 29 maj 2000 om en begäran från Förenade kungariket Storbritannien och Nordirland om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽¹⁾. Förenade kungariket deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Förenade kungariket.

(16) Denna förordning innebär en utveckling av de bestämmelser i Schengenregelverket i vilka Irland inte deltar i enlighet med rådets beslut 2002/192/EG av den 28 februari 2002 om Irlands begäran om att få delta i vissa bestämmelser i Schengenregelverket⁽²⁾. Irland deltar därför inte i antagandet av denna förordning, som inte är bindande för eller tillämplig på Irland.

(17) När det gäller Island och Norge utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionens råd och

Republiken Island och Konungariket Norge om dessa staters associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽³⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i rådets beslut 1999/437/EG⁽⁴⁾ om vissa tillämpningsföreskrifter för det avtalet.

(18) När det gäller Schweiz utgör denna förordning, i enlighet med avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽⁵⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2008/146/EG⁽⁶⁾.

(19) När det gäller Liechtenstein utgör denna förordning, i enlighet med protokollet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen, Schweiziska edsförbundet och Furstendömet Liechtenstein om Furstendömet Liechtensteins anslutning till avtalet mellan Europeiska unionen, Europeiska gemenskapen och Schweiziska edsförbundet om Schweiziska edsförbundets associering till genomförandet, tillämpningen och utvecklingen av Schengenregelverket, en utveckling av bestämmelserna i Schengenregelverket⁽⁷⁾ som omfattas av det område som avses i artikel 1.A i beslut 1999/437/EG jämförd med artikel 3 i rådets beslut 2011/350/EG⁽⁸⁾.

(20) När det gäller Cypern utgör denna förordning en akt som utvecklar eller som på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 3.2 i 2003 års anslutningsakt.

(21) När det gäller Bulgarien och Rumänien utgör denna förordning en akt som utvecklar eller på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 4.2 i 2005 års anslutningsakt.

(22) När det gäller Kroatien utgör denna förordning en akt som utvecklar eller på annat sätt har samband med Schengenregelverket i den mening som avses i artikel 4.2 i 2011 års anslutningsakt.

⁽¹⁾ EGT L 131, 1.6.2000, s. 43.

⁽²⁾ EGT L 64, 7.3.2002, s. 20.

⁽³⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 36.

⁽⁴⁾ EGT L 176, 10.7.1999, s. 31.

⁽⁵⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 52.

⁽⁶⁾ EUT L 53, 27.2.2008, s. 1.

⁽⁷⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 21.

⁽⁸⁾ EUT L 160, 18.6.2011, s. 19.

- (23) Denna förordning respekterar de grundläggande rättigheterna och iakttar de principer som erkänns i synnerhet i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, bland annat rätten till fri rörlighet för personer och vistelse. Denna förordning måste genomföras i enlighet med dessa rättigheter och principer.
- (24) Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengen gränserna) ⁽¹⁾ bör därför ändras i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 562/2006 ska ändras på följande sätt:

1. I avdelning II ska följande kapitel läggas till:

”KAPITEL IVa

Särskilda åtgärder i fall av allvarliga brister vad avser kontrollen av yttre gräns

Artikel 19a

Åtgärder vid yttre gränserna och stöd från byrån

1. Om allvarliga brister i kontrollerna vid yttre gräns påvisas i en utvärderingsrapport som upprättats i enlighet med artikel 14 i rådets förordning (EU) nr 1053/2013 av den 7 oktober 2013 om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket ^(*) och för att säkerställa att de rekommendationer som avses i artikel 15 i den förordningen uppfylls, kan kommissionen genom en genomförandeakt besluta att rekommendera att den utvärderade medlemsstaten vidtar vissa specifika åtgärder, inbegripna en eller båda av följande:

- a) Inledande av utplacering av Europeiska gränskontrollenheter i enlighet med förordning (EG) nr 2007/2004.
- b) Överlämnande till byrån av strategiska planer som bygger på riskbedömning, inbegripet uppgifter om utplacering av personal och material så att byrån kan avge ett yttrande om dem.

⁽¹⁾ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1.

Den genomförandeakten ska antas i enlighet med det granskningsförfarande som avses i artikel 33a.2.

2. Kommissionen ska regelbundet informera den kommitté som har inrättats i enlighet med artikel 33a.1 om framstegen vid genomförandet av de åtgärder som avses i punkt 1 i denna artikel och om hur de bidrar till att avhjälpa de fastställda bristerna.

Den ska även informera Europaparlamentet och rådet.

3. Om det i en utvärderingsrapport som avses i punkt 1 har konstaterats att den utvärderade medlemsstaten allvarligt försummar sina skyldigheter och därför är tvungen att rapportera om genomförandet av den relevanta handlingsplanen inom tre månader i enlighet med artikel 16.4 i förordning (EU) nr 1053/2013, och om kommissionen efter denna tremånadersperiod finner att situationen kvarstår, får den när samtliga villkor för detta är uppfyllda, utlösa det förfarande som anges i artikel 26 i den här förordningen.

^(*) EUT L 295, 6.11.2013, s. 27.”

2. Artiklarna 23–27 ska ersättas med följande:

”Artikel 23

Allmän ram för tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

1. Om det i området utan inre gränskontroll föreligger ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat, får den medlemsstaten exceptionellt återinföra gränskontroll vid hela gränsen, eller endast ett visst avsnitt, under en begränsad tidsperiod på högst 30 dagar eller så länge som det allvarliga hotet kan förväntas kvarstå om varaktigheten överstiger 30 dagar. Omfattningen och varaktigheten av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna får inte överskrida vad som är absolut nödvändigt för att bemöta det allvarliga hotet.

2. Gränskontroll vid de inre gränserna ska endast återföras som en sista utväg och i enlighet med artiklarna 24, 25 och 26. De kriterier som anges i artikel 23a respektive 26a ska beaktas inför varje beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna övervägs i enlighet med artikel 24, 25 respektive 26.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i den berörda medlemsstaten kvarstår efter den tidsperiod som anges i punkt 1 i denna artikel,

får den medlemsstaten förlänga gränskontroll vid sina inre gränser, med beaktande av de kriterier som avses i artikel 23a och i enlighet med artikel 24, på samma grunder som anges i punkt 1 i denna artikel och, med hänsyn till nya omständigheter, i förnybara perioder på högst 30 dagar.

4. Ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna får totalt sett endast gälla i högst sex månader, medräknat förlängningar enligt punkt 3 i denna artikel. När det förekommer exceptionella omständigheter som avses i artikel 26 får den totala perioden utsträckas till som mest två år i enlighet med punkt 1 i den artikeln.

Artikel 23a

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna

När en medlemsstat som en sista utväg beslutar att tillfälligt återinföra gränskontroll vid en eller flera av dess inre gränser eller avsnitt av inre gränser, eller beslutar att förlänga ett sådant återinförande, i enlighet med artikel 23 eller 25.1, ska den bedöma i vilken utsträckning en sådan åtgärd på ett adekvat sätt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten samt om åtgärden står i proportion till hotet. Vid en sådan bedömning ska medlemsstaten särskilt beakta följande:

- a) Den sannolika effekten av eventuella hot mot dess allmänna ordning eller dess inre säkerhet, inbegripet till följd av terroristhändelser eller terroristhot och inbegripet de som kommer från organiserad brottslighet.
- b) Den sannolika effekten av en sådan åtgärd på fri rörlighet för personer inom området utan inre gränskontroll.

Artikel 24

Förfarande vid ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna enligt artikel 23.1

1. Om en medlemsstat planerar att återinföra gränskontroll vid sina inre gränser enligt artikel 23.1, ska den meddela övriga medlemsstater och kommissionen senast fyra veckor före det planerade återinförandet, eller inom en kortare tidsfrist om de omständigheter som föranledde behovet av att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna blev kända mindre än fyra veckor innan det planerade återinförandet. I detta syfte ska medlemsstaten lämna följande uppgifter:

- a) Skälen för det planerade återinförandet med angivande av alla relevanta uppgifter om de händelser som utgör ett allvarligt hot mot dess allmänna ordning eller inre säkerhet.

- b) Omfattningen av det planerade återinförandet med angivande av vilket eller vilka avsnitt av de inre gränserna som återinförandet av gränskontroll gäller.

- c) Namnen på de godkända gränsövergångsställena.

- d) Datum och varaktighet för det planerade återinförandet.

- e) I förekommande fall de åtgärder som ska vidtas av övriga medlemsstater.

Ett meddelande enligt första stycket får även lämnas in gemensamt av två eller flera medlemsstater.

Kommissionen får, om det är nödvändigt, begära ytterligare uppgifter från de berörda medlemsstaterna.

2. De uppgifter som avses i punkt 1 ska överlämnas till Europaparlamentet och rådet samtidigt som den meddelas till de övriga medlemsstaterna och till kommissionen i enlighet med den punkten.

3. Medlemsstater som lämnar ett meddelande enligt punkt 1 får, när så är nödvändigt och i enlighet med nationell rätt, besluta att vissa uppgifter ska vara säkerhetsskyddsklassificerade.

En sådan säkerhetsskyddsklassificering ska inte utesluta att uppgifterna görs tillgängliga av kommissionen för Europaparlamentet. Översändandet av uppgifterna och handlingarna till Europaparlamentet enligt punkt 1 ska följa de regler om vidarebefordran och hantering av säkerhetsskyddsklassificerade uppgifter som ska tillämpas mellan Europaparlamentet och kommissionen.

4. Kommissionen eller en annan medlemsstat får avge ett yttrande efter ett meddelande från en medlemsstat enligt punkt 1 i denna artikel och inför det samråd som avses i punkt 5 i denna artikel, utan att det påverkar tillämpningen av artikel 72 i fördraget om Europeiska unionens funktionsätt.

Om kommissionen, med hänsyn till uppgifterna i meddelandet eller ytterligare inkomna uppgifter, har farhågor rörande behovet eller proportionaliteten av det planerade återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna, eller om den anser att det vore lämpligt med samråd om någon aspekt av meddelandet, ska den avge ett yttrande med sådan innebörd.

5. De uppgifter som avses i punkt 1 och ett yttrande från kommissionen eller en medlemsstat enligt punkt 4, ska vara föremål för samråd, i förekommande fall inbegripet gemensamma möten, mellan den medlemsstat som planerar att återinföra gränskontroll vid inre gränser, övriga medlemsstater, särskilt de som påverkas direkt av sådana åtgärder, och kommissionen, i syfte att, om så är lämpligt, organisera ömsesidigt samarbete mellan medlemsstaterna och undersöka om åtgärderna står i proportion till de händelser som ger upphov till återinförande av gränskontroll och hotet mot allmän ordning eller inre säkerhet.

6. Det samråd som avses i punkt 5 ska äga rum minst tio dagar före det datum då man planerar att återinföra gränskontroll.

Artikel 25

Särskilt förfarande i fall där omedelbara åtgärder krävs

1. När ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten i en medlemsstat kräver att omedelbara åtgärder vidtas, får den berörda medlemsstaten i ett exceptionellt fall omedelbart återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, under en begränsad period på högst tio dagar.

2. När en medlemsstat återinför gränskontroll vid sina inre gränser ska den samtidigt meddela detta till övriga medlemsstater och kommissionen samt lämna de uppgifter som anges i artikel 24.1, inbegripet skälen för att använda det förfarande som fastställs i den här artikeln. Så snart som kommissionen har mottagit meddelandet får den samråda med de övriga medlemsstaterna.

3. Om det allvarliga hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten kvarstår efter den period som anges i punkt 1, får medlemsstaten besluta att förlänga gränskontrollen vid de inre gränserna för förnybara perioder på upp till 20 dagar. Den berörda medlemsstaten ska, när den gör detta, beakta de kriterier som avses i artikel 23a, inbegripet en uppdaterad bedömning av nödvändigheten av åtgärden och dess proportionalitet samt ska beakta alla eventuella nya aspekter.

Vid en sådan förlängning, ska bestämmelserna i artikel 24.4 och 24.5 gälla i tillämpliga delar, och samrådet ska äga rum utan dröjsmål efter det att beslutet om förlängning har meddelats kommissionen och medlemsstaterna.

4. Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 23.4 ska ett återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna inte överstiga två månader totalt, medräknat den första perioden enligt punkt 1 och förlängningar enligt punkt 3.

5. Kommissionen ska utan dröjsmål underrätta Europaparlamentet om meddelanden som gjorts enligt denna artikel.

Artikel 26

Särskilt förfarande vid exceptionella omständigheter som utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. Under exceptionella omständigheter, om det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll är utsatt för risk till följd av ihållande allvarliga brister avseende kontrollen av de yttre gränserna enligt artikel 19a, och i den mån dessa omständigheter utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll, eller inom delar av detta, får gränskontroll vid de inre gränserna återinföras i enlighet med punkt 2 i denna artikel under en period på högst sex månader. Den perioden får förlängas högst tre gånger, för ytterligare en period på högst sex månader, om de exceptionella omständigheterna kvarstår.

2. Rådet får, som en sista utväg och som en åtgärd för att skydda de gemensamma intressena inom området utan inre gränskontroll, när alla andra åtgärder, särskilt de som avses i artikel 19a.1, är verkningslösa för att minska det allvarliga hotet som föreligger, rekommendera att en eller flera medlemsstater beslutar att återinföra gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser. Rådets rekommendation ska grunda sig på ett förslag från kommissionen. Medlemsstaterna kan begära att kommissionen lägger fram ett sådant förslag till rekommendation för rådet.

I sin rekommendation ska rådet åtminstone ange de uppgifter som avses i artikel 24.1 a–e.

Rådet får rekommendera en förlängning i enlighet med de villkor och förfaranden som fastställs i denna punkt.

Innan en medlemsstat återinför gränskontroll vid alla eller vissa avsnitt av sina inre gränser enligt denna punkt, ska den underrätta övriga medlemsstater, Europaparlamentet och kommissionen om detta.

3. Om en medlemsstat inte genomför den rekommendation som avses i punkt 2 ska den medlemsstaten utan dröjsmål informera kommissionen skriftligt om skälen till detta.

I ett sådant fall ska kommissionen lägga fram en rapport för Europaparlamentet och för rådet med en bedömning av de skäl som den berörda medlemsstaten angett och av effekterna på skyddet för de gemensamma intressena i området utan inre gränskontroll.

4. När det föreligger vederbörligen motiverade skäl till skyndsamhet, i situationer där de omständigheter som nödvändiggör en förlängning av gränskontroll vid de inre gränserna i enlighet med punkt 2 först blir kända mindre än tio dagar före utgången av den föregående förlängningsperioden, får kommissionen anta nödvändiga rekommendationer genom genomförandeakter med omedelbar verkan i enlighet med det förfarande som avses i artikel 33a.3. Inom 14 dagar från antagandet av sådana rekommendationer ska kommissionen förelägga rådet ett förslag till rekommendation i enlighet med punkt 2.

5. Denna artikel ska inte påverka åtgärder som kan komma att antas av medlemsstaterna i händelse av ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten enligt artiklarna 23, 24 och 25.

Artikel 26a

Kriterier för ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna när exceptionella omständigheter utgör en risk för det övergripande funktionssättet för området utan inre gränskontroll

1. När rådet, som en sista utväg och i enlighet med artikel 26.2, rekommenderar ett tillfälligt återinförande av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa, ska det göra en bedömning av i vilken utsträckning en sådan åtgärd sannolikt kan avhjälpa hotet mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt, och ska bedöma huruvida åtgärden står i proportion till hotet i fråga. Den bedömningen ska grunda sig på närmare uppgifter från den eller de berörda medlemsstaterna och kommissionen samt andra relevanta uppgifter, inbegripet sådana som erhållits i enlighet med punkt 2 i den här artikeln. Vid bedömningen ska särskilt följande överväganden beaktas:

a) Vilka möjligheter som finns att använda sig av tekniska eller finansiella stödåtgärder som skulle kunna användas eller som redan har använts på nationell eller unionsnivå eller båda, inbegripet stöd från unionens organ och byråer, såsom byrån, Europeiska stödkontoret för asylfrågor,

inrättat genom Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 439/2010 (*) eller Europeiska polisbyrån (Europol) inrättad genom rådets beslut 2009/371/RIF (**) samt i vilken utsträckning sådana åtgärder sannolikt skulle kunna bidra till att avhjälpa hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll på ett tillfredsställande sätt.

b) Den aktuella och sannolika framtida effekten av alla sådana allvarliga brister i samband med yttre gränskontroll som konstateras i samband med de utvärderingar som utförts i enlighet med förordning (EU) nr 1053/2013 samt i vilken utsträckning sådana allvarliga brister utgör ett allvarligt hot mot den allmänna ordningen eller den inre säkerheten inom området utan inre gränskontroll.

c) Den sannolika effekten av återinförandet av gränskontroll vid inre gränser på den fria rörligheten av personer.

2. Innan kommissionen antar ett förslag till rådets rekommendation i enlighet med artikel 26.2, får den

a) begära att medlemsstaterna, byrån, Europol eller andra unionsorgan eller -byråer ska lämna ytterligare uppgifter,

b) genomföra besök på plats med bistånd av experter från medlemsstaterna och byrån, Europol eller andra relevanta unionsorgan eller -byråer för att samla in och kontrollera sådana uppgifter som är relevanta för den rekommendationen.

Artikel 27

Information till Europaparlamentet och rådet

Kommissionen och den eller de berörda medlemsstaterna ska informera Europaparlamentet och rådet snarast möjligt om alla skäl som kan utlösa tillämpningen av artiklarna 19a och 23–26a.

(*) EUT L 132, 29.5.2010, s. 11.

(**) EUT L 121, 15.5.2009, s. 37.”

3. Artiklarna 29 och 30 ska ersättas med följande:

”Artikel 29

Rapport om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna

Inom fyra veckor från det att gränskontroll vid de inre gränserna har upphävts, ska den medlemsstat som återinfört gränskontroll vid de inre gränserna överlämna en rapport till Europaparlamentet, rådet och kommissionen om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna i vilken den särskilt redogör för den inledande bedömningen av och iakttagandet av kriterierna i artiklarna 23a, 25 och 26a, hur kontrollerna genomförts, det praktiska samarbetet med grannmedlemsstater, följderna för den fria rörligheten för personer, om återinförandet av gränskontroll vid de inre gränserna varit effektivt, inbegripet en efterhandsbedömning av om återinförandet av gränskontroll uppfyller kravet på proportionalitet.

Kommissionen får avge ett yttrande om denna efterhandsbedömning av det tillfälliga återinförandet av gränskontroll vid en eller flera inre gränser eller vid avsnitt av dessa.

Kommissionen ska minst en gång om året översända en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur området utan inre gränskontroll fungerar. Rapporten ska innehålla en förteckning över alla de beslut om återinförande av gränskontroll vid de inre gränserna som fattats under det berörda året.

Artikel 30

Information till allmänheten

Kommissionen och den berörda medlemsstaten ska på ett samordnat sätt informera allmänheten om varje beslut om att återinföra gränskontroll vid de inre gränserna, med angivande av första och sista giltighetsdag, om det inte föreligger tvingande säkerhetsskäl för att inte göra detta.”

4. Följande artikel ska införas:

”Artikel 33a

Kommittéförfarande

1. Kommissionen ska biträdas av en kommitté. Denna kommitté ska vara en kommitté i den mening som avses i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 182/2011 av den 16 februari 2011 om fastställande av allmänna regler och principer för medlemsstaternas kontroll av kommissionens utövande av sina genomförandebefogenheter (*).

2. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 5 i förordning (EU) nr 182/2011 tillämpas. Om kommittén inte avger något yttrande, ska kommissionen inte anta utkastet till genomförandeakt, och artikel 5.4 tredje stycket i förordning (EU) nr 182/2011 ska tillämpas.

3. När det hänvisas till denna punkt ska artikel 8 i förordning (EU) nr 182/2011, jämförd med artikel 5 i samma förordning, tillämpas.

(*) EUT L 55, 28.2.2011, s.13.”

5. Följande artikel ska införas:

”Artikel 37a

Utvärderingsmekanism

1. I enlighet med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och fördraget om Europeiska unionen och utan att deras bestämmelser om överträdelseförfaranden påverkas ska varje medlemsstats tillämpning av denna förordning utvärderas genom en utvärderingsmekanism.

2. Bestämmelserna för utvärderingsmekanismen anges i förordning (EU) nr 1053/2013. I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska medlemsstaterna och kommissionen gemensamt genomföra regelbundna, objektiva och opartiska utvärderingar för att kontrollera att denna förordning tillämpas korrekt, och kommissionen ska samordna utvärderingarna i nära samarbete med medlemsstaterna. Enligt den mekanismen ska varje medlemsstat utvärderas minst vart femte år av en mindre grupp bestående av företrädare för kommissionen och av experter utsedda av medlemsstaterna.

Utvärderingarna kan bestå av föranmälda eller oanmälda besök på plats vid de yttre eller inre gränserna.

I enlighet med den utvärderingsmekanismen ska kommissionen ansvara för att anta de fleråriga och årliga utvärderingsprogrammen och utvärderingsrapporterna.

3. Vid eventuella brister kan rekommendationer till åtgärder för att avhjälpa dessa brister riktas till de berörda medlemsstaterna.

Om allvarliga brister i kontrollerna vid de yttre gränserna påvisas i en utvärderingsrapport som antagits av kommissionen i enlighet med artikel 14 i förordning (EU) nr 1053/2013 ska artiklarna 19a och 26 i den här förordningen tillämpas.

4. Europaparlamentet och rådet ska informeras i alla skeden av utvärderingen och tillsändas alla relevanta dokument, i enlighet med bestämmelserna för sekretessbelagda handlingar.

5. Europaparlamentet ska omedelbart och på ett fullständigt sätt informeras om alla förslag om att ändra eller ersätta bestämmelserna i förordning (EU) nr 1053/2013.”

Artikel 2

Denna förordning träder i kraft den tjugonde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater i enlighet med fördragen.

Utfärdad i Strasbourg den 22 oktober 2013.

På Europaparlamentets vägnar

M. SCHULZ

Ordförande

På rådets vägnar

V. LEŠKEVIČIUS

Ordförande

Uttalande från Europa parlamentet, rådet och kommissionen

Europaparlamentet, rådet och kommissionen välkomnar antagandet av förordningen om ändring av kodexen om Schengengränserna i syfte att införa gemensamma regler för tillfälligt återinförande av gränskontroller vid de inre gränserna vid exceptionella omständigheter och av förordningen om inrättandet av en utvärderings- och övervakningsmekanism avsedd att kontrollera tillämpningen av Schengenregelverket. De anser att dessa nya mekanismer på ett adekvat sätt tar upp uppmaningen i Europeiska rådets slutsatser av den 24 juni 2011 till att stärka samarbetet och främja det ömsesidiga förtroendet mellan medlemsstaterna inom Schengenområdet och till ett effektivt och tillförlitligt kontroll- och utvärderingssystem för att garantera tillämpningen av gemensamma regler och förstärkningen, anpassningen och utvecklingen av de kriterier som grundar sig på EU:s regelverk, samtidigt som de erinrar om att Europas yttre gränser måste förvaltas effektivt och konsekvent på grundval av gemensamt ansvar, solidaritet och praktiskt samarbete.

De förklarar att denna ändring av kodexen om Schengengränserna kommer att förstärka samordningen och samarbetet på unionsnivå genom att å ena sidan tillhandahålla kriterier för medlemsstaters återinförande av gränskontroller och å andra sidan tillhandahålla en EU-baserad mekanism för mycket kritiska situationer som hotar att kullkasta det sätt på vilket området utan inre gränskontroller är tänkt att fungera.

De betonar att detta nya utvärderingssystem är en EU-baserad mekanism och att det kommer att täcka samtliga aspekter av Schengenregelverket och engagera experter från medlemsstaterna, kommissionen och berörda EU-byråer.

De utgår från att varje framtida förslag från kommissionen om ändring av detta utvärderingssystem skulle gå till samråd med Europaparlamentet, så att dess ståndpunkt i största möjliga utsträckning tas i övervägande före antagandet av en slutlig text.

Sammanfattning av departementspromemorian EU:s gränskodex (Ds 2011:28)

I promemorian presenteras förslag till ändringar i utlänningslagstiftningen som syftar till att säkerställa en ändamålsenlig tillämpning av förordningen (EG) nr 562/2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna).

I promemorian föreslås att vissa bestämmelser om gränspassage i utlänningslagen och utlänningsförordningen upphävs och att andra kompletteras med hänvisningar till kodexen. Vidare föreslås att utlänningslagen kompletteras med en bestämmelse om skyldighet att lämna fingeravtryck i de situationer som följer av gränskodexen.

I promemorian lämnas också förslag på några andra ändringar av utlänningslagen. Dessa ändringar rör bl.a. bestämmelserna om s.k. uppskjuten invandringsprövning vid beviljande av uppehållstillstånd på grund av anknytning.

Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2012.

Promemorians lagförslag

Förslag till lag om ändring i utlänningslagen (2005:716)

Härigenom föreskrivs i fråga om utlänningslagen (2005:716)

dels att 2 kap. 3 och 4 §§, 5 kap. 3 a och 8 §§, 8 kap. 1 §, 9 kap. 1 och 2 §§, 20 kap. 4 § samt rubriken närmast före 9 kap. 1 § ska ha följande lydelse,

dels att det i lagen ska införas tre nya paragrafer, 1 kap. 6 a och 9 a §§, 9 kap. 8 c § samt närmast före 1 kap. 6 a § en ny rubrik av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 kap.

Gränspassage

6 a §

Bestämmelser om gränspassage finns i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 562/2006 av den 15 mars 2006 om en gemenskapskodex om gränspassage för personer (kodex om Schengengränserna)¹.

9 a §

Vad som föreskrivs om avvisning i denna lag gäller i tillämpliga delar också för beslut om nekad inresa enligt förordning (EG) nr 562/2006.

2 kap.

3 §²

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering eller nationell visering om han eller hon inte har uppehållstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt.

En utlänning som reser in i eller vistas i Sverige ska ha Schengenvisering eller nationell visering om han eller hon inte har uppehållstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt *i Sverige*.

¹ EUT L 105, 13.4.2006, s. 1 (Celex 32006R0562).

² Senaste lydelse 2011:705

4 §³

Uppehållstillstånd är ett tillstånd att vistas i Sverige under viss tid (tidsbegränsat uppehållstillstånd) eller utan tidsbegränsning (permanent uppehållstillstånd). Den som har uppehållstillstånd eller har ställning som varaktigt bosatt får, om villkoret i 1 § är uppfyllt, resa in i Sverige

Uppehållstillstånd är ett tillstånd att vistas i Sverige under viss tid (tidsbegränsat uppehållstillstånd) eller utan tidsbegränsning (permanent uppehållstillstånd). Den som har uppehållstillstånd eller ställning som varaktigt bosatt i Sverige får, om villkoret i 1 § är uppfyllt, resa in i Sverige

5 kap.

3 a⁴ §

Uppehållstillstånd får, om inte annat anges i 17 § andra stycket, ges till

Uppehållstillstånd får, om inte annat följer av 17 § första eller andra stycket, ges till

1. en utlänning som har för avsikt att ingå äktenskap eller inleda ett samboförhållande med en person som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om förhållandet framstår som seriöst och inte särskilda skäl talar mot att tillstånd ges,

2. en utlänning som på något annat sätt än som avses i 3 § eller i denna paragraf är nära anhörig till någon som är bosatt eller som har beviljats uppehållstillstånd för bosättning i Sverige, om han eller hon har ingått i samma hushåll som den personen och det finns ett särskilt beroendeförhållande mellan släktingarna som fanns redan i hemlandet,

3. en utlänning som ska utöva umgänge, som inte är av begränsad omfattning, med ett i Sverige bosatt barn, och

4. en utlänning som har svenskt ursprung eller som har vistats i Sverige under lång tid med uppehållstillstånd.

Om en utlänning har getts uppehållstillstånd enligt första stycket 1 ska uppehållstillstånd för samma tid också ges till utlänningens ogifta barn.

När det finns synnerliga skäl får uppehållstillstånd också i andra fall än som avses i första och andra styckena beviljas en utlänning som

1. är adopterad i Sverige i vuxen ålder,

2. är anhörig till en utlänning, som är flykting eller annan skyddsbehövande, eller

3. på annat sätt har särskild anknytning till Sverige.

8 §⁵

Ett uppehållstillstånd som ges en *make* enligt 3 § första stycket 1 skall vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället, om *makarna* inte *stadigvarande* sammanbott utomlands. *Detsamma gäller när uppe-*

Ett uppehållstillstånd som *beviljas* en *utlänning* enligt 3 § första stycket 1 *eller 3 a § första stycket 1* ska vara tidsbegränsat vid första beslutstillfället om *utlänningen* inte sammanbott *med sin*

³ Senaste lydelse 2006:219.

⁴ Senaste lydelse 2009:1542.

⁵ Senaste lydelse 2006:220.

hållstillstånd i ett sådant fall beviljas utlänningens barn.

make, maka eller sambo under en längre tid utomlands och det inte heller på annat sätt står klart att förhållandet är väl etablerat.

Ett uppehållstillstånd som beviljas enligt 3 a § första stycket 1 eller andra stycket skall vid första beslutstillfället vara tidsbegränsat.

Första stycket gäller även när uppehållstillstånd enligt 3 § första stycket 2 b eller 3 a § andra stycket beviljas utlänningens barn.

8 kap.

1 §⁶

En utlänning får avvisas

1. om han eller hon saknar pass när det krävs pass för inresa eller vistelse i Sverige,

2. om han eller hon saknar visering, uppehållstillstånd eller något annat tillstånd som krävs för inresa, vistelse eller arbete i Sverige,

3. om det vid utlänningens ankomst till Sverige kommer fram att han eller hon tänker besöka något annat nordiskt land men saknar det tillstånd som krävs för inresa där,

4. om han eller hon vid inresan undviker att lämna begärda uppgifter, medvetet lämnar oriktiga uppgifter som är av betydelse för rätten att resa in i Sverige eller medvetet förtiger någon omständighet som är av betydelse för den rätten,

5. om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i *Schengenkonventionen*, eller

5. om han eller hon inte uppfyller de krav för inresa som föreskrivs i artikel 5 i *förordning (EG) nr 562/2006*, eller

6. om han eller hon har avvisats eller utvisats från en stat som ingår i Europeiska unionen eller från Island, Norge eller Schweiz och förhållandena är sådana som avses i 7 kap. 6 § eller beslutet om avvisning eller utvisning har grundats på att utlänningen inte har följt gällande bestämmelser om en utlännings inresa eller vistelse i den staten.

En EES-medborgare får inte avvisas enligt första stycket 1, om han eller hon på annat sätt än genom innehav av pass kan styrka sin identitet. Detsamma *skall* gälla en EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare.

En EES-medborgare får inte avvisas enligt första stycket 1, om han eller hon på annat sätt än genom innehav av pass kan styrka sin identitet. Detsamma *ska* gälla en EES-medborgares familjemedlem som inte själv är EES-medborgare.

En EES-medborgare och hans eller hennes familjemedlem får inte avvisas enbart på den grunden att han eller hon inte uppfyller vad som sägs i artikel 5.1 c i *Schengenkonventionen* i fråga om

En EES-medborgare och hans eller hennes familjemedlem får inte avvisas enbart på den grunden att han eller hon inte uppfyller vad som *föreskrivs* i artikel 5.1 c i *förordning (EG) nr 562/2006* i

⁶ Senaste lydelse 2006:219.

tillräckliga medel för uppehälle.

fråga om tillräckliga medel för uppehälle

9 kap.

Kontroll i samband med inresa och utresa

Kontroll av personer enligt förordning (EG) nr 562/2006

1 §⁷

Vid inresa eller utresa ska en utlänning överlämna sitt pass till polismyndigheten. En utlänning ska också lämna polismyndigheten de upplysningar och överlämna de handlingar som är av betydelse för bedömningen av hans eller hennes rätt att resa in i och vistas i Sverige. Regeringen får meddela föreskrifter om undantag från skyldigheten att överlämna sitt pass.

Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa polismyndigheten vid kontrollen av utlänningars inresa eller utresa enligt denna lag. Migrationsverket får efter överenskommelse med polismyndigheten hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva kontroll av sjötrafiken.

Polismyndigheten ansvarar för kontroll av personer enligt förordning (EG) nr 562/2006.

Tullverket och Kustbevakningen är skyldiga att hjälpa polismyndigheten vid sådan kontroll. Migrationsverket får efter överenskommelse med polismyndigheten hjälpa till vid kontrollen. Kustbevakningen ska medverka i polismyndighetens kontrollverksamhet genom att utöva kontroll av sjötrafiken.

När inresekontrollen sköts av särskilt förordnade passkontrollanter, tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen, ska pass och andra handlingar överlämnas till dem. Om Migrationsverket medverkar i kontroll vid inresa, skall pass och andra handlingar överlämnas till tjänstemannen vid Migrationsverket.

2 §

En polisman får i samband med

En polisman får i samband med

⁷ Senaste lydelse 2011:709

inresekontroll kroppsvisitera en utlänning och därvid undersöka hans eller hennes bagage, handresgods, handväskor och liknande, i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på utlänningens identitet. Sådana undersökningar får också göras för att ta reda på en utlännings resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet. En polisman får i samband med inresekontrollen även undersöka bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel i syfte att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i *denna lag eller i en författning som har utfärdats med stöd av denna lag*.

När inresekontrollen sköts av särskilt förordnade passkontrollanter, tulltjänstemän eller tjänstemän vid Kustbevakningen har de samma befogenheter som en polisman har enligt första stycket.

Kroppsvsitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *skall* iakttas. Om möjligt *skall* ett vittne närvara.

Kroppsvsitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *skall* iakttas. Om möjligt *skall* ett vittne närvara.

En kvinna får inte kroppsvisiteras av eller i närvaro av andra män än läkare eller legitimerade sjuksköterskor. Om en visitation innebär att enbart ett föremål som en kvinna har med sig undersöks, får visitationen dock genomföras och bevitnas av en man.

Protokoll *skall* föras över en kroppsvsitation. I protokollet *skall* anges vad som har förekommit vid visitationen.

inresekontroll *enligt förordning (EG) nr 562/2006* kroppsvisitera en utlänning och därvid undersöka hans eller hennes bagage, handresgods, handväskor och liknande, i den utsträckning som det är nödvändigt för att ta reda på utlänningens identitet. Sådana undersökningar får också göras för att ta reda på en utlännings resväg till Sverige, om den är av betydelse för bedömningen av rätten att resa in i och vistas här i landet. En polisman får i samband med inresekontrollen även undersöka bagageutrymmen och övriga slutna utrymmen i bilar och andra transportmedel i syfte att förhindra att en utlänning reser in i Sverige i strid med bestämmelserna i *förordning (EG) nr 562/2006*.

Kroppsvsitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *ska* iakttas. Om möjligt *ska* ett vittne närvara.

Kroppsvsitation får inte göras mer ingående än vad som krävs med hänsyn till ändamålet med åtgärden. All den hänsyn som omständigheterna medger *ska* iakttas. Om möjligt *ska* ett vittne närvara.

Protokoll *ska* föras över en kroppsvsitation. I protokollet *ska* anges vad som har förekommit vid visitationen.

8 c §

Den som innehar en visering är vid inrese- eller utresekontroll

enligt artikel 7.3 i förordning (EG) nr 562/2006 skyldig att låta en polisman, en särskilt förordnad passkontrollant eller en tjänsteman vid Tullverket, Kustbevakningen eller Migrationsverket ta hans eller hennes fingeravtryck, för kontroll av identiteten och av viseringens äkthet i enlighet med artikel 18 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 767/2008 av den 9 juli 2008 om informationssystemet för viseringar (VIS) och utbytet mellan medlemsstaterna av uppgifter om viseringar för kortare vistelse (VIS-förordningen)⁸.

Skyldighet att lämna fingeravtryck enligt första stycket gäller även för en utlänning som vid sådan inrese- eller utresekontroll inte kan styrka sin identitet och som får kontrolleras i identifieringssyfte i enlighet med artikel 20 i VIS-förordningen.

När en kontroll enligt första eller andra stycket har genomförts, ska de fingeravtryck som tagits för kontrollen omedelbart förstöras. Det gäller också de biometriska data som tagits fram i samband med kontrollen.

20 kap.

4 §

Till böter eller fängelse i högst ett år döms en utlänning som uppsåtligen på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt Schengenkonventionen.

Till böter eller fängelse i högst ett år döms en utlänning som uppsåtligen på ett otillåtet sätt passerar en yttre gräns enligt förordning (EG) nr 562/2006.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 2012.

⁸ EUT L 218, 13.8.2008, s.60. (Celex 32008R0767).

Förteckning över remissinstanser

Följande myndigheter och organisationer har anmodats respektive erbjudits att lämna synpunkter på departementspromemorian EU:s gränskodex (Ds 2011:28).

Riksdagens ombudsmän, Kammarrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Stockholm, Förvaltningsrätten i Malmö, Justitiekanslern, Domstolsverket, Rikspolisstyrelsen, Säkerhetspolisen, Migrationsverket, Kustbevakningen, Tullverket, Datainspektionen, Sjöfartsverket, Transportstyrelsen, Ambassaden Bangkok, Ambassaden Damaskus, Ambassaden Moskva, Barnombudsmannen, Juridiska fakulteten vid Stockholm universitet, Diskrimineringsombudsmannen, Sveriges advokatsamfund, Amnesty International, Flyktinggruppernas och asylkommittéernas riksråd – FARR, Rådgivningsbyrån för asylsökande och flyktingar, Rädda Barnen, Svenska Röda Korset och UNHCR (regionkontoret norden/baltikum)